

ISSUE #030 • MONSEY: Candle Lighting - 7:44 • Shabbos Ends - 8:51 • May 11, 2019 • 6 Iyar, 5779 • BS"D

התורה רס

DIVREI TORAH PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

PARSHAS **KEDOSHIM**

PLEASE JOIN US
THIS SUNDAY MORNING
9:15 AM
 FOR A BENEFIT

Breakfast

Benefiting the Kamenitzer Kollel
 SEE INSIDE COVER FOR DETAILS >>>

COMING SOON: ענפי ארז
 ALL NEW ORIGINAL CONTENT

ENGLISH
 DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID
 PENINIM ON THE TORAH • KINDER TORAH • PARSHA PSHETEL • RAV BRAZIL

THIS SUNDAY MORNING

PLEASE JOIN US FOR A

Breakfast

This Sunday Morning, May 12, 2019 at 9:15 AM at the home of

Yechezkel & Rena Newhouse
34 Deerwood Rd. Wesley Hills, NY

May 8, 2019

DEAR FRIENDS & NEIGHBORS,

We would like to invite you to our home this Sunday morning for a breakfast for the benefit of the Kamenitzer Kollel. The Kamenitzer Rosh Yeshiva, **Moreinu Verabeinu Harav Hagaon Rav Levi Krupenia זצ"ל**, was from the Gedolim who came from Europe after the churban. His hasmoda in learning was legendary. Nevertheless, the Rosh Yeshiva זצ"ל devoted so much of his time and energy to be mechanech his talmdimim to strive for and become true תורה לומדי and אהבי תורה.

My Father, Shlita, and R' Berg זצ"ל, had the zechus of being talmidim of the Rosh Yeshiva זצ"ל when the Yeshiva was in Woodridge, NY in the 60's and early 70's.

The Kollel today is flourishing under the able direction of HaRav Borch Ber Krupenia Shlita, and HaRav Yeruchem Krupenia Shlita. They are striving very successfully to maintain the level of excellence established by their father זצ"ל.

We will be privileged with the honor of hearing Divrei Bracha from

HaRav Ephraim Wachman, Shlita

ROSH YESHIVA MEOR YITZCHOK

9:35 AM SHARP

This breakfast is being dedicated לזכר נשמת Rabbi Alter Yaakov Dovid Bookson ז"ל, whose tzedaka and chesed were exemplary, and who was so involved בלב ובנפש in many mosdos HaTorah and צרכי ציבור of the Monsey community. Rabbi Bookson ז"ל was a mechuten to the Rosh Yeshiva, HaRav Hagaon Rav Krupenia זצ"ל.

As our friends and neighbors, your participation is a great honor and chesed. Those neighbors with whom we are not so well acquainted, please feel comfortable to come and share in a Dvar Mitzva. There is no better way of becoming friends than through Dvar Mitzva.

Looking forward to seeing you this Sunday,

YECHIEL & RENA NEWHOUSE

Committee:

Efraim Book • Dovid Brecher • Sruly Dahan • Yoel Eisenreich • Ephraim Finkelstein • Shalom Fogel • Akiva Grossman
Dovid Herskowitz • Shlomo Horowitz • Mayer Lieber • Yitzchok Mashitz • David Minder • Rabbi Menashe Newhouse
Meir Mordchai Newhouse • Moshe Aron Newhouse • Naftoli Silberberg • Moshe Leib Stern • Dr. Shmuel Zentman

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR **\$360**

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah. The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, le'iluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

RESERVED
PARSHAS PINCHUS
ENTIRE WEEK OF
7/20/19

CHOOSE A DVAR TORAH TO SPONSOR
CONTACT US WITH A PARSHA AND OPTIONAL MESSAGE

\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)

\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)

\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)

\$54

Sichat Hashavua & Hitkashrut
125 WEEKLY*
(Hebrew)

\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)

*CONTACT INFO@AREIVIM.COM

*AMOUNT DISTRIBUTED

טיב הקהילה

בס"ד
יו"לע"יקהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנוהרה"צ ר' גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Kedoshim

5779

No.

459.361

טיב המערכת

לא תגנובו – ולא תכחשו

You shall not steal – and you shall not deny falsely

There is a famous story of the 'Judgement of Shlomo' (Kings I 3:16-28). Two women came before Shlomo HaMelech, both had given birth in one house, first one then the other, and they were alone in the house, no one besides them. 'וימת בן האשה הזאת לילה אשר שכבה עליו. ותקם בתוך הלילה ותקח את בני מאצלי ואמתך The son of this woman died at night, because she lay upon him. She arose during the night and took my son from my side while your maidservant was asleep, and laid him in her bosom, and her dead son she laid in my bosom' (3:19-20). The two mothers then argued, this one said, 'My son is alive, and your son is dead' and the other said, 'Not so, your son died and my son is alive.' What was the wise man's ruling? 'ויאמר המלך גזרו את הילד החי לשנים' ותנו את החצי לאחת, ותאמר האשה אשר בנה החי אל המלך כי נכמרו רחמיה על בנה, ותאמר בי אדוני, תנו לה את הילוד החי והמת אל The king said, "Cut the living child in two and give half to one and half to the other". The woman whose son was the live one spoke to the king, because her compassion was aroused for her son, and she said, "Please, my lord, give her the living newborn, and do not put it to death!" But the other one said, "Neither mine nor yours shall he be. Cut!" An absolutely amazing ruling.

Rebbe Chaim Shmulevitz ztvl"א asks: How was Shlomo HaMelech so sure his judgment would succeed, perhaps the second woman was also compassionate and she would say, "Do not cut!", what would Shlomo HaMelech have done then? Rebbe Chaim answers that Shlomo knew the general principle that Hakadosh Baruch Hu placed in the world, 'מצוה גוררת מצוה, ועבירה גוררת עבירה' – 'one mitzvah leads to another mitzvah and one sin leads to another sin' (Avos 4:2), if you kidnap a child you will also kill it!

The Torah states, 'לא תגנובו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו' – 'You shall not steal, and you shall not deny falsely, and you shall not lie, one man to his fellow' (19:11), Rashi explains: If you have stolen, your end will be to deny falsely, and then your end will be to lie, and then your end will be to swear falsely. We see here the general rule that one sin leads to another sin, and the first sin leads to a more severe sin, for if a person allows himself to steal a penny, he will end up swearing falsely, *chas v'shalom!* We must remember that the better trait one mitzvah leads to another, and when a person does even an easy mitzvah, this will lead to him doing other harder mitzvos, and every time a person stops himself from sinning, he elevates, which will take him to lofty levels in the service of Hashem Yisbarach.

– Tiv HaTorah - Kedoshim

טיב ההשגחה

'טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף'

'I prefer the Torah of your mouth more than thousands in gold and silver'

Right before Pesach, a tall man came into our Kollel, in one hand he carried a James Bond briefcase and in the other a binder. My curiosity was aroused, and I followed him. He sat on a bench on the eastern wall and he opened the case which was filled with shiny new bills. At his request the young men began to go over to him and one after the other, after he wrote down the name of the young man, he handed him a new 200 shekel note for the holiday. I too approached and received a gift, like a young man I was very pleased for the help and I thanked him warmly.

I waited until after the distribution and I saw a young man sitting in another corner and he did not lift his eyes from the *sefer*. So that he not lose out on some money because of his studies, I went over to him and told him that the man was almost finished handing out money, but the young man curtly replied: "When one is learning, he does not stop for any treasure in the world!!!" He then went back to his *sefer* not paying attention to anything.

I was amazed by his devotion and even more so by his fortitude knowing that he did not have a penny in his pocket. Still, he continued learning as if nothing happened around him.

I waited until after the distribution when every young man had taken his holiday gift and had continued his learning. When the wealthy man ended the distribution, he noticed the young man sitting in the far corner of the Bais Midrash and he asked who was the young man sitting in the corner? Why didn't he want a share? There were about 180 young men and he noticed one who did not approach. I told him that the young man will not stop learning for anything.

The man finished, closed up his briefcase, and headed right to that young man who was still learning. I saw him put 1,000 shekel into the hand of the young man, wished him a Chag Sameach and left the Bais Midrash.

The young man thanked him warmly, and immediately continued learning as if nothing had happened. As for me, I left with an amazing sense of a life of *Emunah* and *hashgacha pratit*.

The story happened years ago when I was a young man, but it left an everlasting impression on me. I am now in business, but I set aside at least the same amount of time if not more for learning. Nothing in the world can interrupt my time for learning. Even if they shout at me to open my business for a large deal, I do not open it if I am learning. I saw with my own eyes that which Chazal said: "There is no one who listened to Me and lost out!!!"

ה.ק.

איסור 'מותרות' מן התורה
The prohibition of 'luxury' from the Torah

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה'
אלקים: (יט:ב)

Speak to the entire assembly of the Children of Israel and say to them: You shall be holy, for I am holy, Hashem, your G-d. (19:2)

With all the directives that Moshe was commanded by the Almighty, the passage begins with the teaching that Moshe should teach the directive to Israel. Sometimes it says 'דבר אל בני ישראל' – 'Speak to the Children of Israel' and sometimes it says 'צו את בני ישראל' – 'Command the Children of Israel'. Even with this directive of the mitzvah of 'kedusha' the passage begins with the teach. However, this directive is different because the Torah adds two words – 'דבר אל בני ישראל' – and we must understand what the intent is of adding these two words. At first glance, it seems that these words are extraneous, for even without them the intent would be clear that it is referring to all of Israel, and all the other directives prove this, for the instructions would not be given to only part of the nation, for who is not included in 'the Children of Israel'?

The commentaries try to resolve this matter and since there are 70 facets to the Torah, I too will try to explain it based on the Ramban who explains that the intent of this posuk is to warn the person to stay away from optional matters. One should not be considered a 'נבל ברשות התורה' – one who observes the Torah in a formal sense, but his conduct contradicts the spirit of Torah observance. According to the Ramban, we find that this mitzvah is different from all mitzvos which have laws and their obligation is equal for everybody. Not so with this mitzvah which does not have laws to follow and is dependent on the nature and temperament of the individual. What might be permissible to one person might not be permissible to another person. Some people by nature, need certain things that other people do not need. We find that what is Biblically permissible to one person is Biblically prohibited to another. Hashem Yisbarach knew that this will cause some people to denigrate it, for even the person can fulfill it somewhat will not see himself as obligated to do so since he will see that there many people around him who live with the permissibility. The result will be that he will not feel obligated to keep it, that it is only a Chassidic custom, therefore, the Torah began the directive by stating 'דבר אל בני ישראל' – to the entire assembly of the Children of Israel, whether to those that want to follow the Chassidim or even those who just want to follow the letter of the law. All are obligated in it, and everyone much assess himself as to his temperament what his obligation in this mitzvah will be. When he realizes that there are some things that he should refrain from doing, then he must know that these things are prohibited to him by the Torah.

The reason for this mitzvah is explained as the directive continues 'כי קדוש אני ה' אלקים' – 'for I am holy, Hashem, your G-d', and since this is so, it is impossible for the person to jump from the mundane to earn the Celestial Illumination unless he sanctifies himself and overcomes the mundane. The pleasures and satisfactions of the mundane erect a barrier between the *neschama* which is a part of G-d Above and its source which is the sanctity from Above. Following after these desires causes the person to remain in darkness, and there are some who never sensed true sanctity because they followed their hearts desires.

Even the things that the person knows are not exactly permissible for him, he should not rush to enjoy them rather, he should to deprive himself of them, and by doing so, he assures that he will not stumble through them. The person knows himself, and sometimes he will crave something that is not really permissible for him, but they really are permissible to him, but since he stays away based on his perception, he does not stumble. A person has to weigh the benefits of everything. It is told about HaRav HaKadosh Rebbe Yisroel of Rozhin zy"l, that once when he was young he was found crying and sobbing. When asked why he was crying, he replied: "I want to eat, but what can I do as I heard my father say that when a person wants to eat, he is not allowed to eat! This was his holy service, from when he was very young! Even though eating is one of the essential things that a person needs, he thought that perhaps he did not really need to eat that food.

It is incumbent on the person to know even more than this. Sometimes when it rains and there is a definite need for the rain, the person must consider if they are having an indirect effect on him, so he does not stumble spiritually. If he sees that there is a chance that he might stumble, then it is better to refrain and live a life of inconvenience, so he not come to stumbling. The following story testifies to this: I knew a man from the previous generation by the name of Rebbe Eliezer Eckstein z"l who lived in the basement of the *chassidische* shul of the 'Batei Ungarin' neighborhood. It was called the Ungarische Shul [Hungarian Shul]. In those days many basements were converted into living quarters in that old neighborhood since people could not afford decent apartments. Obviously, this was not ideal living, and so the residents that lived there were not there for a long time. The basements were meant to provide temporary living space until they could find decent apartments. Most of the time, those who stayed in these cellars were actively looking for better living arrangements.

Among these people were those who as soon as they found suitable living space picked up and left without checking out their new surroundings. However, Rebbe Eliezer, did not appreciate that. He would not live in a neighborhood where the people were not G-d fearing and upstanding, and in those days, it was not easy finding a place like that, therefore, he treated his cellar as if it were a permanent home.

He once innocently told me about his living arrangement. He had a neighbor who did not want to suffer in a cellar, and he found an apartment in the 'HaKerem' neighborhood near 'Zichron Moshe'. In those days, even the 'Zichron Moshe' neighborhood was a bit spotty and many Mizrachi lived there as well as in 'HaKerem' which was almost exclusively Mizrachi. The man who could not bring himself to live in a cellar moved to that neighborhood. Rebbe Eliezer continued his story with much pain, that some time later he met that neighbor and he asked him about his new neighborhood, and he immediately noticed the man's face take on an expression of pain and regret. He let out a heartfelt sigh, and he said that he had not made the right decision. He said that even though 'Batei Ungarin' and 'HaKerem' are only ten minutes apart, however, the residents are very far apart, like a difference of five hundred years, that is the difference between your children and my children.

Hashem Yisbarach should help us withstand our trait of self-sufficiency and our mundane needs should not make us stumble, and we should always delight in Hashem.

“You shall be kadosh, because I, Hashem, your G-d, am kadosh”

Sanctify Yourself with That Which Is Permitted to You Implies Emulating HKB”H Who Fulfills the Mitzvos as One Who Is Not Commanded to Do So

We currently find ourselves in the period of “sefiras ha’omer.” This seven-week period is dedicated to purifying ourselves and sanctifying ourselves in preparation for receiving the Torah on the festival of Shavuos. We express this fact every night after counting the “omer” as follows: **“וּבְכוּן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַל תְּקַח מִן הַשְּׂפָתַי בְּסִפְרָהּ, וְאַשְׁהֶר אֲבוֹתַיִנו שְׂבוּכוֹת סְפִירַת הָעוֹמֵר שְׁסִפְרָתִי הַיּוֹם יִתְקַן מִה שְּׁפָגַמְתִּי בְּסִפְרָהּ, וְאַשְׁהֶר”**—**may it also be Your will, Hashem, our G-d and the G-d of our forefathers, that in the merit of counting the “omer,” that I have counted today, may any defect on my part in the counting be corrected, and may I be cleansed and sanctified with the kedushah from above.**

Therefore, it is fitting and timely that we examine the source of the mitzvah of sanctifying ourselves **“with the kedushah from above”**—namely, the kedushah of HKB”H—that is found in this week’s parsha, parshas Kedoshim. It is written (Vayikra 19, 1): **“וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם: קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי Hashem spoke to Moshe, saying: Speak to the entire assembly of Bnei Yisrael and say to them: You shall be kadosh, because I, Hashem, your G-d, am kadosh. Every man shall revere his mother and his father, and you shall observe My Shabbasos; I am Hashem, your G-d.**

It behooves us to explore the rationale given by HKB”H for the command of **“you shall be kadosh”**: **“כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה'—because I, Hashem, your G-d, am kadosh.** It seems implausible that a human being, made of flesh and blood, who is alive one day and dead the next, can aspire to achieve the kedushah of HKB”H, which is beyond human comprehension. In fact, HKB”H articulates this fact through the navi (Yeshayah 40, 25): **“וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֵשְׁנָה יֹאמַר קְדוֹשׁ”**—**to whom can you liken Me that I should be his equal? says the Holy One.**

Additionally, it behooves us to explain the divine juxtaposition of the following three mitzvos: (1) the mitzvah of kedushah—**“You shall be kadosh, because I, Hashem, your G-d, am kadosh,”** (2) the mitzvah to revere one’s parents—**“Every man shall revere his mother and his father”** and (3) the mitzvah of Shabbas observance—**“You shall observe My Shabbasos.”** We will endeavor to find the common thread that connects these three mitzvos.

HKB”H Fulfills All of the Mitzvos as One Who Is Not Commanded but Does So

We will begin to shed some light on these issues by referring to the Ramban’s commentary regarding the significance of the mitzvah of **“קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ”**—**you shall be kadosh.** This is a general command to sanctify ourselves through all worldly, earthly matters, even those permitted by the Torah. In the words of the Ramban: **A man of desire could consider this to be permission to be passionately addicted to sexual intercourse with his wife . . . and to be among those who drink wine in excess and consume meat gluttonously, and speak all profanities freely, since this prohibition has not been mentioned explicitly in the Torah. Thus, he will become a vile person within the permissible bounds of the Torah.**

Based on this idea, it appears that we can explain HKB”H’s command: **“קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.”** We learn in the Talmud Yerushalmi (R.H. 7b): **“בְּנוֹהַג שֶׁבְּעוֹלָם מֶלֶךְ בָּשָׂר וְדָם גּוֹזֵר גְּזִירָה, רְצָה מִקְיִימָה, רְצָה אַחֵרִים מִקְיִימִים אוֹתָהּ, אַבְל הַקֶּב”ה אֵינּוּ כֵן אֵלָּא גּוֹזֵר גְּזִירָה וּמִקְיִימָה תְּחִילָה, מֵאִי טַעְמָא וּשְׁמֵרוֹ אֶת מִשְׁמֵרְתִּי אֲנִי ה', אֲנִי הוּא שְׁשִׁימֵרְתִּי.”** HKB”H Himself, so to speak, observes all the mitzvos of the Torah. This is in stark contrast to human

kings; they are capricious; they may or may not comply with their own edicts. Not so HKB”H; He observes His own edicts before requiring others to do so. Why? Because it states (Vayikra 22, 9): **“They shall guard My safekeeping . . . I am Hashem”** implying that I, Hashem, observed the mitzvos of the Torah initially. Accordingly, the Bnei Yissaschar interprets the formula of the berachah recited before performing a mitzvah: **“אשר קדשנו במצוותיו וצונו”**—**Who has made us kadosh through His mitzvos and has commanded us.** In other words, HKB”H made us holy through the performance of **“His mitzvos”**—the mitzvos that He specifically observes and performs.

Clearly, we are merely saying that HKB”H fulfills all of the mitzvos of the Torah in a spiritual sense. For, all of the mitzvos that we fulfill can be understood in a simple, physical sense and also in a spiritual, mystical sense, as they apply in the heavenly realms. For example, the Gemara (Berachos 6a) teaches us that HKB”H dons tefillin, so to speak. The Gemara explains what passages are inscribed in His tefillin. Clearly, the Gemara cannot be taken at face value; it is suggesting a spiritual reality beyond our comprehension.

Now, I would like to present to our royal audience what we have learned in the Gemara (Kiddushin 31a) regarding this subject:

“אמר רב יוסף מריש הוה אמינא, מאן דהוה אמר לי הלכה כרבי יהודה דאמר סומא פטור מן המצוות, עבידנא יומא טבא לרבנן דהא לא מיפקידנא והא עבידנא, השתא דשמעיתא להא דאמר רבי חנינא גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה, אדרבה מאן דאמר לי דאין הלכה כרבי יהודה עבידנא יומא טבא לרבנן.”

Initially, Rav Yosef, who was blind, believed that someone who is not obliged to perform the mitzvos and fulfills them anyway is superior to someone who fulfills the mitzvos, because he is obliged to do so. This prompted him to announce that he would make a feast for the sages if anyone would tell him that the halachah accords with Rabbi Yehudah’s viewpoint that a blind man is not obliged to fulfill any of the mitzvos. For, being blind, he fulfills the mitzvos even though he is not obligated to do so. However, after Rabbi Chanina pronounced that someone who is obliged to perform the mitzvos and does so is superior to someone who is not obliged to perform the mitzvos and does so, he reversed his offer. Instead, he announced that if anyone would pronounce that the halachah does not accord with Rabbi Yehudah—in other words, obligating a blind man to fulfill all of the mitzvos—he, Rav Yosef, would make a feast for the sages.

This leaves us in a quandary. After all, no one can dictate to HKB”H what to do; hence, He has the status of someone who fulfills the mitzvos even though He is not commanded to do so. That would mean that His fulfillment of the mitzvos is on a lower level than one who is commanded to perform the mitzvos. Furthermore, we saw that HKB”H implores Yisrael: **“They shall guard My safekeeping . . . I am Hashem”** implying that I, Hashem, observed the mitzvos of the Torah initially. This suggests that HKB”H is asking Yisrael to observe the mitzvos just as He does. Yet, as we have seen, HKB”H fulfills the mitzvos as someone who is not commanded to do so. So, how can He ask Yisrael to fulfill the mitzvos as someone who is commanded to do so?

Who Revealed the Malachim’s Secret to My Children

I was struck by a fascinating solution to this riddle. We have learned in the Gemara (Shabbas 88a): **“בשעה שהקדימו ישראל נעשה”** לנשמע יצתה בת קול ואמרה להן, מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו—**when Yisrael pronounced “na’aseh” prior to “nishma,” a heavenly voice went out and said to them, “Who revealed to My children the secret employed by the ministering angels?”** The Yismach Moshe (Yisro) interprets the Gemara as follows. Yisrael were declaring that first **“נעשה”**—they would fulfill the mitzvos as someone who is not commanded to do so; and only afterwards **“ונשמע”**—after hearing HKB”H’s command, would they attain the status of someone who fulfills the mitzvos, because he has been commanded to do so. This still presents a difficulty seeing as we hold: **“גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה”**—**someone who is commanded and does is superior to someone who is not commanded and does.** That being the case, what prompted them to declare **“נעשה”** prior to **“ונשמע”**, choosing the lower status first?

The Yismach Moshe provides us with an answer based on what Tosafos wrote Kiddushin (ibid.). It appears to them that the reason someone who is obliged to fulfill the mitzvos and does so is superior is because he is concerned and worried that he might transgress. Whereas someone who is not obliged to fulfill the mitzvos has the luxury of observing the mitzvah or not. Let us elaborate. A person who is obliged to perform a mitzvah will surely be assailed by his yetzer to disregard the mitzvah. Whereas, a person who is not obliged to do so can do and choose as he pleases without being harassed by his yetzer. So, although logic might dictate that the status of one

who is not commanded to perform a mitzvah and still performs the mitzvah is greater, because he did so voluntarily out of the goodness of his heart; nevertheless, one who is commanded to perform mitzvos and does so is, in fact, considered superior, because he has to withstand the unrelenting yetzer hara.

Now, we know that at Matan Torah, the yetzer hara was obliterated from Yisrael. The source for this phenomenon is found in the Gemara (A.Z. 5a): **“לא קיבלו ישראל את התורה, אלא כרי שלא יהא מלאך המות שולט בהן, שנאמר אני אמרתי אלהים אתם ובני עלין. Yisrael only received the Torah so that the Malach Hamaves would not prevail over them, as it is stated (Tehillim 82, 6): “I said, ‘You are divine, sons of the Most High.’” However, you have corrupted your deeds (with the cheit ha’eigel) and therefore (ibid.): “Like men you shall die.”** Thus, we see that at Matan Torah, Yisrael were free of the Malach Hamaves.

Furthermore, we have learned in the Gemara (B.B. 16a): **“הוא השטן, הוא היצר הרע, הוא מלאך המות—it is the Satan; it is the yetzer hara; it is the Malach Hamaves.** In other words, they are one and the same. We see, therefore, that at Matan Torah, prior to the “cheit ha’eigel,” Yisrael were unimpeded and free of the yetzer hara. In that situation, someone who fulfills mitzvos without being commanded and obligated to do so is superior to one who is commanded to fulfill mitzvos; because he is not being harassed and assaulted by his yetzer. Hence, they declared **“נעשה”** prior to **“ונשמע”**.

We can now comprehend why the malachim pronounce **“na’aseh”** prior to **“nishma.”** After all, they do not have a yetzer hara that tries to convince them not to do what they are commanded to do. In their situation, one who is not commanded and does is greater than one who is commanded and does. They yearn to fulfill Hashem’s will even before being commanded to do so. Therefore, when Yisrael proclaimed **“na’aseh”** prior to **“nishma,”** at Matan Torah, seeing as they were free of the yetzer hara: **“A heavenly voiced called out, ‘Who revealed to My children this secret employed by the ministering angels?’”** These are the magnificent words of the Yismach Moshe.

The Desired Goal Is to Receive the Torah like One Who Is Not Commanded and Does without the Influence of the Yetzer HaRa

Thus, we have learned that at the exalted revelation at Har Sinai, Yisrael declared for all future generations **“na’aseh”** prior

to **“nishma,”** so that they would initially receive the Torah with the status of someone who observes mitzvos even though he is not obliged to do so. For, at that time, they were unencumbered by a yetzer hara and that was the superior status. This would lead us to conclude that that is in truth the optimal situation—for Yisrael to be on such a high level that they are free of the yetzer hara. Unfortunately, after the “cheit ha’eigel,” the yetzer hara returned to its former standing. Since then, the situation has changed; one who is commanded to fulfill mitzvos and does so is held to be superior, because he must withstand the assaults of his yetzer.

This enlightens us as to why HKB”H fulfills the mitzvos of the Torah as one who is not commanded to do so. For, the reality of a yetzer hara does not apply to HKB”H. That is the ultimate and most desirable way for Yisrael to observe mitzvos—without a yetzer hara, just like at Matan Torah, when they declared **“na’aseh”** prior to **“nishma.”**

This explains very nicely the situation of the holy Avos. They fulfilled all the precepts of the Torah before they were given on Sinai with the status of one who is not commanded to do so. Let us refer to the Gemara (Yoma 28b): **“קיים אברהם—אבינו כל התורה כולה, שנאמר (בראשית כו-ה) עקב אשר שמע אברהם בקולי—Avraham Avinu fulfilled the entire Torah, as it states (Bereishis 26, 5): “Because Avraham obeyed My voice.”** This can be understood in light of another teaching in the Gemara (B.B. 17a): **“שלשה לא שלט בהן יצר הרע, אלו הן אברהם יצחק ויעקב”—there were three people over whom the yetzer hara had no power—Avraham, Yitzchak and Yaakov.**

Seeing as the holy Avos were unencumbered by the yetzer hara, the status of fulfilling the mitzvos without being commanded to do so was the superior status. Therefore, they were able to serve HKB”H with the preferred status, in the same manner that HKB”H fulfills the mitzvos. We express this fact in Mussaf on the Shalosh Regalim: **“בגלל אבות שעשו רצונך—for the sake of the Avos, who acted according to Your will.** They observed the mitzvos of the Torah as HKB”H intended—without being hindered by the yetzer hara, like someone who is not commanded to do so.

Mitzvos Will Be Annulled Le’asid La’vo

It is with great pleasure that we will continue our journey and will elaborate further on this subject. We find that le’asid la’vo, Yisrael will fulfill the precepts of the Torah with the status

of one who is not commanded to do so. For, we have learned in the Gemara (Niddah 61b): **“מצוות בטלות לעתיד לבוא”**—**mitzvos will be annulled le’asid la’vo**. According to the Ritva, this means that in the future, Yisrael will fulfill the mitzvos willingly; they will have the status of those who are not commanded or obliged to do so. Thus, they said **“mitzvos”**—referring to the command to fulfill mitzvos—**“will be annulled le’asid la’vo”**—since they will fulfill everything willingly. This presents an apparent difficulty seeing as we hold: **“גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה”**. So, why will Yisrael fulfill mitzvos as someone who is not commanded to fulfill mitzvos?

The Yearos Dvash (Part 2, Drashah 9) explains the matter very nicely based on the following teaching in the Gemara (Succah 52a): **“לעתיד לבוא מביאו הקב”ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים”**—**le’asid la’vo, HKB”H will bring the yetzer hara and slaughter it in the presence of the tzaddikim and in the presence of the reshaim**. Hence, le’asid la’vo, seeing as the yetzer hara will cease to exist, Tosafos’s explanation as to why someone who is commanded and does is superior will no longer apply; a person will no longer have to deal with the assaults of his yetzer. Therefore, our blessed sages said very appropriately: **“מצוות בטלות לעתיד לבוא”**—because Yisrael will fulfill all of the mitzvos voluntarily as one who does so without being commanded or obliged to do so. Without the yetzer hara that is the superior status.

As explained, that is truly the desired state of affairs. Yisrael will fulfill the precepts of the Torah in the same manner that HKB”H does—as one who is not obliged to do so—just as the holy Avos did and just as Yisrael received the Torah and declared **“na’aseh”** prior to **“nishma.”** Without the yetzer hara, they will once again fulfill all of the mitzvos of the Torah willingly, as implied by the teaching: **“The mitzvos will be annulled le’asid la’vo.”**

This provides us with a very nice interpretation of the phrase uttered in the kedushah of Keter (Shabbas and Yom Tov): **“הן גאלתי אתכם אחרית כראשית”**. When you merit the future geulah, you will fulfill the mitzvos of the Torah just as you did originally. When we received the Torah, prior to the **“cheit ha’eigel,”** we declared **“na’aseh”** prior to **“nishma,”** because we were not influenced by the yetzer hara. Hence, the status of not being commanded and doing was greater than the status of being commanded and doing. The same situation will exist at the end of days, at the time of the future geulah: **“מצוות בטלות”**

“לעתיד לבוא”. The yetzer hara will cease to exist, and we will fulfill all of the mitzvos like someone who does so, even though he is not commanded to do so.

This now enlightens us as to why HKB”H pleads with Yisrael: **“ושמרו את משמרתני אני ה’, אני הוא ששימרתני מצוותיה של תורה”**. HKB”H begs us to guard and observe the mitzvos of the Torah as He does—with the status of someone who is not commanded or obliged to do so. This was the situation at Matan Torah, when you were free of the yetzer hara. This is possible if you hasten the arrival of the future geulah with your good deeds. For, then the yetzer hara will be eliminated from the world, and you will be able to fulfill the mitzvos of the Torah once again like HKB”H does—as someone who does so despite not being commanded to do so.

This then is the implication of HKB”H’s statement to Yisrael in this week’s parsha: **“קדושים תהיו”**. Take care to sanctify yourselves even with those things that are permissible: **“קדש”**—**עצמך כמותך לך”**. He proceeds to explain the reason for this directive: **“כי קדוש אני ה’ אלקיכם”**. I also fulfill the mitzvos as one who is not commanded to do so. So, even though the situation changed after the **“cheit ha’eigel”**; due to the return of the yetzer hara, the status of one who is commanded and does became the superior status; nevertheless, it behooves you to cling to My kedushah by sanctifying yourselves through that which is permissible. In that merit, you will hasten the geulah; and for you, too, the status of one who is not commanded and does will be greater than the status of one who is commanded and does.

The Amazing Connection between “You shall be kadosh” and “Every man shall revere his mother and his father”

Following this trend of thought, we will now explain the divine juxtaposition of the command **“קדושים תהיו”**—**you shall be kadosh**—and the command **“איש אמו ואביו תיראו”**—**every man shall revere his mother and his father**. We have learned in the Mishnah (Yevamos 65b): **“האיש מצווה על פריה ורבייה אבל לא”**—**a man is commanded to procreate (to be fruitful and multiply), but a woman is not**. The Gemara explains why: **“אמר קרא (בראשית א-כח) ומלאו את הארץ וכבשוה, איש דרכו לכבש ואין אשה דרכה לכבש”**—**the Torah says (Bereishis 1, 28): “And fill the earth and conquer it.” It is the way of a man to conquer, but it is not the way of a woman to conquer**. This, in fact, is the halachic ruling

of the Shulchan Aruch (Even HaEzer 1, 13); a man is commanded to be fruitful and multiply, but a woman is not.

The commentaries are perplexed by this ruling. After all, the mitzvah of “pru u’rvu” is a crucial mitzvah. The survival and perpetuation of the Jewish people depend on it. It is not for naught that HKB”H established it as the first of the taryag mitzvos in the Torah. That being the case, it seems implausible that it would apply only to men and not to women. Furthermore, the mitzvah of procreation cannot be accomplished without a woman.

We can suggest a respectable, legitimate explanation based on what we have learned in the Mishnah (Kiddushin 41a): **”האיש—מקדש בו ובשלוחו, האשה מתקדשת בה ובשלוחה—a man can betroth a woman either personally or through his agent; a woman can become betrothed either personally or through her agent.** The Gemara poses the following question: **If a man may betroth a woman through his agent, is it necessary to state that he may betroth her personally? Rav Yosef said: It is a greater mitzvah to betroth personally than through his agent . . . Rav Yosef’s teaching was stated in reference to the second part of the Mishnah: A woman can become betrothed personally or through her agent. Concerning this clause, the question was raised: If a woman can become betrothed through her agent, is it also necessary to state that she can personally accept kiddushin? To this Rav Yosef replied: It is mentioned to teach us that it is a greater mitzvah for her to accept kiddushin personally than through her agent.** Thus, we see from this Gemara that is also a mitzvah for a woman to accept kiddushin herself.

This prompts the Ran (ibid.) to ask: Seeing as a woman is not obligated in the mitzvah of “pru u’rvu,” how can we say: **It is a greater mitzvah for her to accept kiddushin personally than through her agent?** Citing one of the Rishonim, he answers that although a woman is not commanded to procreate, nevertheless, she is rewarded as someone who is not commanded to perform a particular mitzvah but does so anyway. In this context, Rav Yosef said: **It is a greater mitzvah for her to accept kiddushin personally than through her agent.** Thus, we learn a fundamental principle. A man fulfills the mitzvah of “pru u’rvu” as someone who is commanded to do so; whereas, a woman fulfills the mitzvah of “pru u’rvu” as someone who is not commanded to do so.

A Man and a Woman Represent Two Magnificent Forces

We can now begin to appreciate the profundity of the Almighty’s plan. He arranged for man to fulfill the mitzvah of “pru u’rvu” as one who is commanded to do so while his female counterpart would fulfill the mitzvah as one who is not commanded to do so. Thus, their offspring would inherit both traits—one from each respective parent.

With this in mind, we can interpret the following statement from the wisest of all men very nicely (Mishlei 1, 8): **”שמע בני—מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך—hear, my child, the discipline of your father, and do not forsake the teaching of your mother.** According to the Gemara (Kiddushin 31a), a son has a greater obligation to respect his father than his mother. In light of our discussion, we can suggest that this is because the father’s characteristic—one who is commanded and does—is on a higher level than the mother’s characteristic—one who is not commanded and does. For, we have learned that the halachah is: **”גדול מצווה ועושה מאינו מצווה ועושה”.**

That being the case, Shlomo HaMelech admonishes us: **”Heed, my child, the discipline of your father.”** It is essential to initially adopt the ways of your father—to fulfill the mitzvos of Hashem as one who is commanded to do so, which is the superior way of fulfilling mitzvos. Nevertheless: **”Do not forsake the teaching of your mother”**—because you think that she is merely someone who is not commanded to fulfill mitzvos, but still chooses to do so. In truth, it is vital to learn from her how to serve Hashem as someone who is not commanded to do so, as well.

This then explains the juxtaposition of the mitzvos at the beginning of our parsha. **”You shall be kadosh”**—you must sanctify yourselves with things that are permissible, thereby serving Hashem even as one who is not commanded to do so; **”because, I, Hashem, your G-d, am kadosh”**—in the same manner as I fulfill the mitzvos. Then, HKB”H proceeds to emphasize and reinforce this directive: **”Every man shall revere his mother and his father”**—it is imperative to revere one’s mother just as one reveres his father by fulfilling the mitzvos also as a person who is not commanded to do so. In other words: **”Do not forsake the teaching of your mother.”**

**“And you shall observe My Shabbasos”
Comes to Include the Extensions of Shabbas**

It is now time to clarify the third part of the equation—why HKB”H added: **“זאת שבתותי תשמורו”—and you shall observe My Shabbasos.** We will refer to that which is written in parshas Ki Tisa (Shemos 31, 13): **“אך את שבתותי תשמורו”—just observe My Shabbasos.** The great Gaon Chida writes in Chomat Anach in the name of Rabbi Elazar of Garmiza, the author of the Rokeiach: **“Just observe My Shabbasos” comes to include prior to the Shabbas the requirement to add from the mundane to the holy. “And you shall observe the Shabbas” teaches the requirement to add from the mundane to the holy after it—when it enters and when it exits.**

Let us elaborate on the mitzvah to add to the Shabbas—“tosefes Shabbas.” The Talmud Yerushalmi (Berachos 9a) teaches that the mitzvah of Shabbas is equivalent to all of the mitzvos of the Torah. This is why HKB”H wanted Yisrael to fulfill the mitzvah of observing the Shabbas in two ways. The Shabbas itself must be observed as one who is commanded to fulfill the mitzvah and does so. However, the desired goal is to fulfill all of the mitzvos as one who is not commanded and obliged to do so—like Yisrael’s status at Matan Torah and like the situation le’asid la’vo. Therefore, HKB”H commanded us to extend the Shabbas—before and after—“tosefes Shabbas.” Every individual Jew can add time to the Shabbas as he sees fit starting from the “plag haminchah” and onward. This qualifies as fulfilling the mitzvah as one who is not commanded to so.

Thus, we prepare ourselves to fulfill mitzvos as someone who is not commanded to do so.

We can now comprehend the common thread that unites the three mitzvos juxtaposed by HKB”H at the beginning of our parsha: (1) **“קדושים תהיו”**—sanctifying ourselves by serving Hashem even with that which is permissible; thus, we fulfill mitzvos as one who is not commanded to do so; **“כי קדוש אני”**—**“ה’ אלקיכם”**—just like the way HKB”H fulfills all of the mitzvos. HKB”H proves this point from the admonition to revere both parents--**“איש אמו ואביו תיראו”**. One must not transgress or belittle the teachings of one’s mother, who instills in her offspring the service of Hashem of someone who is not commanded to fulfill the mitzvos but does so anyways; nor the teachings of one’s father, who instills in his offspring the Torah of one who is commanded to fulfill the mitzvos and does so. (3) The third part of this equation is: **“זאת שבתותי תשמורו”**—extending the Shabbas. On the one hand, we must observe the Shabbas as HKB”H commanded us to. On the other hand, we must also fulfill the mitzvah of “tosefes Shabbas,” which does not have a prescribed measure; thus, it constitutes a form of doing, even though one is not commanded to do so. In this merit, we will warrant the complete geulah. At that time, the yetzer hara will cease to exist and we will be able once again to fulfill the mitzvos of the Torah as one who is not commanded to do so, in the same manner that we received the Torah at Har Sinai, when we declared **“na’aseh”** prior to **“nishma.”** This is the implication of the statement: **“מצוות בטלות לעתיד לבוא”**.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of **אחינו בני ישראל**

Family Madeb for the
Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

לזכות
Arthur & Randi Luxenberg
of their wonderful parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate this publication, please call the Areivim office: 845-371-2760 or email info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760

| [INFO@AREIVIM.COM](mailto:info@areivim.com)

| [WWW.AREIVIM.COM](http://www.areivim.com)

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

In this Parsha, the Issurim of stealing, lying, and swearing falsely, are taught in the same Posuk. Rashi explains that the reason is because they happen progressively. Stealing leads to lying, and lying leads to swearing falsely.

Rashi does not say that everyone who steals will definitely lie and then swear falsely. He is teaching us a life lesson. Throughout their lives, people are presented with many choices. While individuals differ, they all have the equal ability to decide in which direction they want to go. They can, for example, succumb to the temptation to steal, or resist that temptation.

Even when they choose to steal, they retain their free will. Nevertheless, their life, in that one area, goes into "automatic". Their decision-making ability has become partially "hijacked", in the sense

that they "must" lie and deny the theft. The alternative will be to make their lives more complex (loss of reputation, possible loss of job, jail, etc.). While they may still have a choice, their options, other than lying, become difficult to recognize.

People's lives take their own "rhythms" in many areas. People who are active in forming a Minyan become accountable to the Minyan. Although they don't have to attend, their decision, to a large degree, has been made for them, because of their involvement. On the other hand, people who have never affiliated with Shuls or communities have created a rhythm of not joining to do Mitzvochs. People are responsible to create rhythms that will make their lives simpler, and require fewer decisions. Creating rhythms will, initially, require a significant amount of thought, but once it has been accomplished, the effort will more than worth it.

The Difference Between Boundaries & Defenses Part 1 of 2

By Rabbi Shmuel Gluck

Someone shared the following definitions with me:

When people create boundaries, they are allowing other people "into" their lives, but only to the extent that they believe will be healthy for themselves. **People with boundaries are the gatekeepers of their own lives.** People who don't create boundaries allow anyone or anything to come into their personal "territory", and give them control to do what they want with their emotions, finances, and time. Building a "defense" is the creation of a "wall", which doesn't let anyone into their lives.

Boundaries are important for people who are committed to live emotionally healthy lives. Boundaries will support stress-free relationships in marriage, when parenting, with community members, and in the workplace. Since it is obvious to most people that it is unhealthy to either let everyone, or no one, into their lives, **this article focuses on what are proper boundaries, and the best way to create and implement them.**

In real life, it is much more complicated for several reasons.

1) Sustaining real boundaries requires constant vigilance. Many people lack the necessary discipline to act consistently, and therefore, most people waver between healthy boundaries, no boundaries, and creating a wall. Their lack of consistency leads to confusion between them, their friends, spouses, and children. Their lack of consistency will cause their

relationships to become fragile, even when the boundaries are respected.

2) It is difficult to know which boundaries can be expected to facilitate healthy relationships, and which ones are too much, or too little. Even if it is theoretically clear what the right boundaries would be in a vacuum, it would still be difficult to know what the practical boundaries would be in real life. In addition, there are general boundaries (you don't ask people how much money they earn unless you are a close friend), and individual ones (some people are very sensitive when it comes to money, and its discussion is considered taboo with everyone but their spouses), which must be clarified before creating boundaries.

To make matters more complicated, people may have to compromise on what most people would agree are healthy boundaries, in order to sustain certain relationships. Sensitive spouses and needy children are two groups of people who require a "shifting" of fair boundaries. Enforcing what has been traditionally considered healthy boundaries may result in losing specific relationships. This would hurt those who made the boundaries, and the people for whom they care.

3) It is difficult to make boundaries when two people have different attitudes towards boundaries. If one recognizes their value, s/he won't see it as limiting the relationship, but as enhancing it, since boundaries ensure that friends stay friends. However, some see the setting of boundaries as "stupid", or controlling, and as signs that the one making boundaries

"People with boundaries are the gatekeepers of their own lives."

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS KEDOSHIM 5779

does not care about him/her. When that happens, setting boundaries may become ineffective, and even counterproductive.

4) Creating boundaries is difficult, but knowing when they have been breached can be even more difficult. When people suspect that others have crossed their boundaries, they often become emotional, and their conclusions are not always based on facts. When they rally to this belief, they often create real fights from imaginary transgressions.

It is difficult to respond to a breach of boundaries in marriage, because couples are supposed to share their lives together. While that doesn't exclude each spouse's right to some privacy or to not be in the mood to discuss a specific issue, there is so much that they share that they often forget that their spouse also has the right to create boundaries.

Even when it is clear that someone's boundaries have been broken, whether, and how, they should respond, may still be an issue. The answer depends on whether the broken boundaries will likely lead to a continued invasion of privacy, or if it is a breach that can be ignored.

5) Many boundaries are truly subjective because they are based on how people think, how they were affected by their childhood experiences, how they define fairness, and what their comfort zone is. Therefore, people can never be certain what another person's boundaries may be, and this will make it difficult for them to respect those boundaries. One needs to know how to accurately assess a relationship in order to know

what people consider their legitimate boundaries.

As with many interpersonal challenges, people should not expect perfection with respect to their boundaries. They should see the creation of boundaries as an ongoing project. They should consider themselves, and their relationships, as successful if each day (well, most days) is a little better than the previous one.

6) There are different reasons that people cross boundaries. Those reasons are symptoms of other, and possibly, greater, challenges. People may cross boundaries because they are arrogant and always believe that they are exceptions to the rules. They may believe that they are charismatic, and that their manipulative personalities can overcome their insensitivity to others. In such cases, the crossing of boundaries is a symptom of a much broader problem, and which may possibly have to be dealt with independently of the boundary issues.

People may also cross boundaries unaware that they are doing it. Once again, the crossing is indicative of something worse, such as a lack of sensitivity or social skills. People may lack sensitivity for others, for different reasons, and the solutions may not be to remind, and reinforce, the boundaries, but to seek help in the specific personality gaps.

To be continued...

Story from "Torah Tavlin" By Rabbi Dovid Hoffman

מעשה אבות... סימן לבנים

R' Avraham Abish Lissa zt"l, one of the outstanding scholars of his generation, was the Chief Rabbi of Frankfurt-au- Main until his passing on 11 Tishrei 5529 (1768). Aside from the many hours he spent occupied with rabbinical duties and scholarship, he was greatly involved with deeds of kindness, especially helping to provide food and clothing for the poor. It was his custom to make the rounds of the wealthy citizens of the city, as well as successful merchants who came to Frankfurt to conduct business, to solicit charity which he later distributed to the poor, to widows and to orphans. One day as he made his rounds he stopped in one of the local inns and approached a visiting merchant who was in Frankfurt on business.

"Excuse me, sir," began the Rabbi. "Can you please make a contribution to help the poor with food and clothing?"

The merchant didn't so much as raise his eyes to gaze at the supplicant standing before him. R' Abish, for his part, was too unassuming to announce his name, and stood before the merchant patiently waiting. He made his request one more time. The merchant was in no mood to be troubled by solicitors and ordered, "Get out of here and stop bothering busy people."

Without another word, R' Abish turned and left the inn, never insisting and never imagining to use his identity to coerce the unwilling donor. A few minutes later, the merchant rose to leave and reached for his cane, but to his surprise it was not there. His stick, with its silver embossed handle, was his prized possession, and he was quite upset to find it missing.

It didn't take him long to link the pauper who had been collecting to his missing stick. The man must have stolen it out of revenge. He dashed out of the inn in hot pursuit of the thief. A few hundred yards away he caught up to the thieving collector.

"Hey," he yelled, "How dare you? Give me back my walking stick, you no good thief!"

R' Abish looked at the man and answered truthfully, "I'm sorry, but I have not seen your cane. I would certainly never take anything from you." But the merchant's anger, rather than being assuaged, only grew in ferocity. He continued to harangue the man he mistook for a thief and when R' Abish continued to calmly deny everything, he began to beat the elderly Rav. Still,

the chief rabbi of Frankfurt did not respond with anger; despite the pain, R' Abish remained steadfast in his humble demeanor. "Please believe me. I did not steal your cane!" Finally, the man realized he was getting nowhere and left R' Abish in disgust. The Rav, bruised and beaten, picked himself up, dusted himself off, and continued on his mission.

The following Shabbos, as was customary in Frankfurt, the chief rabbi delivered a Torah lecture in the afternoon before a large crowd of Jews. The merchant decided to join the shiur, finding a seat in the back of the large hall, for he had heard that the famous scholar, R' Avraham Abish would be speaking and he was interested in hearing the great man in person.

Indeed, the Rav's two-hour complex dissertation was quite impressive. Yet the man could not shake the feeling that this awesome scholar's voice sounded familiar. At the rabbi's concluding words he stood and raised his eyes to the podium to catch a clear glimpse of the great man. To his great shock and dismay, he recognized him at once - here was the impudent beggar that he had beaten a few days before! The episode flashed before him in a horrible new light.

Horried, he cringed in his seat, panic-stricken at the unspeakable way he had treated the man. "What shall I do? Can the Rav ever forgive me for what I did?" he thought. Unable to bear the shame, he attempted to sneak out of the shul. But then he realized that his sin was too great to ignore. "I doubt if the great Rabbi will ever forgive me for treating him the way I did," he thought, sadly. Nevertheless, the merchant realized that he had no choice but to make an attempt.

When R' Abish had finished speaking, he walked through the crowd, greeting everyone graciously. The quaking merchant stood off to the side, speechless with embarrassment. Just then, R' Abish approached.

The great Rav looked up and recognized the man instantly. Although he was in the midst of an admiring audience of hundreds, most of whom were still overcome by his erudition, he gave no thought to his own dignity. Before the merchant could stutter an apology, R' Abish cried out to his former persecutor, "Please, believe me. I didn't take your cane. I promise you on my word of honor!" Adapted from Ascent of Safed: R' Yerachmiel Tilles

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"l

Dovid Gurwitz

Parshas Kedoshim

Seeing Kedusha From Counting The Omer "After" HaShabbos

Rav Shmshon Raphael Hirsch zt"l begins his analysis of *Parshas Kedoshim* by doing what often does – placing the current subject in the context of the prior *Parshiyos*.

He explains that, in order to achieve the purpose of the ideals represented by the *Mishkan* and *Korbanos* from *Parshiyos Vayikra* and *Tzav*, and to bring them to practical reality, people have to be born, fed, and raised under the laws of *Tuma* and *Tahara* and eating from permitted foods and marrying permitted partners, as explained in *Parshiyos Shemini* to *Acharei Mos*.

Then, in reviewing the mandate to fear one's mother and father and observe Hashem's *Shabbos*, he shows us that only when a Jewish child sees his parents keep *Shabbos* can he learn from example to observe Hashem's words.

Only Rabbi Hirsch can say the following: *Kivod Av V'Am* is the living *Shabbos* for children, and *Shabbos* is the *ruchnius* father and mother for everyone! Let's try and emulate Rabbi Hirsch by seeking a contextual look at *Shabbos* relating to *Pesach* and the *Omer* count, in order to learn how it relates to *Kedoshim Tehu*.

The *Torah* says that the *Omer* count should begin after *Shabbos* - which our sages tell us means after *Pesach*. The preparatory prayer that many say before the count ends with the following language: "*U'letahareinu U'leKudeshanu B'kidushawska Ha'elyonah*" - "May it cleanse us and make us holy with your exalted Holiness".

There is something fascinating to learn from the letters in the order of the *Aleph Beis* "after" the letters following the word *HaShabbos*. After *Heh* is a *Vav* (6); after *Shin* is a *Taf* (400); after *Beis* is a *Gimel* (3); after *Taf* is an *Alef* (1). What is the total value of these four "after" letters? 410, which is the value of the word ... *Kadosh!*

The following aspects of davening using the term *kedusha*:

A. "*Lecovod Shabbos Kodesh*" - "For the sake of Holy *Shabbos*" - what our sages taught us to have in mind all week in our purchases - and especially, and hopefully, when we eat and drink anything on *Shabbos*;

B. "*Asher Kedeshanu Bemitzvosav*" - "Who makes us holy with his commandments." - from the standard introductions to most Blessings;

C. "*Kadosh Kadosh Kadosh...*" - In the *Kedusha* prayer during the repetition of the *Shemonah Esray* prayer;

D. *Kadesh, Urchatz* - The beginning of the *Hagaddah*, reversing the normal order of *Shabbos*;

E. "*Lashaim Yichud Kudsha Breich Hu*" - "For the sake of unifying Hashem's Holy name - from the beginning Prayer prior to saying the *Omer* count";

F. "*Veitahar VaEskadesh Bikadusha Shel Maalah*" - "May I be cleaned and made holy with the Holiness of Above"- from the concluding prayer following the *Omer* count;

G. *Shabbos Kodesh* – needs no explanation. *Kedusha* means separation, and is the basis of the word for marriage, *Kiddushin*;

How can we apply this *Kedusha* consciousness to this week's *parsha* and to every *Shabbos* and every day and week?

Pesach is called *Shabbos* in the *Torah*. Why? *Pesach*, like *Shabbos*, is a gift from above, regardless of what we do. It says in the *Torah Hakadosa* for the *Omer* period to count seven *Shabboses* and fifty days.

Pesach and the *yetzias Mitzrayim* was for the purpose of *Clal Yisrael* preparing to receive *Torah* on *Shavuot*, which literally means weeks. In this way, we are taught to correct – weekly – one of the seven aspect *Midah* count.

The word for day, as we have discussed, is *YOM* – Spirituality – *Yud*- connected to – *Vav* - Physicality - *Mem*. The word for weeks is *Shabbos* – meaning stopping, attaching, satisfying, seven, etc. Therefore, by seeing our daily AND weekly life with a *Shabbos* mindset, we have an opportunity to fix things on both levels.

Together, the daily and the weekly mindsets - referenced around *Shabbos* - that are the focus of our attention during the *Sephira* Count of the *Omer* combine to give us a guide for a much higher for of existence. In fact, one could argue that, if thought of properly, they represent all of existence. How do we see that?

Yom – Day - begins with the letter *Yud*. *Shavua* – Week – begins with the letter *Shin*. *Yud* and *Shin* – representing the daily and weekly aspects - add up to 310, which equals the value of the word.....*Omer*. *Yud* and *Shin* also combine to form the word *Yesh*, meaning...existence.

The *Omer* count, in its reminder and detailed focus on the seven times seven character trait enhancement program – is a reminder that, really, the *Omer* count, the *Sephira*, the beautification process, really NEVER ends.

In fact, Rav Moshe Shapiro points out that *Sephira* and *Shana* have the same *gematria*. The *Sephira* period is equivalent to a year, and the word *Shana* also means change. Therefore, it is a tremendous time for change and reaffirmation of the reason that we were taken out of *Mitzrayim* – to receive the constant gift of *Torah*, the revealed wisdom of the Holy Source of all existence.

That source is the Holiness - the *Kedusha* - of Above, which we try to access constantly – all week, when we see something and refer to its *Shabbos*, in making *brachos*, in *davening*, in the beginning and end of the *Omer* count as we try to fix one particular trait that day.

There is one trait, however, that overrides everything else. We can learn this from the beginning of our *davening* every Friday night. How?

This week's *Parsha*, named *Kedoshim*, gives us the commandment to love our neighbors like ourselves. The beginning words we say for the first *Tehillim* we say Friday night *Shabbos Kadosh* - *Lechu Nerana L'Hashem* – begin with *Lechu*, Come.

The letters of *Lechu* are the first letters of *Va'Ahafta Leirecha Comoca*, You should love your neighbor as yourself. Separate from yourself to think of and about him.

Perhaps the *Omer* count and focus on *Kedusha* consciousness and *Shabbos* reference, both daily and weekly – could also be enhanced by focusing on undoing the separating mindset which led to the deaths of the 12,000 pairs of students of Rabbi Akiva – who ironically taught us *Va'Ahafta Leirecha Comoca* as a *Clal Gadol* - during this time.

Just as the daily *Omer* Count is tied to the weekly Count to create a new sense of *Yeish*, so, too, it is tied to *Lechu* and *Shabbos* and separating from our sense of not seeing the good in others. As we have commented, the Ten Commandments that we are preparing to receive after this process had 620 letters, which is the value, with the three words, of *Dan Lecaf Zcus*, judge others favorably. We discussed this in *parshas Yisro*.

Here is another overall goal for the *Omer* period to keep in mind. It starts with the words before *Shabbos* – *Lechu* – and then, we can pursue the *Kadosh* after the letters of *HaShabbos*. Separate only from unholy – not from our brothers.

קדושים תהיו כי קדוש אני
You shall be holy, for holy am I. (19:2)

For a Jew, being “good” is insufficient. We are to be a holy people, holy to Hashem, because He is the Source of holiness. It would make sense that His nation is expected to strive to be G-d-like. The choice of words, *ki kadosh Ani*, “For holy am I,” begs elucidation. No human being, regardless of his spiritual stature, can aspire to achieve such holiness. In the *sefer Sifsei Tzaddikim*, the author offers an insightful exposition based on an incident that he heard from *Horav Aharon Klivaner, zl (a maggid)*. When Rav Aharon was a youth studying in the *yeshivah* in Prague, his fame as a Torah scholar spread throughout the area. Outside of Prague, in a small village, there lived a wealthy man whose daughter had reached marriageable age. Her father wanted a “top” *yeshivah* student for her. He travelled to the *yeshivah* in Prague and implored the *Rosh Yeshivah* to provide him with such a student.

The *Rosh Yeshivah* promptly introduced the man to *Rav Aharon*. Impressed with the young man, but totally taken aback by his abject poverty (his clothes were torn, his feet protruded from his shoes, etc.), the wealthy man took the young man shopping to purchase an entire wardrobe for him, befitting a man of means. The young couple married, and the proud father-in-law addressed whatever financial issues arose. At first, *Rav Aharon* strictly adhered to his daily schedule of studies. In due time, however, he fell prey to the wealth and material pleasures that he previously could not even have dreamed about. His in-laws became visibly upset upon seeing their prize son-in-law depart from the world of Torah erudition in which he had risen so high. Whenever his father-in-law would call him to task for his apparent digression from Torah study, he would reply that even if he were to do absolutely nothing for the next twenty years, he would still be intellectually far beyond anyone in the town.

One day, a *Rav* visited the community, and *Rav Aharon's* father-in-law asked the *Rav* to have a few words with his errant son-in-law. The *Rav* spoke to him and received the same response: “I am still way ahead of anyone in town.” The *Rav* was not to be so cavalierly ignored. He said, “This is all good and well, as long as you remain in this town. What will you do if your parents-in-law become impatient and send you packing? Imagine arriving in Prague, at your old *yeshivah*, wearing the old, worn out clothing with which you left. Can you begin to conceive your shame when your friends speak with you in learning and you stand there unerudite and clueless?”

Rav Aharon attested to the impact these sincere, penetrating words had on him. He immediately returned to his Torah studies, rising through the ranks, achieving the spiritual potential that was expected of him. The *Sifsei Tzaddikim* applies this vignette toward explaining the words, *ki kadosh Ani*. When a Jew is asked why he is not growing in sanctity, his rejoinder might be, “Well, I am so far ahead of the *goyim*, gentiles. Even if I would defer to my *yetzer hora*, evil inclination, I would still be way beyond them.” This might be a suitable reply in *Olam Haze*, This World. What will this “smart” man say when he comes before Hashem? When his *neshamah tehorah*, pure soul, returns to its Source and stands before the Source of all *kedushah*? The embarrassment will be

beyond anything one can imagine: “For holy am I.’ It is before Me that you will one day stand. Do not forget that.”

איש אמו ואביו תיראו

Every man: Your mother and father shall you revere. (19:3)

Reverence and fear (which is the literal translation of *tirah*) are closely related. I think fear born of reverence is unlike fear which is the result of retribution. Thus, one is to fear his/her parents through the lens of reverence and esteem in which he holds them. This *mitzvah* prohibits anything negative, such as sitting in a parents’ seat, contradicting or interrupting them. One should act toward a parent in much the same manner in which he respects a monarch. The Torah should have simply written: Your father and mother shall you revere. Why does the Torah add *ish*, every man? The *K’sav Sofer* explains that *ish* refers to an adult who has achieved independence, who is no longer supported by his parents. He is an *ish* on his own. One should not think that this *mitzvah* is incumbent only upon the younger generation. Indeed, it is probably more vital when one is older and thinks that he is on his own. Parents remain parents, regardless of their age and the age of their children. When we were younger, our parents addressed our every need. Later in life the tables are quite possibly turned, and the parents might require the assistance of a child. This (perhaps unwelcome) circumstance should not alter the reverential attitude a child manifests toward his/her parent.

Horav Yechezkel Halberstam, zl (popularly known as the *Shiniaver Rav*), eldest son of the venerable *Zanzer Rav*, the *Divrei Chaim*, was a brilliant *talmid chacham*, Torah scholar, without peer. Even as a youth, his fame as an erudite scholar had spread throughout Jewish intellectual and *halachic* circles. His father once asked him to join him in adjudicating a difficult question concerning an *agunah*, abandoned wife. (This term is used to describe a woman whose husband is missing and not yet declared dead, due to a lack of proof if there is no body, identifying marks, DNA, etc., or a woman whose recalcitrant husband refuses to grant her the Torah-mandated *get*, divorce, usually due to extortion on his part.) When the *Shiniaver Rav* arrived at the inn where he was to stay, he asked his aide to bring him (from the local *shul*) a *Shulchan Aruch Yoreh De’ah*. (This is one of the four sections of Torah Law authored by *Horav Yosef Karo*. This section treats all aspects of Jewish law not pertinent to the Hebrew calendar, finance, torts, marriage, divorce. It is, thus, the most diversified section of *Shulchan Aruch*, dealing with a multitude of issues.) Well aware that the *Rav* was probably anxious to review the more relevant *halachos* concerning *agunah*/dissolving a marriage, he asked the *Rav*, “Perhaps his honour meant *Shulchan Aruch Even HaEzer* (which discusses issues of marriage and divorce)?” The *Shiniaver* replied, “Do not worry. I am clear in the laws regarding an *agunah*. I have no reason to review them. My issue (for which I want the *Yoreh De’ah*) is that I will be sitting in judgment together with my revered father. It is possible that we might not share similar views on the *halachah*, how it should be interpreted and adjudicated. I am overly concerned that in the ensuing discourse I might cross the line of *Kibbud av*, honouring my

father. Therefore, I want to review the laws of *Kibbud av v'eim*, which are located in *Yoreh De'ah*."

The *Imrei Emes* (as a youth) was taking a train trip with his mother and a number of family members. He sat toward the back of the coach while his mother sat in the front with other members of the family. During the trip, he washed his hands to eat a quick sandwich (meal) after which he *bentched*. He then walked up front to say something to his mother, who was unaware that he had just eaten. She said to him, "You must eat. It is too long of a trip to go without food." He immediately took a slice of bread, washed, ate and then *bentched*. He did all this to satisfy his mother and to fulfil the *mitzvah* of honouring her. It never entered his mind to say, "I have just eaten," because it was his mother's idea that he eat, and he would not deprive her of her motherly satisfaction of attending to her son's needs.

A woman came with her teenage son to the *Baba Sali*. Her son, sadly, was sporting shoulder length hair and the garb reserved for the more "creative" members of the (then) hippy generation. The boy manifested all of the obvious signs of one who was seriously depressed. Women did not speak to the *Baba Sali*. The *gabbai*, secretary of the *Chacham*, read the mother's request concerning her errant son: "Will the *Chacham*, please bless my son that he return to Torah observance and that he respect his parents?" The *Baba Sali* listened, but said nothing. Suddenly, it became evident that tears began to flow down the cheeks of the holy *tzadik*. He said, "Oy! If I could only have my mother (alive), I would carry her on my shoulders and dance from great joy!" When the boy heard these words emanate from the saintly *Baba Sali*, he turned to his mother and said, "*Ima, slichah*, I ask your forgiveness. I apologise for the pain that I have caused you." When the *tzadik* heard this, he said to the boy, "Leave your sinful behaviour, and all of your (past) sins will be absolved."

Hearing the sincerity in the *Baba Sali's* voice, as he described his intense love and longing for his mother, brought the boy back to religious observance.

ולא תשבוען בשמי לשקר

Do not swear falsely by My Name. (19:12)

Swearing falsely occurs in one of four formats: two referencing the past; either falsely confirming that something occurred, or denying its occurrence, or two; referencing the future, either by promising that he will carry out a specific activity, or affirming that he will not. In any event, swearing falsely, using Hashem's Name to validate the oath is a grievous sin from which any decent, G-d-fearing Jew should be repulsed. Having said this, a story which *Horav Yitzchak Zilberstein, Shlita*, heard from *Horav Chaim Kanievsky, Shlita*, which occurred concerning the holy *Maharsha*, comes to mind.

A widow came before the *Maharsha*, weeping over her bitter lot in life. When her husband was lying on his death bed, just hours before his untimely demise, he had said, "I do not want our young children to be raised by a stranger. No one will fill my shoes and take care of these precious children the way that I have done. If it is their sad lot to be deprived of a father, they should at least have a mother whose sole concern and dedication should be for them and not for another husband. Therefore, I ask that you give me your solemn word that you will not remarry." In an attempt to allay her dying husband's emotions shortly before he took his final leave, she agreed to do as he asked. This, however, was insufficient for him: "I want you to take an oath in accordance with *Halachah*, an oath that will be legal and binding. This is the only way that I can relax in these last few hours." The young, soon-to-be-widow made a *Halachically* correct oath.

The husband died, and now his widow was left with a houseful of children. Bereft of a husband who provided emotional and financial support, the woman suffered. True, she had made an oath, but it was under duress. The *Maharsha* mulled over the question and rendered his *p'sak*, decision: the mother was permitted to remarry. He based his ruling on a *Tshuvos HaRitva* who had made his decision after having discussed the question with his own *Rebbe*, the *Rashba*.

The widow remarried, but all did not turn out well. Shortly after her marriage, her deceased husband's soul appeared to her in a dream and demanded to know why she had violated her oath. This continued on for a few nights until the woman became ill. Her illness progressed to the point that she now lay on her own death bed. Seeing what was happening to her, the members of her family immediately went to the *Maharsha* and pleaded with him to put a stop to this apparition, before the orphans would be left bereft of a mother as well.

The *Maharsha* wasted no time. He ran to the woman's home, stood by the entrance to her room, and called out in a loud voice, "*Ribbono Shel Olam!* In Your Torah, You commanded that one should listen to the words of the *chachamim*, Torah Sages, in every generation. You assured us that whoever listens to the words of the Sages will live. This woman followed your dictate. She had a *shaalah, halachic* question. She came to me seeking a *halachic* resolution to her situation. I gave her my ruling, which she followed. Now, she is dying! How can You permit Your Torah to be so disputed?"

As soon as the *Maharsha* concluded his short "speech," the woman opened her eyes and began to move. In the space of a few days, she was returned to health. *Rav Zilberstein* posits that the *Maharsha* relied upon a "leverage" plea, which had previously been submitted by Chanah, mother of Shmuel *HaNavi*. *Chazal (Berachos 31b)* relate that, when Chanah came to the conclusion that – despite her fervent prayers – she was not being blessed with a child, she said to Hashem, "*Ribbono Shel Olam!* If You see my plight and grant me a child through conventional avenues (in other words, 'I pray and You listen'), good. Otherwise, I will force the issue and cause You to see (so to speak, I will employ a *halachic* leverage of my situation). I will be alone with a man (but do nothing). This will compel Elkanah, my husband, to have me rendered as a *sotah* (wife who deviated from her marriage and is suspected of committing adultery). I will be forced to drink the *mei ha'marim*, bitter waters, which, if one is guilty causes her death, but, if she is innocent, she will (because she endured humiliation) instead be blessed with a child! I know that this will occur, because Hashem, You will not permit Your Torah to be questioned.'" (The Torah writes that if a woman is falsely accused, she will have a child for her troubles.)

Furthermore, *Rav Zilberstein* contends that the widow who followed the *Maharsha's p'sak* was availed this unusual reaction from the *Maharsha* only because she listened, accepted and followed the word of a Torah sage. Had she acted on her own, violated her oath and married, she would not have been saved. It is obvious that this was a G-d-fearing woman, who not only listened this time to the words of the Sages, but she was a righteous woman who always followed the dictates of our Sages. This is the reason that the *Maharsha's* dispensation achieved efficacy on her behalf.

והייתם לי קדשים כי קדוש אני ה' ואבדיל אתכם מן העמים
להיות לי

You shall be holy for Me, for I Hashem am holy; and I have separated you from the peoples to be Mine. (20:26)

There has to be a separation between the Jew and the gentile. This does not mean that we should not act properly. On the contrary, by acting with dignity and *mentchlichkeit*, we earn their respect and admiration. This also does not suggest adopting their

culture and lifestyle. We are distinct, and our distinctiveness is an inherent part of our essence. *Rabbeinu Bachya* writes that we are separated as a result of the *chochmas haTorah*, wisdom acquired through the Torah, which impels us to distinguish ourselves in what we eat, the manner that we eat, our mode of dress (and our overall demeanour). Since we have been given the 613 *mitzvos* of the Torah, the nations of the world envy us, an envy that unfortunately leads to *sinaah*, hatred. *Chazal* allude to this when they ask why *Har Chorev* was called *Har Sinai*. They explain that Sinai is related to *sinaah* – *she'mi'sham yatzah sinaah l'akum*, "For from there (as a result of us receiving the Torah), hatred went out from the pagans." They could not tolerate our distinctiveness, which was a direct consequence of our receiving the Torah.

Horav Yitzchak Zilberstein, Shlita, observes that every species of animal, wild beast and fowl is constantly attached to its member species. You will not find a dog "hanging out" with an elephant, etc. How does each individual animal know with whom to be attached? After all, the lion has never viewed itself in the mirror. How does any creature identify the members of its individual specie? Indeed, if an animal (or any other creature) would have been raised alone on a deserted island and had never come into contact with any member of its species, nonetheless, when set free, it will seek out and gravitate to members of its own species. How does it recognise its own species?

As a result of this phenomenon, biologists have determined that every individual creature possesses in its subconscious (or whatever an animal has) an image of itself which is a part of its psyche from birth. It is through this innate image that the animal knows how to seek out its own species.

Rav Zilberstein posits that this phenomenon is no different with regard to the spiritual DNA of each and every *Yehudi*. Every Jew has within him a spiritual component that projects in his brain an image of a *Yid*. He knows what a *Yid* looks like, what he is supposed to do and how he is supposed to act. It is this spiritual image that compels him to repent and return to Hashem.

We see, however, that so many of our brethren have no idea, are totally clueless, about their heritage and noble pedigree. If they are unaware of their past, how could they ever return? Surely, they must have some force, some reason that motivates their return. In order to have a desire to serve Hashem, one must generate within himself a feeling that acknowledges how truly wonderful it is to serve the Almighty. How does someone who does not possess a Jewish identity (does not identify with Judaism) develop this feeling?

Horav Nissan Yagen, zl, employs a powerful parable to explain this. A hunter once passed a farm and noticed a large chicken coop. He looked inside and saw a large eagle alongside the many chickens housed there. This took him by surprise. Eagles are not found in chicken coops, and certainly not with chickens. After inquiring in the nearby village concerning this unusual spectacle, he discovered that the farmer was to be credited – or blamed. Apparently, one day the farmer, whose breadth of knowledge concerning the various species of fowl was very limited, found a small, grey chick lying on the ground. The kind-hearted man picked up the "grey chicken" and placed it alongside the other chicks in the coop. As the eagle grew to "maturity," its knowledge of fowl was limited only to chickens. As a result, it did everything like a chicken. It did not attempt to fly, because chickens do not fly. Thus, it lived its life as if it were a chicken.

The visiting hunter knew his birds, and he saw before him a magnificent eagle, capable of flying high in the sky, its power unsurpassed by other birds. As the king of birds, the eagle was the most powerful of its species. Yet, this eagle was living a "chicken's life," cock-a-doodle-doing all day when it could be flying high and mighty. Taking pity on the eagle, the hunter asked the farmer if he

could sell him the "grey chicken." "Yes," replied the farmer, "but you must pay me according to its weight (which is the "currency" for selling chickens). The hunter agreed. A mature eagle was well worth its weight. As far as the farmer was concerned, the eagle was nothing more than an overweight chicken.

The hunter left with his newly-found project. Even when allowed out of the coop, the eagle did not soar, did not fly. It flapped its wings like a chicken and walked along with its new master. The next morning at sunrise, the hunter took the eagle to a high mountain peak. He then promptly threw the eagle off the mountain. Shocked to suddenly be in the air with nothing to stand on, the eagle began flapping its wings wildly. It flapped and flapped until it picked up enough thrust to fly. At last, the eagle was back home, in the sky where it belonged.

Many of us have been raised – or have allowed ourselves – to live like chickens (in relationship to our noble, Jewish heritage). Our lives revolve around fun, frivolity, aimless activity which takes us nowhere. We have lost our Jewish identity and sadly do not even care. Each and every Jew must be made aware of his/her noble heritage. We are not chickens. As children of Avraham, Yitzchak and Yaakov Avinu and the *Imahos ha'kedoshos*, holy Matriarchs, we are different. We have been designated by the Almighty to be distinct, to be set apart, to set an example for the world to emulate. We are to be spiritual eagles, not chickens.

Va'ani Tefillah

וכסא דוד עבדך מהרה לתוכה תכין

V'Kisei David avdecha meheira l'socha tachin.

...and the throne of David, speedily within it, may you establish

David Hamelech yearned to build the *Bais Hamikdash*, because he felt that it was inappropriate for him to live in a house built of cedar wood, while the *luchos* and Hashem's Presence resided in a tent. The initiative for the building emanated from David's heart, but, due to the fact that David was a warrior who fought the nation's wars, he was prohibited from completing the edifice. He was, however, permitted to build the Temple's foundation, setting the tone for our own yearnings to rebuild the Temple.

Horav Yitzchak Kirzner, zl, explains that whenever a Jew recites *Tehillim*, a yearning is created within his heart that connects to David *HaMelech's* yearning. Thus, every time we act positively or feel a sense of yearning for the Temple, we are performing an act of building. Since David was not allowed to build the Temple proper, we refer to "his" aspect of the Temple as *kisei* David, the throne of David.

We, thus, ask for royalty – represented by David *Hamelech* – to return, so that we will ultimately realise the rebuilding of the Temple as a result of our yearning.

To sponsor a mazaltov, simcha or yartzeit, email: peninim@dvar.info

Kinder Torah®

Parashas Kedoshim

The List

“Shmuel, I can’t handle this list.”

“What list, Mendy?”

“The list of negative mitzvos from this week’s parasha. ‘Do not steal, do not deal falsely, do not lie, do not swear falsely, do not cheat, do not rob, pay on time, do not curse, do not mislead, do not gossip, do not stand idly by, do not hate your brother, do not take revenge, and do not bear a grudge’ (Vayikra 19:11-18). How can a person even remember all of these things?”

“Mendy, you are right. It is a long list. We have to be very sensitive to our fellow Jews. We must not do anything to hurt them in any way.”

“Do you have any advice to help me, Shmuel?”

“Read the next words of the verse.”

“‘You shall love your fellow Jew as yourself, I am Hashem.’ How does this help me?”

“The Sefer HaChinuch explains that this mitzvah is the key. Rebbe Akiva relates in the Sifra that this is a fundamental principle of the Torah. Many mitzvos of the Torah are tied into it. One who loves his friend like himself would not steal his money, trick him, insult him, or take business from him underhandedly. He would not harm him in any way. This is something that anyone can understand.”

“What you are saying, Shmuel, is if I focus on loving my friend, then everything else falls into place.”

“Exactly.”

Kinderlach . . .

You have to keep your eye on the ball. Don't get confused or distracted. The Yetzer Hara wants to convince you that it is too hard to keep all of these mitzvos. It is a piece of cake. Just keep one thing in mind. Love your friend. The rest is easy.

Like Yourself

“Okay Shmuel. You convinced me. I have to love him like myself. That means that I must therefore love myself. If I

don’t, then I can’t love him.”

“I never considered that Mendy, but you are right. If you are commanded to love your fellow Jew like yourself, then you must love yourself first, in order to love him like yourself.”

“Right. The next question is, ‘How do you love yourself?’”

“That’s a good question, Mendy. I guess someone can love himself because he is smart, or because he is a good athlete.”

“That is true, but before long he will meet someone who is smarter or more athletic than he is. Or he might injure himself and not be able to play sports anymore. Does

he love himself less, or stop loving himself?”

“No, of course not. His love must be based on something deeper.”

“Right. The deepest, most important thing about a person is that Hashem created him, in His image. He is connected to Hashem who is always watching over him.”

“Wow. When we realize how important we are, that creates a deep love.”

“Exactly. Hashem loves us. How can we not love ourselves?”

“And the same is true about our friend. Hashem also created him and loves him. Therefore we see how important he is, and we love him.”

Kinderlach . . .

A child who receives the love that he needs from his parents feels safe and secure. Because his parents love him, he loves himself. The Jewish people are Hashem's special kinderlach. He loves us as a parent loves his children. Therefore, we love him just as we love Abba and Imma. And we love ourselves. Then, we move on to the next step of loving others.

Giving Brings Love

“Shmuel, the Torah is beautiful. It tells us that we have to love ourselves, and that we have to love others like ourselves. You explained to me how to love ourselves, and to love others. I have just one problem.”

“What’s that Mendy?”

“I know that I am supposed to love my fellow Jew, but I just don’t feel it in my heart, and I am not accustomed to it.”

“Mendy, the Torah has a solution for that also. In Vayikra 19:9-10, the Torah com-

mands us not to harvest the corner of the field, rather to leave it for poor people. Similarly, what falls to the ground during the harvest is left to those in need.”

“I understand that we have to give to them, Shmuel. But what does that have to do with loving them?”

“Rav Dessler explains that giving leads to love. If you want to develop feelings of love toward someone, help him. Give to him. Do favors for him. You will be drawn after your actions and your feelings for him will awaken. The biggest proof of this is parents and children. Everyone in this world has two people who are madly in love with him. His mother and his father. Why? Because they constantly give to him from the moment beginning of his life. This giving brings about a deep love that lasts a lifetime.

Kinderlach . . .

It all ties together. Hashem loves us. Therefore, we love ourselves. Therefore, we love our fellow Jews. He commands us to help them and give to them, in order to awaken and strengthen that love. Doing anything bad to them becomes unthinkable. Kinderlach, we should all be very successful in loving ourselves, and all of our fellow Jews.

Self-Love and Selflessness

דבר אל כל עדת בני ישראל 19:2
ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש
"אני ד' אלקיכם"

"Speak to the entire assembly of the B'nei Yisroel and say to them: You shall be holy for I, Hashem your G-d, am holy." The Torah tells us here that we are to be Kodosh. The Posuk concludes, "כי קדוש אני" – to somehow equate the Kedusha that we should have to the Kedusha of Hakodosh Boruch Hu. How are we to be holy, and what is the comparison of our being holy, to true holiness of Hakodosh Boruch Hu?

Every person must try to be Mekadesh himself more than he would have thought, for Hakodosh Boruch Hu is Kodosh without any limitations and boundaries, so too, we must seek to become as Kodosh as possible, without any limitations or boundaries. The next Posuk says, "איש אמו" – which comes to teach us that each person needs to seek to become as Kodosh as possible, based upon the root of his Neshama. (אך פרי תבואה)

What does the Torah mean when it says, "קדושים תהיו" – "You shall be holy?" The Toras Kohanim, and the Ramban explain that this means that one should distance himself from partaking in excess physical pleasures, even pleasures that are permitted to him – in one phrase, do not be ברשות התורה – a degenerate within the boundaries of the Torah. According to this P'shat in the Posuk, the Medrash is incomprehensible. The Medrash says that Hakodosh Boruch Hu is commanding Klal Yisroel to be holy like Him. If the word Kodosh teaches us to refrain from excess physical pleasures, it would not make sense that we should refrain from excess physical pleasures like Hakodosh Boruch Hu – as the whole concept of physical pleasures has no concept to Hakodosh Boruch Hu – He has no base desires as we do, and has no need for any control over it. Therefore, I think that this Mitzvah includes the entire foundation and the root of the purpose of our lives. All of our work and effort should constantly be sanctified by doing good for the Tzibur, for the community – one should be completely selfless. We should not use any act, movement, or get benefit or enjoyment that doesn't have in it some element of helping another. And as understood, all holiness is being set apart for an honorable purpose, which is that a person straightens his path and strives constantly to make his lifestyle dedicated to his community. Then, anything he does even for himself, for the health of his body and soul, he also associates to the Mitzvah of being holy, for through this he can also do good for the masses, for the many who rely on him. But if he derives benefit from some kind of permissible thing that isn't needed for the health of his body and soul, that benefit is in opposition to holiness. The reason it is not holiness is because this benefits only himself, and no one else.

With this understanding of what it means to be Kodosh, we can understand the

Medrash which tells us that we share this trait with Hakodosh Boruch Hu, albeit in a smaller way. Hakodosh Boruch Hu is the Source and Sustainer of all life. Everything that He does is for the good of others. He does nothing for Himself, for He has no need and no self-serving desires that He needs to satisfy. The Mitzvah of being Kodosh is a command to emulate His selfless focus on benefitting others. While we are to make a best effort to emulate Hakodosh Boruch Hu in this Midah, the Torah qualifies this, in that we cannot actually attain the level of Hakodosh Boruch Hu, Who is completely selfless in every facet. One would think that the epitome of the fulfillment of this Mitzvah is to be completely selfless just like Hakodosh Boruch Hu. The Medrash explains from the Posuk that this is not so. One is not to completely remove any sense of self, so that he can emulate Hakodosh Boruch Hu, for the Posuk tells us, "כי קדוש אני" – for, I, Hakodosh Boruch Hu, am holy, and is higher than your holiness. We are to be selfless like Hakodosh Boruch Hu, to a degree. Bava Metzia 62a – Rebbe Akiva taught that if one is faced with the choice between saving his own life or saving the life of his friend, he is required to save himself first. The reason for this ruling is because, "Your own life takes precedence." Self-love is an integral part of human life, and the entire creation is based upon it. If Hakodosh Boruch Hu created man in order to shower him with goodness, then why doesn't He constantly shower an everlasting goodness on all men? Why do we need to earn the goodness? Hakodosh Boruch Hu could in fact give it to us without us earning it, but then we would not be getting the full benefit of it, and He wants us to have everything.

The Gemara in Bava Metzia says that a person would rather have one Kav (a measurement) of his own than nine Kav from another. That which a person earns on his own is so much more precious and dearer to him. If Hakodosh Boruch Hu were to give us goodness without us earning it, we would not have the opportunity to have that enjoyment of earning it. Thus, Hakodosh Boruch Hu does not give us the goodness until we earn it, so that we can completely enjoy it. This seems to support the notion that we are to be selfish, for we want to earn things so that we can have full enjoyment. This seems to contradict that which we said we are to seek to be selfless. Are we supposed to focus on the goodness we can receive, or are we to be Kodosh and seek to be selfless? In order to answer the question, we need to define the word, "self." What does it include? For some, it only includes one's own personal body and material interests. For some who know better, self includes the Neshama. For those who are devoted to family, self can include his family members. However, for the one who learns the Torah and allows the Torah to dictate what his self is, the "self" grows exponentially, for one is to see himself as a part of the body called, "Klal

Yisroel." There are even higher levels of this, of a person who is whole, who can connect his soul to feel that all of the world and worlds are his "I", and he himself as only one small limb in all of creation. Then, his self-love helps him love all of the Jewish people and even all of creation.

We see this concept in the words of Hillel, as stated in Pirkei Avos 1:14 "אם אין אני לי, ואני לא לי, וכשאני לעצמי מה אני myself, who is for me? And if I am for myself, what am I?" Certainly, a person must be for himself, and look after his own needs and interests, but if his definition of "I" is limited to "myself" then what is he? Vain and ignorable. But if his feelings are broader and include all of creation, that he is a great person and also like a small limb in this great body, then he is lofty and of great worth. In a great engine, even the smallest screw is important even if it serves the smallest role in the engine. For the whole is made of parts, and no more than the sum of its parts.

With this understanding, we can have a feeling of what the Gemara tells us in Meseches Ta'anis 21a regarding Nachum Ish Gam Zu. On one occasion he did not fulfill the Mitzvah of charity as he felt he should have. He decreed upon himself that his eyes go blind, his hands wither, and his feet be amputated. His decree was fulfilled. This is following the way of the great leaders, who if they feel about themselves that they failed in the requirements of their duty, make a request to be relieved of those duties. So too, this holy man conducted himself. Since he knew that all of his abilities are not his, and he is just appointed to utilize them for the benefit of all, when he saw a flaw in fulfilling his duties, he decreed that all of his limbs be dismissed from their jobs. (שערי יושר)

Hakodosh Boruch Hu does everything for us. He does not act for His own honor, but always seeks what is best for us. As Chazal tell us, everything that Hakodosh Boruch Hu does is for our good. While we cannot completely nullify ourselves and our own personal needs, nonetheless, our goal needs to be to act selflessly. To focus on what others need, and how we can contribute to the world around us.

The Torah follows the Parshah of תהיו קדושים with, "איש אמו ואביו תראו" – for the Torah is telling us who we should use as an example to become Kodosh. All of Klal Yisroel come from Avrohom Avinu and Sarah Imeinu, the father and mother referenced in the Posuk. Their goal was to spread the Name of Hakodosh Boruch Hu throughout the world, and for people to recognize the truth, and to serve Hakodosh Boruch Hu. Their focus was not on themselves, but on how they can affect the world around them. They were true Kedoshim, and they are the paradigm for us to look up to in our challenge to become Kodosh. May we be Zoche to follow in the footsteps of our forefathers, and to emulate Hakodosh Boruch Hu and be true Kedoshim.

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PARSHAS ACHAREI MOS KEDOSHIM

CHANGING ONE'S TEFILLAH FROM A SEGULAH TO A BEING

"JUST ONE TEFILLAH AND WE'LL ALL BE FREE"

There is an old cynical Jewish saying that has to do with the order of three *parshiyos* אמור קדושים אחר מות קדושים. It is referring to a person who during his lifetime he was known as an individual who lacked good *middos*, and was not fully devoted to fulfilling the *mitzvos*. But when he died, the eulogies instead of going south went north and the eulogizers talked about his righteousness as if he was a *kadosh*. אחר מות אמור קדושים they talk about him as if he was Hashem's gift to mankind. Why does this happen?

Maybe because we feel guilty that he is not here to defend himself so how can one actually talk bad about such a person? Bad not, but why talk about him as being a *tzaddik* and a *kadosh*? Maybe it is because now we feel sorry for him picturing the *niftar* in *shamayim*, and that he will soon undergo a fine and exacting scrutiny on every deed done or not done. We have *rachmanus* on him because of his bad track record and what his verdict might be. We think that by saying something positive and encouraging it might lighten his judgment. But let's face the truth. We are not really thinking about him but rather thinking about ourselves. A death sobers one to the stark reality at least momentarily before we step away from funeral. Who could ever be so smugly secure in thinking that when it comes to his final judgment that he is going to receive even close to a near perfect rating. That would be wishful thinking. Such thoughts only work down here where we live in a world of lies and spend all our time with a *yetzer harah* who constantly hocks us with dazzling lures and fantasies to join his Ponzi scheme. However, in *Shamayim* where it is the world of *emes*, even the most world *reknown* criminal lawyer cannot deceive the judge or fake out the jury from the facts. Feeling our *own* reality in our hearts when we go to a *levaya* of someone who was not the perfect spouse, father, ovoid Hashem, or straight dealer in business, the least we can do for **ourselves** to quell **our** fears is to be *melamaid zechus* on the departed, for then maybe Hashem *midah keneged midah* will be *melamaid zechus* on us as well after we depart from this world.

Of course the better alternative is to roll up our sleeves and upgrade all of the above and strive for perfection. However, the option of change rarely crosses our minds since that takes a lot of invested energy, toil and discomfort, and not everyone is willing to see it as a viable option. The *segula* path of *middah keneged middah* as always seems more inviting and less intimidating. But first listen to what Hashem has to say concerning *segulos* in general and it might surprise you : לי סגולה, זה הייתם, לי סגולה that **your becoming, evolving** and personal **growth** is to Me the *segulah* that I look for. The *segulos* that Hashem desires are not the things that you wrap around your body, wear, or read which are to remain exterior to you, but rather the real changes that you make inside of yourself. To attest to this, we find that the *gematriah* of לי סגולה זה האני is לי סגולה this is not the old me.

Take *tefillah* for instance. People ask how can *tefillah* change a decree from *shamayim*? One of the answers is that if a person would really really *daven* the way he is supposed to, then when he steps back from the *Shemoneh Esrai* he is not the same person as before. He is totally changes with a new head and heart. Therefore the old decree does not fall on the new him.

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

Rav Shimshon Pincus ztl told over a story of a close friend of his who was childless for many years and it was affecting his *simchas hachayim*. One day Rav Pincus decided to take his friend to a forest so that he could *daven* and scream to Hashem without being intimidated, pleading from Him to grant a child to him and his wife. He dropped off his friend at the beginning of the forest with the instructions to enter and give it his all, and he will return in 45 minutes to pick him up. As he returned to pick up his friend who just came out from the forest, Rav Pincus took one look at his face and said in a frustrated tone "I am sorry. You hardly look like you *davened* as if your life depended on it. Otherwise, you would look very weak and fatigued, your cheeks would be puffy, your face withered, and your eyes still red and wet from the Niagra Falls tears. Go back for another hour and I will come back to pick you up.

As the hour ended he saw his friend slowly and limply exit the forest. He could barely recognize him. Rav Pincus just smiled with a broad grin and said "Now **this** is called a *davening*!" Nine months later he was blessed with a child.

That one intense *tefillah* changed him into a total different person through which he forged a different relationship with Hashem. His first *tefillah* fell into the category of a *segulah*. His second *tefillah* was an upgrade of a *tefillah* והייתם לי. Don't let us look at *tefillah* like wearing a red *bendel* on our wrists. We are not even a week away from the spectacle of *Kerias Yam Suf* when Hashem told Moshe Rabbeinu **not** to invest *kochos* in *tefillah* even though their lives were at stake. Rather דבר אל בני ישראל ויסעו. So far I don't think anyone of us heard a heavenly *Bas Kol* telling us such a command of not to *daven* with all our *kochos* to be saved. Therefore, by placing our *kochos* in *tefillah* we can change ourselves to *tefillah* והייתם לי which including its eight letters is the *gematriah* of תפלה (incl. its four letters).

The *passuk* says at the beginning of *Parshas Kedoshim* קדושים תהיו. Here too we can interpret this *passuk* to mean that through acts of *kedusha* one will become and evolve into a different sanctified being. How is that possible? The *passuk* continues כי קדוש אני יהוה because I am holy and you have a *neschama* from Me. כי קדוש אני יהוה is *gematriah* בתפילה. One can draw *kedusha* into his being via *tefillah* if it is the way it should be. Are we going to be waiting after 120 years to hear our own eulogies accompanied with the thoughts of the listeners saying let us use a *segula* and be *melamaid zechus* on the *niftar* because then we will receive after our 120 *midda keneged middah*. Rather let us go out and find ourselves a friendly forest with no one inside, just us and Hashem, and *daven* with *תאמרנה* כל עצמותי תאמרנה everything we got, and then we all can become **real kedoshim** כי קדוש אני יהוה. Just remember that all it takes is just one *tefillah*.

GUT SHABBOS

RAV BRAZIL

MENTION THIS AD FOR
10% OFF
 YOUR FIRST ORDER*
*RESTRICTIONS APPLY

WE ARE YOUR
ONE-STOP-SHOP
 TO MARKETING SUCCESS

WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.

MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL

פנינים על הפרשה

"אמור אל הכהנים בני אהרן" (כא, א)

איצטרך למכתב הכהנים ובני אהרן דאי כתיב הכהנים לחוד ה"א דגם מ"ר בכלל שהי' כהן קמ"ל בני אהרן וכמ"ש בזבחים ק"ב ב' דהיכא דכתיב בני אהרן אין מ"ר בכלל, ואי כתיב רק בני אהרן ה"א דאף פנחס בכלל קמ"ל הכהנים ופנחס עדיין לא נתכנה אז כמ"ש שם ק"א ב'. והנה כאן כתיב אמור אל הכהנים בני אהרן ובפ' אחרי כתיב דבר אל אהרן אחיך ובפ' טומאות לקמן כתיב דבר אל אהרן ואל בניו והטעם פשוט דכאן הפרשה נאמרה דוקא לכהן הדיוט דבכה"ג יש דינים אחרים כדכתיב להלן והכהן הגדול מאחיו וגו' ובפ' אחרי נאמרה הפרשה רק לכה"ג ולא הי' כה"ג אז רק אהרן לכן כתיב דבר אל אהרן אחיך ובפ' טומאות שנאמר לכל הכהנים כתיב דבר אל אהרן ואל בניו. אך יל"ע למה בפ' מומין לקמן נאמר דבר אל אהרן הרי הדין נוהג בכל הכהנים. וי"ל משום דבעי למכתב שם איש מזרעך וגו' כל איש אשר בו מום מזרע אהרן למדרש מינה איש ששוע בזרעו של אהרן (בבבא מצ"ד) לכן כתיב דבר אל אהרן. (פנינים דהרא)

בדידי הוי עובדא

א. תודה רבה על הגיליון הנפלא שמחיה את נפשנו כל שבוע מחדש ב. ברצוני לשתף אתכם במעשה נפלא שקרה לי. אני סובל מבעיות ורידים ברגלים כבר שנים ובשנה האחרונה זה מלווה בכאבים עזים שכל עמידה קצרה מלווה בכאב בלתי נסבל אפילו הליכה קצרה היתה מלווה בכאבים עזים עד שהגיע פרשת בשלח. שאז פורסם בגיליון "דברי שי"ח" קונטרס רגל ברגל ושם כתוב על אחד שכאבו לו הרגלים והרב אמר שלימד הלכות חול המועד חשבתי לעצמי אולי גם אני ינסה את זה. ואכן לאחר זמן התחלתי ללמוד משנה ברורה הלכות חול המועד לפי עמוד ליום. זה אמר לקחת 44 ימים. לאחר 44 ימים אני מפסיק להרגיש את הכאבים ברגל קשה לי להאמין אבל זה המציאות המצב חזר למה שהיה קודם כשאני עומד זמן רב על הרגלים הם עדין כואבים כמו שהיה תמיד זה נסבל אבל הכאב החזק שהיה מנת חלקי בשנה האחרונה נעלם.

עלי שי"ח

"רבי אלימלך מליז'ענסק"

יום כ"א אדר ב' התשע"ט.

בבוקר זה, כמו בכל בוקר מתקיימים כמה בריתות בבית מדרשו של רבינו שליט"א. כשהוא משמש כסנדק. באחד הבריתות, קרא אבי הבן לבנו היניק 'אלימלך' על שמו של הרבי הנודע הגה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע, שביום זה חל יומא דהילולא שלו. לאחר הברית, כשעברו לקבל את הברכה, לחש אבי הבן לרבינו ואמר, כי קרא לבנו על שמו של רבי אלימלך זי"ע וכי הוא רוצה ברכה שידגל כמוהו, רבינו חיך והשיב את ברכתו.

אבי הבן הוסיף ואמר, שמעתי אומרים כי מאז אלימלך בעלה של נעמי ועד לתקופה שזרח שמשו של הגה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק לא היה שום גדול בישראל הנקרא בשם זה, האם זה נכון? רבינו חשב לרגע, הביט בו ואמר: אכן, בש"ס לא נזכר שם של איש חשוב בשם זה! וכעבור שני שניות הוסיף, וכמדומה שגם במדרשים אינו נמצא! ויתכן ששמועה זו נכונה (יש"כ רלב י.ש. שנכח במקום).

***

מעניין לציין שאחד הרבנים רצה לטעון שלא כדאי לקרוא על שם אלימלך המוזכר במגילת רות, בעלה של נעמי, היות ונהג שלא כדין ואף נענש על זה וכו' (כמבואר ברש"י ומדרשים ריש מגילת רות) אבל רבינו שלל את הדבר מכל וכל. הוא סובר שכיון שכבר מת, נתכפר על ידי מיתתו ואין שום חסרון לקרוא בשם זה!

מברכת סבת 180
י3חק 8167816

יפה מראה

חביבות מצות ספירת העומר

כל התיבות שמורות ©

נחלקו הפוסקים אם נשים יכולות לספור ספירת העומר בברכה, ד"א דאיכא למיחש שישכחו ולא יספרו כל הימים, ולאותם דיעות שכל ימי הספירה היא מצוה אחת ארוכה, אם לא יספרו חלק מהימים יוצא שהם יבטלו את המצוה. ולמעשה הרבה נוהגות לספור בלי ברכה (ועי' מ"ב ס' תפ"ט סק"ג). אמנם דעת רבינו שליט"א, כי אף נשים ראוי שיחייבו את עצמם במצוה יקרה זו של ספירת העומר, ויכינו לעצמם תזכורת במקום בולט, כדי לזכור בכל יום לברך, ואז יוכלו לספור בברכה. וכך נהגה הרבנית ע"ה, והבנות בבית רבינו. וסיפר עוד: כי בבית אביו מרן הסטייפלר זצוק"ל, היו הבנות - אחיותיו של רבינו סופרות עם ברכה, ומרן זצוק"ל היה שם תזכורת במקום בולט, שלא ישכחו כל ערב לספור. איזה מקום בולט אפשר לשים כדי שהבנות בודאי יראו? מרן זצ"ל שם פתק על... המראה שבה היו מביטות הנשים... כך בודאי יראו את זה.

בתמונה:
רבינו מברך מתוך לוח ספירת העומר המיוחד, שזוכה אבי מורי שליט"א להניח ליד מקום מושבו, בכל שנה בימי הספירה.

לפני כעשר שנים הבחין אבי מורי הגאון רבי דניאל שליט"א, כי מרן מאמץ את עיניו לקרוא בכל יום את שורות הסיפור הקטנות ולמצוא את השורה המתאימה ליום בספירה, וקנה לוח יומי מיוחד, אותו הוא נוהג לתלות ליד מושבו של מרן, כדי להקל עליו בספירה. הלוח מאוד היקל על הרב שליט"א, ובמשך תקופה ארוכה מרן היה פונה אליו יום יום אחרי תפילת ערבית, ואומר לו בחיך יישר כוח.

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com
 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק
 ☎ 077-2092005 📠 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,
 יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:
 נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה- 1586
 קהילות 073-2757000 שלוחה- 4310

גיליון מס' 329 פרשת אמור בח"ל קדושים
תשע"ט שנה שביעית

הסגולה המיוחדת
שגילה מרן שר התורה שליט"א
ניתן להשיגה שוב
הפרטים אי"ה בגיליון הבא

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

הגה"צ רבי יצחק שלמה קרליבך זצ"ל מגדולי תלמידי וחביבי להבח"ח רבינו שליט"א

בערב חג הפסח, בימים שאין אומרים בהם תחנון נלב"ע אחד מגדולי ומקורבי רבינו שליט"א, שזכה להיות דבוק בו כחמישים שנה, הגאון הצדיק רבי יצחק שלמה קרליבך זצ"ל.

עוד משחר טל נעוריו נפשו היתה קשורה בנפשו של רבינו, והיה מסתופף סביבו בבית הכנסת 'לדרמן' ולאחר מכן בשנות בחרותו ואחרי נישואיו, לא זה ידו מתוך ידו.

בשנים שלאחר מכן עבר להתגורר במושב 'תפרח' ובכל פעם כשהזדמן למרן ברית בישוב תפרח או הסמוך, היה נכנס לביתו לבקר. היתה לו קביעות שבועית ללמוד עם מרן שליט"א מעבר למה שהיה מדבר עימו בלימוד בכל עת מצוא, ובפרט ביום שישי שנצטרף בהורמנא מיוחדת ללימוד של מרן שה"ת עם הגר"י זילברשטיין שליט"א גם בתקופות האחרונות שהיה מסובל ביסורים היה קשור בכל ליבו ונפשו, ומרן שליט"א אף הגיע לבקר כמה פעמים במיטת חוליו.

היות ולא זכה להותיר אחריו זש"ק זכה לקיים לפני כעשור מצוות כתיבת ס"ת והכניסה לבית מרן שליט"א ושימשה אותו זמן רב בקריאת התורה, בסעודת הכנסת סה"ת שהתקיימה באולם שע"י לדרמן נכח מרן שליט"א שעה ארוכה לצד עשרות בע"ת שנתקרבו ע"י הו"ש ז"ל לעבודת הבורא. כשנפטר, היה זה בדיוק ביום בו חזר מרן ממסע חיזוק בדרום ארץ ישראל, והתאמץ לשהות זמן רב בלוייה כדי לכבדו.

זכינו, מערכת 'דברי שי"ח' להיות חביבים אצלו, והיה מפעם לפעם מתקשר להוסיף הוספות ולהעיר כדרכה של תורה, באחד הפעמים אף טרח לכתוב מכתב ארוך להעמיד דברים על דיוקנם בדברים שפורסמו בשם רבינו שליט"א.

תנחומינו לרעייתו הרבנית תחי', לשאר המשפחה החשובה ולכלל תלמידיו שהעמיד, וזכה לראותו בקרוב בתחית המתים בב"א.

דמעה של נכד - נכתב ע"י הרב י. א. נכד מרן שליט"א

תקופות ארוכות סבל רבי שלמה זצ"ל על הכליות, והיה מסובל ביסורים נוראים, ואף זכה לא פעם לביקור אישי של הרב שליט"א במיטת חוליו.

הוא היה מספר תדיר כי הוא יודע כבר עוד לפני כולם מה שיחיה... בכל שלב היה בא לפני הרב ומספר כי הרופאים אמרו כך וכך, ולפי תגובת הרב הוא ידע מה שנקבע בשמים.

כשהרב אמר לו, אל תדאג לא תצטרך שום טיפול, הוא לא דאג! ואכן לא היה צריך שום טיפול. וכאשר תשובת הרב היתה ה' ירחם רפואה שלימה' הוא הבין כי עליו לקרוע בתפילות את השמים שירחמו עליו.

כשהיה מקבל 'פתק שחרור' מבית החולים, לא עלה בדעתו רגע אחד לוותר על הקביעות שלו אצל מרן שליט"א, והגיע שם בלי כוחות. אך יצא משם טעון כוחות אדירים.

והתלמיד הנאמן - ורק בורא עולם יוכל להעיד כמה היה נאמן למרן שליט"א, והלך בדרכו ואחרי כל הוראותיו גם כשהיה קשה, וגם כשהיה בלתי אפשרי, היה מדהים לראות כי גם אחרי ארבעים שנה בהם הוא כרוך אחריו, הוא מדבר איתו באימה, כדבר תלמיד על רבו ביראת הכבוד הראויה.

'אמר רבי האי דמחודדנא מחבראי דחזיתיה לרבי מאיר מאחוריה' (עירובין י"ג ב'). אכן רבי שלמה זצ"ל היה מחודד בהרבה מחבריו, כי זכה לראות את רבינו מקרוב.

להיזכר בימי שישי שהיה נוסע מביתו שבתפרח ועד לרחוב רשב"ם, כדי לזכות להשתתף בצוותא חדא עם חבורת תלמידי חכמים יחידי סגולה בעת הלימוד של רבינו שליט"א עם גיסו הגדול הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א. ורבי שלמה זצ"ל היה מקשיב, ורושם. והכל חרוט על לוח ליבו.

והחי יתן אל ליבו: ניקח לעצמנו מוסר השכל, לנצל כל רגע בחיי חיותנו לתורה ומצוות ה' בשמחה, ולזכור 'כי על כל אלה יביאך האלקים במשפט' (קהלת י"א) ובפרט בימי ספירת העומר, בהם אנו תבועים להיות מושלמים יותר במדות בין אדם לחבירו, **נעשה לעלוי נשמתו של רבי יצחק שלמה בן שמואל ז"ל שלא הניח זש"ק.**

ת.נ.צ.ב.ה.

נרו של התלמיד האהוב, שזכה להיות קשור בכל ליבו ונפשו לרבינו שליט"א - כבה !

איפה רבי שלמה?

אין רבי שלמה עם שלוות הנפש הנדירה שלך. עם עוצמת השמחה הפנימית שכלום לא יוכל לה, בשילוב דקדוק ההלכה עד קוצו של יו"ד, בהקפדה על כל נימי בין אדם לחבירו, שלא יפגע אף אחד ולהיטיב עם חבירו עד קצה הגבול.

בודאי טוב לו עכשיו! התבטא רבינו שליט"א אחר הסתלקותו.

רבי שלמה זצ"ל היה חביב עד לאחת אצל הרב שליט"א, ולא היה צועד כמלא הנימה מבלי לקבל את הוראותיו וברכותיו. 'בעלי הרב מאוד אוהב אותו' הייתה אומרת עליו הסבתא הרבנית הצדקנית ע"ה. 'הוא מזכיר אותו כל יום בכל התפילות, ובכל פעם שהוא מזדמן לתפרח לברית הוא נכנס אליו לנוח קצת'.

ואכן לא הגזימה. במשך שנים הוא היה נכנס ויוצא אצל הרב שליט"א, ובעשור שנים האחרון, במשך תקופה ארוכה היה נראה יומים בשבוע בשעות הערב המראה הבא: רבינו שליט"א יושב בחדרו בעליית הגג, אחרי תפילת ערבית, כשלפניו ערימה של שבעים מכתבים, ובמהירות - אלוקית הוא משיב תשובה אחרי תשובה בכל חדר תורה.

ואז, בשעה 8 בערב, פעמיים בשבוע, בימים שני ורביעי היה נכנס רבי יצחק שלמה, ומרן שומע את קולו ואומר בחביבות, טוב שבאת לעזור לי... בוא תשב לידי ותעזור לי להשיב על המכתבים...

והוא היה יושב על ידו, בשתיקה שיש בה הכל. הוא מביט ומביט, וגומא את מראות הקודש אל תוך תוכו. בד' אמות אלו לומדים את הקורס מהמקצוען ביותר. הוא למד בדיוק כיצד צריך להראות יהודי מושלם. להשקיע את כולו למען האחר, אך בלי לבזז זמן יקר, לענות מה שצריך ולהמשיך למכתב הבא. להתייחס בתמצית הנושא ולא להתעכב.

וכן בדרכו נהג רבי שלמה. זכה במשך שנים ארוכות להרביץ תורה בתלמידים, להתמסר עליהם עד קצה הגבול, ובנה עולמות בדרכו שלו, אבל הספיק גם הרבה מעבר. ויעידו על כמה מספרי החידושי תורה שהספיק להדפיס. גם זה כמובן, בהוראת הרב שליט"א.

להצטרפות לרשימת מקבלי הגיליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגיליון לע"נ, רפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

ממנו והוא יפסיד, כל אחד שיש לו קצת שכל, לכן שווה לו להיות 'וותרן', וכו', לקבל כבוד על זה, הוא יצליח על ידי זה בחברה.

כשהוא מגיע הבייתה, מוריד את המסיכה, שם הוא מתנהג בטבעיות. כועס, מתעצבן, לא מוכן לוותר, ה' ישמור איפה כל אחד יכול להגיע.

רק בבית, שם המודד האמיתי של בין אדם לחברו, שם! לכן שכל אחד יקח 'בגן השלום', כל יום ילמד 'בגן השלום', כי יש או 'בגן השלום' או 'בגן הגהינום', ה' ישמור. וכל יום יתפלל על זה, שיזכה להיות ממש מושלם בבין אדם לחברו בתוך הבית שלו, בחוץ זה כבר יותר קל.

ובשביל זה יש לך התבודדות! כי תמיד רבנו אמר על ההתבודדות שהיא מעלה עליונה מן הכל, אבל בימי העומר! התבודדות היא מעלה עליונה וגדולה, וצריכים להגיד אלף פעמים 'עליונה וגדולה' מן הכל. למה? כי ימי העומר זה הזמן שצריכים לעבוד על המידות ולהכין את עצמנו לקבל את התורה. והדרך? רק התבודדות! אין דרך שאדם יכול לתקן את המידות שלו, רק על ידי התבודדות. לכן כל אחד מאתנו יתחזק, ויתחיל לעשות תשובה.

העלון

לכבוד נשמת הטהורה והקדושה של הרב הקדוש אהרן מרדכי ורבינו נחמן בן פינא זצ"ל.

זמן לעילוי נשמת הרב הקדוש רבי יצחק זאב בן רבי יצחק צבי ע"ה

זמן לעילוי נשמת חברים הקרובים ארז בן דליה ע"ה ובנימין בן חיים ע"ה זמן לעילוי נשמת פעול בת ר' מאיר ע"ה זמן לעילוי נשמת שלמה בן נעמה ע"ה בתוך שאר כל נפטרי ישראל

ולהבדיל לרפואה שלמה של משה בן אידה שחיה זמן לרפואה שלמה והצלחה של בת שבע בת ימימה שתחיה זמן לרפואה שלמה וחזרה בתשובה שלמה בלי ייסורים של כל בני ובנות ישראל בארץ ובעולם

זמן להצלחת כל התורמים והתורמות בחתונות ובשמחות.

לתרומות: 0527161619

לקבלת העלון במייל: elitzur424@gmail.com

לעילוי נשמת יפה בת גולסטאן ע"ה. זמן לעילוי נשמת יוסף חיים בן אברהם ע"ה

העלון להצלחתה ורפואתה של חנה בת חווה שתזכה ללידה קלה של עובר בריא ושלם מתוך בריאות הגוף והנפש שלה ושלו אמן!

ולכן הקפידו על תלמידיו של רבי עקיבא: "יש לכם רב! שהוא כזה מושלם בבין אדם לחברו, ואתם לא לומדים ממנו! אתם לא נוהגים כבוד זה בזה?!" ומה אתם חושבים שנקרא אצל התלמידים של רבי עקיבא לא לנהוג כבוד זה בזה? אתם חושבים שהם קראו אחד לשני 'מטומטם' או 'טיפש' ח"ו! הם היו תנאים קדושים, לא היו מוציאים שום ניבול פה מהפה שלהם.

רק כשהחבר שלו אמר חידוש, במקום לכבד אותו ולהגיד לו: "ואי! איזה חידוש! יישר כח!", לכבד אותו, לפרגן לו. לא, הם לא כיבדו אחד את השני. ולכן הם נענשו.

ולמה הקב"ה בחר להמית אותם דווקא בזמן שאנחנו מכינים את עצמנו לקבל את התורה? כי אין! אי אפשר לקבל את התורה בלי שאדם זוכה להיות מחובר עם עם ישראל! כי הזוהר כותב שהתורה והקב"ה וישראל אחד הם! אתה לא יכול להפריד ביניהם! אי אפשר! אנחנו צריכים להיות כאיש אחד בלב אחד, ובלי זה אי אפשר לקבל את התורה באמת! לכן באמת המצוות הכי ענקיות הם המצוות שבין אדם לחברו. ביקור חולים, לשמח את השני, לחייך לשני, לעזור לשני, בפרט מצוות החסד!

הרי הגאולה תבוא בזכות החסד! כמה שיותר חסד! ואדם צריך לדעת מה עיקר ומה טפל! אתה יכול לראות בנאדם שהולך עם אשתו, ושמש יוקדת ביום שבת, והיא הולכת עם העגלות ומשתגעת, והוא לא מטלטל! הוא אין לו שום קשר עם התורה! אדם צריך להכניס לראש שלו, ללב שלו, שעיקר התורה זה בין אדם לחברו!

צריכים להתפלל על זה! היטב היטב! יום יום! שבנאדם יזכה לשמח! לעזור! לעשות הרבה חסד!

ואין לך חסד שמתקרב להפצה! שום חסד בעולם! כי כשאתה נותן למישהו ספר, חוברת, דיסק, זה חסד במימדים ענקיים ואין סופיים! אתה נותן לו עולם הזה ועולם הבא! כמה נישגשו אליו היום ש'בגן האמונה' הציל להם את החיים. אחד אמר לי 'אם לא בגן האמונה לא הייתי פה', בקיצור הוא התכוון שהוא רצה לשים קץ לחייו. אז אותו אחד שנתן לו 'בגן האמונה', מה הוא זכה? אין גבול לחסד שהוא עשה!

וכל אחד מאתנו יקח את מה שאמרתי ויחקוק את הדברים על לוח ליבו, שהוא מוכן לוותר על כל דבר, ולא מעניין אותו שהוא בעצמו יצטער, והעיקר שהשני לא יצטער!

אבל כל זה רק הקדמה, עכשיו מתחיל השיעור. כי עיקר בין אדם לחברו זה עם אשתו!

אדם חושב שיש לו 'טאבו' על אשתו, שהוא יכול להתעלל בה איך שהוא רוצה.

מתי אדם נקרא בעל חסד? אם הוא בעל חסד בבית! מתי הוא נקרא וותרן? אם הוא וותרן בבית! מתי הוא נקרא שהוא עוזר? אם הוא עוזר בבית! כל מידה טובה שיש בעולם הכל בא לידי ביטוי באמת רק בבית! בחוץ, כל אחד יוצא החוצה ישר שם מסיכה, כולם במסיכות, פורים כל השנה. כי הוא מבין שאם הוא יעשה איזה משהו לא במקום כולם יתרחקו

וה' חנן אותי להתבונן, שבנאדם מגיע אחרי 120 שנה, שכל עם ישראל יאריכו ימים ושנים אמן, מגיע אחרי 120 שנה, טוב, מגיע לבית דין. מגיעים הזכויות, זכויות ועוד זכויות, המשקל מתמלא, וחובות? אין לו חובות בכלל, רק זכויות! מה יותר טוב מזה? פתאום מגיע איזה מלאך, מספר שאותו אדם פגע בפלוני! וההוא לא מוכן למחול לו!

אז מה יעשו עכשיו עם הבנאדם הזה?! יכניסו אותו לגהינום? מה פתאום! על מה ולמה? רק זכויות יש לו! מגיע לו גהינום? לא! הוא עשה רק מצוות! אין לו שום עבירות! אז יכניסו אותו לגן עדן? אבל הוא לא יכול להכנס לגן עדן! כי מישהו בעולם הזה מקפיד עליו.

תארו לעצמכם עכשיו, בנאדם שהוא צדיק גמור! קודש קודשים! מה הוא לא עשה בעולם! מה הוא לא הטיב בעולם! והוא לא יכול להכנס לגן עדן! עד שהוא לא יפייס את חברו!

כל אחד יכניס טוב לראש שלו! שעיקר התורה זה בין אדם לחברו, ותכלית התורה זה בין אדם לחברו! התכלית שלך והדרגה שלך שתהיה מושלם בבין אדם לחברו!

כי אין מחילה ואין כפרה ואין סליחה על עבירות שבין אדם לחברו, אין! אלף כיפורים לא יעזור לך! אלף קברי צדיקים לא יעזור לך! אלף שעות התבודדות לא יעזור לך! לא יעזור שום דבר! אין מחילה! אין! אין עצה! אין שום דבר! תלך לכל הצדיקים שבעולם שיברכו אותך, כלום! הצדיקים הכי גדולים! כלום! בקיצור אין!

הקב"ה בעצמו לא יכול לעזור לך! אין! עד שלא תפייס את חברך אין עצה ואין תבונה! כי העבירות הכי גדולות בעולם זה העבירות של בין אדם לחברו. עד כדי כך שלשון הרע הוא יותר חמור משלשה העבירות הכי חמורות שבתורה, אדם שהלך ח"ו עם אשת איש, ואחד שרצח, ואחד שעבד עבודה זרה, זה שמדבר לשון הרע יותר חמור משלשתם!

כמובן שגם המצוות הכי גדולות הם המצוות שבין אדם לחברו.

ובשביל זה אני מכוון ב'חונן הדעת' גם על זה. 'חוננו מאתך חכמה' – לדעת שתכלית התורה שאדם יהיה שלם במצוות שבין אדם לחברו. 'בינה' – להבין שאין שום תשובה וכפרה ומחילה על עבירות של בין אדם לחברו עד שיפייס את חברו. 'ודעת' – אנא תזכנו שלא נפגע ולא נצער שום אדם אפילו גוי, כל שכן יהודי.

עכשיו תקשיבו טוב, טוב טוב!

אדם, אפילו שאתה יכול לפגוש אנשים, ואני פגשתי הרבה אנשים כאלו, וגם אני הייתי בנאדם כזה קצת. שהם רחוקים מתורה ומצוות לגמרי, אבל בבין אדם לחברו הם ממש טובים! והם מצליחים בעולם הזה! פרנסה בשפע! הכל הולך להם! כי ה' אוהב אותם אז הולך להם הכל.

לעומת זה אתה יכול לראות אנשים שהם נקראים חרדים, ואתה רואה אותם שהם כלפי חוץ ממש צדיקים, אבל ביבין אדם לחברו הם לא מקפידים, הם לא מצליחים בעולם הזה! ואתה יכול לראות את זה בעיניים!

כי בעולם הזה להצליח זה רק לפי בין אדם לחברו! כל מטרתי עכשיו בשיעור הזה שאדם ישים מול העיניים שלו, ויעשה על זה תפילות, שיהיה מה שיהיה בעולם! יפסיד כל הון שבעולם, שום דבר הוא לא יעשה אם זה כרוך בלפגוע בבן אדם! אסור לפגוע בשום בנאדם! אסור לצער שום בן אדם! גם אם תפסיד כספים, תפסיד משרה, לא יודע מה יהיה! אתה לא פוגע ולא מצער שום בנאדם! צריך שאדם יהיה חקוק לו במח ובלב שלו שהוא לא פוגע בשום בנאדם.

וכל אחד צריכה להיות לו שאיפה שהוא רק יהיה המשענת של הקב"ה, הוא צריך להגיד לקב"ה: "בי אל תשמש בתור מקל אף פעם! אתה רוצה לצער מישהו! לא אני הכתובת שלך! לא אני המקל שלך! אני רק רוצה שתשמש בי להטיב ולעזור!"

עד כדי כך שכבוד מורי ורבי, רבי יהודה זאב ליובוביץ' אמר שיש ארבע דברים שמי שיעשה אותם ינצל מכל חבלי משיח. והם:

לרחם.

לוותר.

לעזור.

והעיקר לא לצעוק על שום יהודי.

והעניין של לוותר, הגמרא הקדושה מספרת שהייתה עצירת גשמים, ובזמנם שהייתה עצירת גשמים היו גוזרים תענית, וגזרו תענית, ובאו כולם לרחובה של עיר, כי אין בית כנסת שיכול להכיל את כל העיר, לכן התפללו ברחבה של העיר, כל העיר! והגמרא מספרת שירד רבי אליעזר הגדול, רבו של רבי עקיבא, שכל חכמי ישראל בכף מאזניים והוא בכף שניה הוא מכריע את כולם, כולל את רבי עקיבא. והתפלל 24 תפילות, וכלום לא זז, השמש יוקדת. ירד רבי עקיבא, אמר שלשה 'אבינו מלכנו', התכסו השמיים בשניות בעננים, והתחילו לרדת גשמים כמו שצריך.

וכל העם התחילו לרנן, שרבי עקיבא יותר גדול מרבי אליעזר רבו. יצאה בת קול מהשמיים, ללמד את עם ישראל בינה: "הוא לא יותר גדול מרבו! רבי אליעזר הוא יותר גדול מכל הצדיקים שבדורו, רק שרבי עקיבא יש לו מידה שהוא וותרן, מעביר על מידותיו".

ולכן כשהוא עלה להתפלל, אז הקב"ה ראה שעל פי מידת הדין לא מגיע שירד גשם, ולכן כשעלה רבי אליעזר, אע"פ שהתפלל, עדיין מידת הדין נשארה חזקה ולא מגיע שירד גשם. אבל כשירד רבי עקיבא והתפלל, אמר הקב"ה: "אתה תמיד מוותר? אני גם חייב לוותר!"

בנאדם שהוא וותרן מה שיבקש מהקב"ה הוא יקבל! ולכן הקפידו על תלמידי רבי עקיבא כל כך! בגלל שרבי עקיבא היה מושלם בבין אדם לחברו, רבי עקיבא אמר 'ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה'. הגמרא מספרת שרבי עקיבא היה שונא תלמידי חכמים, שונא אותם שנאת עולם, ולמה? כי הוא היה מושלם בבין אדם לחברו! וזו גם הסיבה שרחל בחרה בו, כי היא ראתה, 'אם הוא מושלם בבין אדם לחברו, זה יהיה ענק שבענקים! הוא יעבור את כולם!"

כי לכאורה אם משה רבנו היה שואל את המלאכים :
"וכי אתם יכולים לשמור שבת?!", היו עונים לו : "כן!
אנחנו יכולים לשמור שבת!", היה שואל : "אתם
יכולים להניח תפילין?!", היו עונים לו : "כן!", גם
המלאכים יכולים להניח תפילין. ולכן משה רבנו לא
אמר למלאכים שום מצווה שהיא בין אדם למקום.
כי המלאכים יכולים ללמוד תורה, יכולים להתפלל,
ולא שש שעות, גם מליון שעות רצוף להתפלל. מה
שתיגיד למלאך בין אדם למקום הוא יכול לקיים.
מה שמשה רבנו ע"ה שאל את המלאכים היה רק על
מצוות שבין אדם לחברו.

ומפה יוצא שכל מה שקיבלנו את התורה היה בעיקר
בשביל המצוות שבין אדם לחברו! כי אם לא היו
המלאכים אומרים : "תשאיר את התורה פה!", היו
מנצחים את משה רבנו ע"ה.

כי כל מה שקיבלנו את התורה הוא רק בשביל
המצוות שבין אדם לחברו.

הגמרא הקדושה מספרת על הלל הזקן, שבא אליו גוי
וביקש ממנו ללמוד את כל התורה על רגל אחת, מה
אמר לו? לכאורה יכל להגיד לו : "לך תלמד תורה,
תניח תפילין, תתעטף בציצית", וכו', אבל לא, הלל
הזקן לא אמר לאותו גוי שום מצווה שהיא בין אדם
למקום, הלל הזקן! שכל התורה עברה דרכו! מה
אמר לאותו הגוי? 'מה ששנוא עליך אל תעשה
לחברך'. שנוא עליך שיגנובו לך? אל תגנוב. שיצער
אותך? אל תצער! שיפגעו בך? אל תפגע! שירביצו לך?
אל תרביץ! בקיצור, כל מה ששנוא עליך אל תעשה
לחברך, זה כל התורה.

ולמה? כי באמת עיקר התורה ותכלית התורה זה בין
אדם לחברו. זה התכלית של העולם הזה, וזה
התכלית של כל בנאדם.

בטח אתם מתפלאים, רוצים לשאול אותי : "אבל
כבודו, אתה כל הזמן לימדת אותנו שהכל זה אמונה
ואמונה, והעיקר זה האמונה, מה עכשיו שינת
תקליט? פתאום בין אדם לחברו?".

אז מי שקצת יודע אין פה שום שינוי תקליט, כי זה
הכל דבר אחד – בשביל שאדם יהיה נקי בבין אדם
לחברו צריך להיות בעל אמונה. כי רק מי שהוא בעל
אמונה הוא לא ישנא אף אחד. אפילו שההוא לקח
לך, עשה לך, ציער אותך, זה טבעי שתשנא אותו!
אבל לא, אדם שהוא בעל אמונה לא ישנא את חבר
שלו שציער אותו. טבעי שתנקום בו! נכון, אבל אדם
שחי באמונה אין לו שום קשר לנקמה, כי הוא חי
באמונה! שאין עוד מלבדו ושכל מה שה' עושה
לטובה הוא עושה, והכל מה שקרה ככה ה' רצה.
בקיצור רק מי שיש לו אמונה יכול לקיים את כל
המצוות של 'בין אדם לחברו' בשלמות!

ועכשיו מתורצת לנו המשנה באבות, שבשביל שאדם
יזכה להיות מושלם בבין אדם לחברו צריך שתהיה לו
אמונה בשלמות. שאדם יהיה באמת בעל מידות
טובות זה אי אפשר רק על ידי אמונה.

עד כדי כך שהמשנה אומרת ש'כתר שם טוב' עולה
אפילו על כתר תורה. מה זה 'כתב שם טוב'? שאדם
יש לו שם טוב!

והיינו שהמשנה אומרת שאפילו אדם שהוא גאון,
באמת גאון אמיתי, הוא יודע את כל התורה כולה.
והשני לא, הוא לא כל כך בקיא בתורה הקדושה,
אבל יש לו שם טוב! הכתר שם טוב עולה אפילו על
כתר תורה.

וז"א שבין אדם לחברו עולה אפילו על כתר תורה! כי
כתר שם טוב זה פירושו שאדם הוא מושלם בבין
אדם לחברו.

כי ללמוד תורה אפשר ללמוד בשמיים, וכל המצוות
אפשר לקיים בשמיים, אבל פה בעולם הזה ה' יתברך
רוצה שתצליח ב'בין אדם לחברו'.

כי בורא עולם, אין דבר שמשמח אותו כמו שאחד
אוהב את השני. כמו שאמרתי לכם, כל אבא ואמא,
שכולם יזכו להיות אבות ואמהות, כל עם ישראל. כל
אבא ואמא שיש להם ילדים, בדיוק סיפר לי איזה
אברך, ממש מסכן, סיפר לי שהבנים שלו הולכים
מכות, עם פיאות ארוכות, ואיזה ייסורים יש להם
בבית. והם אותם הבנים מביאים את הציונים הכי
טובים בישיבה, והם למדנים, אבל אין שום נחת
להורים מכל הלמדנות שלהם, אין להם שום נחת!
אותו דבר הקב"ה! אם אתה לא משמח את הבנים
שלו וחי איתם באהבה ושלוש, אז מה שווה התורה
שלך?

בשביל זה לא פעם אני אומר לאנשים : "אתה צריך
להתפלל על אח שלך", או על אשתך, או אישה על
בעלה, שיחזרו בתשובה. והם מתפלאים : "אבל כבוד
הרב! מה לחזור בתשובה?! הם חרדים!", ואני אומר :
"אם הם רחוקים מ'בין אדם לחברו' אין להם שום
שייכות עם תורה!", אם הם לא מושלמים ב'בין אדם
לחברו', כל שכן אם הם פוגעים באנשים, מצערים
אנשים, אין להם שום שייכות לתורה!

אתם יודעים, יש דבר שהוא מאוד מזעזע, באמת,
חז"ל אומרים דבר מאוד מזעזע, אתם תקשיבו, אתם
לא תאמינו שיש דבר כזה בעולם.

כתוב שבשביל שאמר משה לבני גד 'תרבות אנשים
חטאים' נענש שבן בנו עבד לפסל מיכה!
וזה מזעזע לשמוע את זה! משה רבנו! ומה הוא כבר
עשה?!

אבל זה המידה כנגד מידה. עצם זה שהוא חשד בבני
גד ואמר להם מילים כאלו קשות 'תרבות אנשים
חטאים', פגע בהם. משה רבנו נענש עונש עצום! מאוד!
מאוד!

כי בתורה שלנו אין פרוטקציות!

משה רבנו! שכולנו! כל אחד מאתנו אוהב את משה
רבנו אהבה אין סופית! כי כל אחד מאתנו אם ישאלו
אותו יגיד : "מה?! משה רבנו?! מגיע לו כל טוב
שבעולם! הוא מסר את החיים שלו בשביל עם
ישראל! מה הוא לא עשה בשביל עם ישראל!".

אבל התורה זה אמת! שמשה רבנו עשה איזה עוון
לפי המדרגה שלו, התורה כתבה את זה וכתבה את
העונש שהוא קיבל. שהוא פגע באנשים, מחילה
מכבוד משה רבנו! חטאתי עוולתי ופשעתי שאני צריך
להגיד כאלו מילים על משה רבנו! אבל כתוב בתורה!
הוא אמר להם את המילים האלו, וחז"ל מביאים
שהוא נענש בעונש כבד מאוד!

דיבורים בתוך שיעורו השבועי של הרב שלום

החברך

ארוש שלי"א

את עמו ישראל

בשלום

יחכנו טעויות בשל הרוצת הכתיבה

נא לא להקרא בשעת התפילה וקריאת התורה / העלין ביקודי לזכותו של פורתו הרב שלום בן יענה שיהיה ויארך ימים בבריאות איתנה עד פאה וקשרים שנה

אז איך נהפכו הימים האלו לימים של אבל?
 באמת בורא עולם הוא תכנן וכיוון, והוא המית את
 התלמידים של רבי עקיבא דווקא בימים האלו ימי
 ספירת העומר, דווקא.
 כי יש משנה ב'אבות', והיא מאוד קשה המשנה הזו.
 המשנה אומרת: "כל שרום הבריות נוטה הימנו,
 רוח המקום נוטה הימנו.", היינו שאם אוהבים
 אותך פה למטה הקב"ה גם אוהב אותך, וזהו! זה
 התנאי.

ואם הבנאדם הזה הוא לא מקיים שום תורה
 ומצוות? מחלל שבת? אוכל נבלות וטריפות, אבל מה?
 הוא בנאדם טוב, מחייך לכולם, מכבד את כולם,
 משמח את כולם, מפרגן לכולם, משפיע על כולם,
 נותן לכולם, מוותר, מרחם, בקיצור הוא מושלם
 ב'בין אדם לחברו', וכולם אוהבים אותו, המשנה
 מעידה עליו שהקב"ה אוהב אותו!

אבל הבנאדם הזה עובר על כל התורה כולה! זו משנה
 קשה מאוד. לא מובנת המשנה הזו! בגלל שהוא
 בנאדם טוב ב'בין אדם לחברו', אבל הוא עובר על כל
 התורה כולה, אז הקב"ה אוהב אותו?! מאוד קשה
 המשנה הזו.

למי זה קשה? למי שלא יודע את התכלית של התורה,
 רק לו זה קשה. כי מי שידע את התכלית, את עיקר
 כוונת ותכלית התורה אין לו שום קושיה על המשנה
 הזו.

הגמרא במסכת שבת, דף פח.: שם הגמרא מספרת
 שמשה רבנו עלה לשמיים להביא את התורה.
 המלאכים ראו אותו, אמרו לקב"ה: "מה עושה ילוד
 אישה בינינו?! זה מקום של מלאכים פה! מה הוא
 עושה פה?!", הקב"ה אמר: "הוא בא לקבל את
 התורה!", אמרו לו המלאכים: "תורה?! תשאיר
 אותה לנו, אנחנו נלמד תורה! אנחנו מלאכים טובים,
 נלמד את התורה, נקיים

את התורה!". והקב"ה אמר למשה רבנו: "תענה להם
 תשובה". ומשה רבנו אומר למלאכים: "תגידו לי,
 אתם, המלאכים, יש ביניכם קנאה? יש לכם יצר
 הרע? יש לכם שנאה? תסבירו לי!".

הנה התורה, לדוג', מצווה: "לא תגנבו", "לא
 תכחשו", "לא תעשוק את רעך", "לא תגזול", "לא
 תלין פעולת שכיר", "לא תקלל חרש", "לא תעשו
 עוול במשפט", "לא תלך רכיל בעמך", "לא תעמוד על
 דם רעך", "לא תשנא את אחיך בלבבך", וכו', וכו', וכי
 כל זה שייך אצל מלאכים!?

איזה אחד מתקשר לחבר שלו, אומר לו: "חברי
 היקר!", שאל אותו החבר: "מה קורה?", אומר לו:
 "אני בעליות של ירושלים! אשתי אומרת שנסתמו
 לה האזניים!", החבר שאל: "נו, ומה אתה רוצה?",
 אמר לו: "אני שואל אותך, באיזה כביש אני אסיע
 אותה שיסתם לה הפה?"

אתם יודעים למה קמצנים לא עושים טעויות? כי על
 טעויות משלמים

איזה זוג זקנים הגיעו לרופא, הרופא אומר לזקן:
 "תשמע! זה דבר פלאי שאני רואה אצל שניכם, לא
 ראיתי את זה אצל שום זוג!", שאלו הזוג: "מה
 קרה?! מה ראית?", אמר הרופא: "לשניכם יש את
 אותו סוג דם". אמר הזקן: "נו, מה הפלא? שיש
 שנה היא שותה לי את הדם"

זוג הגיעו אל הרב וביקשו להתחתן: "תחתן אותנו,
 יש לנו הכל, נרשמנו ברבנות, הנה יש לנו טבעת, הכל
 מסודר". אמר להם הרב: "אסור להתחתן היום!",
 שאלו הזוג: "למה?!", אמר הרב: "כי עם ישראל
 באבלי". שאלו הזוג: "איזה אבל? מה קרה?!", אמר
 הרב: "מתו תלמידי רבי עקיבא", אמרו הזוג: "ואי!
 לא שמענו חדשות! סליחה! מתי הם נפטרו?", אמר
 הרב: "לפני 2000 שנה", התפלאו הזוג: "מה?! אנחנו
 רוצים להתחתן מה זה קשור שמתו תלמידי רבי
 עקיבא לפני 2000 שנה, מה זה קשור אלינו?!"

באמת לא שמענו כזו אבלות בחיים, אפילו אבלות על
 אבא או אמא זה מקסימום שנה, ואח"כ נגמר, זהו.
 אם כן, מה זה הדבר הזה?

ומי הם תלמידי רבי עקיבא? ומה הם עשו שה' המית
 אותם?

הם היו תנאים צדיקים גדולים מאוד, וכל אחד מהם
 יכל להחיות מתים.

למה ה' המית אותם? כי הם לא נהגו כבוד זה בזה!
 הרי הימים האלו, ימי העומר היו צריכים להיות
 ימים של השמחה הכי גדולה, הכי ענקית. תחשבו
 עכשיו למשל, זוג שקבעו להם בעוד חמישים יום
 להתחתן. באיזו שמחה הם שרויים, חמישים יום של
 שמחה! היום השכירו את הדירה, היום צבעו אותה,
 היום קנו את הספה, היום עשו כך וכך, והם נפגשים
 ושמחים שעוד מעט מגיע יום החתונה שלהם!

והנה יום מתן תורה לפנינו, היום של החתונה
 הגדולה, הימים של ספירת העומר אמורים להיות
 ימים של שמחה! ימים שצריכים להיות בהם בשיא
 השמחה! מכינים את עצמנו לקבל את התורה! איזה
 יופי! ימים של שמחה!

בדיחות הדעת

טיפש מתקשר לאשתו באמצע היום ושואל את אשתו: "על מה את חושבת?"

עונה אשתו: "על כלום". אומר הטיפש: "איזו טלפתייה, גם אני!"

הצלחה גדולה, בעוד שעבור ילד בן ארבע נראה הצלחה ביכולת לצייר ציור בעל מבנה ומשמעות.

תחושת ההצלחה של הילד וקריאות ההתפעלות שלנו, צריכות לבוע ממצב שבו הוא התאסף, השקיע מעצמו והגיע ליעד שנמצא בהישג ידו. אם נכרן בצורה מוגזמת על עבודות בהם הילד לא השקיע כלל, הוא יחוש שלמחמאות שלנו אין כל ערך, אין טעם לתת במחמאות שלנו ואין גם טעם להשקיע באופן מיוחד בעבודות. התוצאה: באופן פרדוקסאלי, היא תחושת יכולת נמוכה ודימוי עצמי נמוך. וגם להיפך, אם נשבח את הילד ונאמר לו שהצליח רק במקרים נדירים, בהם הוא עמד בסטנדרט גבוה במיוחד, אהנו עלולים לעודד שאיפה מוגזמת לפרפקציוניזם ותחושת לחץ סביב ביצועים. גם במקרה זה, הילד ירגיש חסר ערך וחרד, במקום לפתח דימוי עצמי גבוה ותחושת שביעות רצון.

לחונת חוויות של הישג והצלחה

הכלל אם כן, הוא לזמן לילד אתגרים שמתאימים לרמת היכולת שלו, וכך לעזור לו לחוות כמה שיותר חוויות של הישג והצלחה. על הישגים אלו עלינו לפרגן לו ולהראות לו את הצלחתו. עלינו לאפשר לילדו עצמאות בהתמודדות שלו עם החיים. לדוגמה: אם לא נאפשר לילדו להתמודד עם אתגרים מתוך פחד שהוא ייכשל בהם, כמו לגשת למוכר, או ללכת לחבר בלי ליווי, אהנו עלולים להעביר לו מסר שאינו מאמינים ביכולותיו ואז רצונו לגונן עליו, מוביל לתוצאה הפוכה ממה שרצינו - תחושת ערך נמוכה. לסיכום, הערכה עצמית גבוהה, הניבנת על הנוסחה של: שאיפה-השקעה-הישג-פירגון והערכה. היא התבלין הסודי של ההצלחה!

המשך בע"ה בשבוע הבא!

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצ'ירא

הערכה או ביקורת פרק יב'

קודם הפסח, שוחחנו על כח הבחירה, מימוש העצמי והדימוי החיובי, שכאשר הם שזורים אלו באלו, אזי הם מובילים את הילד/המבוגר להצלחה. הזכרנו שאנשי חינוך (רוג'רס ואחרים) סבורים, כי המניע האנושי העיקרי הוא: השאיפה להגיע למימוש עצמי. מימוש עצמי, הוא נטייה טבעית של האדם להיות העצמי הטוב ביותר, שטבעו האישי מאפשר לו. המימוש העצמי, מתבטא בשמירה על הקיום הפיזי שלנו וגם בצמיחה האישית שלנו.

בעוד שהקיום הפיזי מוותר לכל בני האדם, הצמיחה האישית היא ייחודית לכל פרט, בהתאם לשאיפת ההתקדמות שלו, שאיפה זאת היא מובילה את האדם להישגים. האדם שופט כל אירוע או חוויה בהתאם למידה שהם מקרבים אותו אל המימוש העצמי שלו. אם האירוע או החוויה מקרבים למימוש עצמי- האדם חש סיפוק, לעומת זאת, אירוע או חוויה, אשר מרחיקים את המימוש העצמי, גורמים לתחושת אכזבה. המודד להצלחה הוא: ההשוואה שהאדם עושה ביחס לעצמו וביחס לסטנדרט האישי שלו. "כוח-הבחירה" שה' יתברך טבע באדם, מאפשר לו להעריך את יכולותיו ולהעריך מה טוב עבורו ולתכנן כיצד לבחור את בחירותיו באופן שיאפשר לו לממש את יכולותיו ואת כישוריו. זהו מימוש עצמי. האדם מממש את עצמו- את יכולותיו ורצונותיו ע"פ כוח-הבחירה.

מימוש העצמי של היהודי

רבינו הרמח"ל מסכם בפרק א' בספרו "מסילת שרים" את "מימוש העצמי של היהודי" וז"ל:

"נְקִיבוּ לְפָנָיו, כִּי עֵקֶר קִצְיֵאת הָאֱדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה- הוּא רֵק לְקַיֵּם מִצְוֹת וְלַעֲבֹד וְלַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן."

וְהַנְּאֻת הָעוֹלָם, אֵין רְאִי שְׂיִהְיֶה לוֹ אֶלָּא לְעֵזֶר וְלְסִיעָה בְּלִבָּהּ, לְשִׂיחָהּ לוֹ נִחַת רִיחַ וְיִשׁוּב דְּעַת לְמַעַן יִכַּל לְפָנוֹת לְבֹ אֶל הָעִבְדָּה הַזֹּאת הַקְּטָלָת עָלָיו!" עכ"ל.

א"כ בכדי שנוכל לממש את רצון ה' יתברך בעולם ולקיים את המטרה שלשמה אנו חיים כאן בעולם

**מחפשת סיפוק?
עבודה בתחושת שליחות**

למשרד טלמרקטינג גדול ומבוסס
דרושות **טלפניות** למשמרת בוקר

תנאים טובים הדרכה מקצועית אווירה ביתית

02-5308002

עד כמה באמת אתה מחובר אליו?

היא נקראת "לחם רפואה" ובלשון הזוהר הקדוש: "מיכלא דאסותא". זו הרפואה האמתית, להשתחרר מהעצבות ולזכות לשמחה.

ולכן לאחר חג הפסח הקדוש מגיע חודש אייר, ובשבת זו אנחנו עומדים בערב ראש חודש אייר, ו'אייר' ראשי תיבות: "אני ה' רופאך", כי השמחה של חג הפסח עדיין פועלת בתוכנו ומרפאה אותנו מבכנים, לכן זה הזמן המסוגל להמשיך ללמוד ולעבוד על מידת השמחה ביתר שאת וביתר עוז.

עם ישראל היקה, נציב לעצמנו מטרה ברורה לעבוד על מידת השמחה ולקנות את מידת השמחה. נציב לעצמנו שאיפה להילחם על השמחה ולהתגבר להיות בשמחה כמו שאומר רבי נחמן: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחרה בכל כוחו".

ואיך עושים את זה? כאשר מסתכלים על העושר הרוחני, ההון העצום בתורה ובמצוות שיש לכל יהודי פשוט - זוכים לשמחה אמיתית. הנה, רק עכשיו זכינו לימי הפסח שבהם התעשרנו באוצרות גדולים. אם נעשה חשבון קטן, נגיע בקלות ליותר ממיליון מצוות וזכויות שצברנו בימים הקדושים האלה:

ספירת מלאי

בשבעת ימי החג ישנן למעלה ממש מאות אלף (!!) שניות שבהן מקיימים בכל רגע ארבע מצוות של "לא יראה" ולא "ימצא", לא "יאכל חמץ" ושלא תיאכל תערובת חמץ (עפ"י הרמב"ם). וכבר הגענו לרבע מיליון מצוות.

כאשר נוסף גם את השמחה בשבעת ימי החג, ואת שמירת הלכות השבת והלכות הימים הטובים שבהם יש בכל רגע מצוות עשה ומצוות לא תעשה, ואת כבוד חול המועד, ונוסף לכך גם את כל המילים בכל התפילות וההללים שאמרנו ובכל השירות והתשבחות, ונוסף לכך גם את המצוות הרגילות שיש בכל יום יום - נגיע להרבה יותר ממיליון מצוות.

והדובדבן שבקצפת הן המצוות הנדירות והמיוחדות של ליל הסדר: אכילת מצה ומרור, כורך ואפיקומן, ארבע הכוסות וכל המנהגים הקדושים של הלילה, והמצוה הנפלאה של סיפור יציאת מצרים שבה כל מילה בקריאת ההגדה ובכל תוספת של סיפור ומשל בכל מנהג שנותנים לילדים כדי לעורר אותם, ואפילו השנייה בערב החג כדי שיהיה לנו כוח ללילה - כל אלה מצוות עצומות, שהקדוש ברוך הוא וכל הפמליה שלו באים לביתנו לראות כיצד אנחנו מקיימים אותן. ועוד לא דיברנו על כל הטרדות והריצות וההכנות והניקיות והקניות וההוצאות - מי יוכל למנות או לשער את מספר המצוות והזכויות. איזו זכות זו להיות יהודי: כְּנִיקָיִם וזוכים באיסוף מצוות, קונים בגדים וזוכים, אוכלים ומתענגים שרים ושמחים - וזוכים בלי סוף! אשרינו!

זו ספירת העומר אמיתית - ספירת המלאי הרוחני שלנו, וההתבוננות בנכסים הרוחניים ובעושר דקדושה שאנחנו צוברים בכל רגע ובכל שניה, ובכוח זה נזכה להתחזק בשמחה תמיד, ונזכה לרפואה שלימה ולגאולה אמיתית במהרה בימינו, אמן.

בברכת שבת שלום ומבורך

תיבה של כיבוד הורים

סוף אדם למיתה, וגם יומו של פנחס דון הגיע. לאחר שקמו ילדיו מן השבעה, ניגשו דבר ראשון לקופה שגרמה להם להכיר את אביהם מחדש בעשר השנים האחרונות. אך לשווא יגעו לפרוץ אותה. רק לאחר שהפכו את הבית על פיו, מצאו פתקה מהורה: "המפתח נמצא אצל רבי שמואל סלנט".

רצו הבנים בחווה לביתו של רב העיה אבל הרב מיהר לצנן את התלהבותם: "צוואה זו צוואה. אינני רשאי לתת לכם את המפתח עד שיעברו שלושים ימי אבל. שוב נא לכאן לאחר שתעלו לצינו של אביכם בשנית". וכך היה.

אחר שחזרו מן הקבר עשו את דרכם בשיירה נרגשת לביתו של החימא ד' ה' א' י', וליבם מפרפר בהתרגשות מגודל המעמד.

בחיוך קטנטן מסר רבי שמואל סלנט

לידם מפתח חלוד ופצטון. כעת נפתחה תחרות מי הראשון שיעיג לפתוח את המנועול.

משיכה לפה, נייעור לשם, והמכסה נפתח והורם.

"האפצ'יייי..." נשמעו קולות התעטשות רמים בזה אחר זה, מפי הבנים, הבנות, הנכדים והנכדות. גרגירי עפר נשרו מן התיבה שהייתה מלאה אבנים וחול בכמויות מסחריות. לא כסף ולא נחושת...

בזעם עצור רצו כולם לרבי שמואל, שמיהר לקחת על עצמו את האשמה והסביר בנחת שהוא העניק לאביהם את העצה הלזו, ובכך זיכה אותם בעוד עשר שנות "כיבוד אב".

"ולמה היינו צריכים לחכות ליום השלושים כדי לקבל מפתח?" קרקר אחד הבנים בקול לא לו.

"כדי שתעלו פעם נוספת לקברו של אביכם..." השיב הרב הפיקה ולימדם פרק נוסף בהלכות כיבוד הורים. וביחס של אנושיות ומסירות לקרובים לנו.

בפנים מכורכמות ניגש פנחס לבית רבה של ירושלים, הגאון רבי שמואל סלנט, וסח את ליבו לפני הרב שהיה חכם מופלא בחכמת התורה ופיקח בהוויות העולם הזה:

"כבר לא צעיר אני, התפרנסתי שנים רבות מיגיע כפי בחנות מכולת.

מאז נפטרה עלי אשתי החלטתי לסגור את החנות, לחלק את רוב רכושי בין בני ובנותי בחיי, בכדי שלא ירבו על הירושה לאחר מותי, מעט כסף הותרתי עבורי. אך מאז אינני רואה אותם ואת נכדי, עושים הם טובה שהם באים לבקר פעם בכמה זמן..."

שמע אותו רבי שמואל בקשב רב, ואחר לחש על אזונו בסוד את אשר יעשה.

מעודד יצא פנחס היישר לביתו של הנכח השכונתי, הזמין ממונו קופסה עצומת-מימדים, אותה נעל במנועול

כדי להניחה בפינה בולטת בחדרו למשמרת. עברו חלפו מספר ימים, ובנו של פנחס הגיע לראות את שלום אביו, ישבו השניים ושוחחו בניחותא, והבן מתפלל מה יש לאביו להטמין בתיבה. אך לשאול - התבייש.

רק קם פנחס להכין לשניהם קפה, ומיד קם הבן כולו סקרנות וניסה להזיז את התיבה או לפתוח את מכסה.

אפס. המכסה נעול היה כהלכה. והקופה, כאילו מטוילי זהב כרסנתיים שכנו בה, אפילו לא חרקה כשניסה להזיזה. ממש יצא הבן וניסן אסיפת חירום של כל אחיו ואחיותיו. לפתע נודע שלאבא יש עוד ממונו רב, ומה שחילק להם בחיי היה בעצם "כדימי כיס" וקופתאָבָן לכסף הרב שיזרום לכיסיהם לאחר ספירתו.

מאותו רגע והלאה לא ידע פנחס בדידות מהי. בכל ערב ישנו איתו נכד או נכדה אחרים, בכל יום הגיעו בניו לפי תורות מסודרות, את הקניות למכולת שכח כבר איך עושים, ובנותיו הבריקו את חדרו מספר פעמים בשבוע. החיים הטובים בהתגלמותם.

***

תכנית מנויים לעלון "חוט של חסד"

במני תזכה ב:

הזכות שלך בהפצה: **02-5308000**

- 80 עלונים יום כולו זה שולח
- תפילה בכותל 40 יום
- כוס קידוש מתנת ארט

גן הדעת חידושים לכרשת שבוע

בספר המצוות להרמב"ם מובאר שהכתוב "לא תשנא" אף על פי שכתוב "לא תשנא" אדם שונא ונסתרת, שונא שבלב, גם אם השנאה לא באה לידי ביטוי במעשה.

דוגמה לשנאה זו מוצאים אצל אבשלום עם אמנון, שמרוב שנאה לא דבר עמו "למך ועד טוב, כי שונא אבשלום את אמנון", ולבסוף שונא זו גרמה לו להרוג אותו, אך אם השנאה ניכרת וגלויה אין בכך איסור לאו, אלא שמבטל מצוות עשה של וְאֶהְבֶּתְּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ.

ובשביל שלא ישאר עם שונאה בלבנו נותנת התורה עצה "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ", תנסה ללבן את הכעס, שחרר אותו ותשתחרר, תגיד לאדם שאותו אתה שונא, נפגעת מוסר שלא התייחסת אלי, זלזלת בו, לדעת לא נהגת איתי בהגינות, יהיה הדבר אשר יהיה, שים אותו על השולחן, ומתוך כך יתברר הדבר לאחד הצדדים, או שיתנצל חברך ויתוודה על חטאו וישכח שלום, או שיתן תירוץ שייתיישב על לבך ויבוא שלום.

זאת הדרך לפי הרמב"ם לתקן את השנאה, לדבר עליה, לחשוף אותה, לא לשמור את הדברים בלב, כי שונאת הלב קשה מושנאה גלויה, כי בשנאה נסתרת השנאה לא יודע שעליו להישמר ובשנאה הטמונה בלב בוערת כאש ואינה נכבית, היא הולכת ומתגברת ומוביאה פעמים רבות לתקלות חמורות מאם היה נודע הדבר, והרבה פעמים רואים בחוש,

שכאשר הדברים גלויים, נכבית אש השנאה.

לכן טוב לאדם שיפנה אל הפוגע ויצגי בפניו את טענותיו עד שיתלבנו הדברים, וגם אם לא, לפחות לא תהיה שונא מבעבעת במיסתרים ופורצת כנו הר געש מחוץ למידה, רק בגלל שהייתה נסתרת.

וכאשר מתגבר אדם על יצר השנאה, ומונסה ללבן רגשות את השנאה שלו עם זולתו, הוא נכלל במידותיו של הקב"ה, שהרי המידה החמישית הנזכרת במידותיו היא "לא תחזיק לעד אפו", גם אם האדם מושך בדרוכו, מבטל הקב"ה חרון אפו כלפיו באחד מן העיתים, וכן אמור הכתוב "לא לנצח ריב ולא לעולם יטור", וזו מידה ראויה לאדם להתנהג בה עם חברו, שלא יחזיק בכעסו, ואפילו אם מוצדק הוא, ישחרר שנתו וכעסו, ויפתח לעצמו נחלי חיים חדשים.

וראיה לזה שכל כך חשוב לשחרר את האחיזה מכל השנאות שלנו, עד שאמרו חז"ל שבמקרה שנצרכים לעזרה שני אנשים, אחד אהוב לנו והשני שונא, נעזר לשונא תחילה, ודרשו זאת מן הפסוק (שמות כ"ג) "כִּי תִרְאֶה חֲמוֹס שֹׁנְאֶךָ רֵבִץ תַּחַת כַּשְׂאֵזַב וְחִדְלָתְךָ מַעֲזֵב לוֹ עֵצֵב תַּעֲזֹב עִמּוֹ", ובלשוננו "אהוב לפרוק ושונא לטעון מצוה לטעון לשונא, כדי לכופ את יצרו".

כללו של דבר, צריכים לשחרר את אנרגיית השנאה מקרבנו, ואפילו את החוטאים והרשעים לשונא בצורה תכליתית וקצובה, כי החסלה על זולתנו היא

פנינים חסידות ברסלב

בא פעם רבי לוי יצחק זכרון-לברכה לאומאן בראש-החדש אפריל ונשאר לשהות שם משך שני שבועות, והיה תפיל להשאר שם גם לשובו השלישי, מחמת שקל אז ל"ג בעומר באמצע השבוע. אמר לו רבי אברהם: "סע ויחזר לבייתך, ואל תשמע לקול הפועלים לך להשאר אלא חזור לבייתך וקשתכסף להשתטח שוב על הציץ, תחזור ותבוא שוב", כי הקפיד לקיים ציוויו של אביו רבי נחמן טולקשינער זכרון-לברכה שלא יתן לפרטים למשמעתו לשהות באומאן יותר משני שבועות ברציפות, מחמת שלרוב השגחה נעשה קל בעיני האדם קדושת המקום (שיש"ק ג-תמב).

א. ב. של החיים

שונאה שרשה בקרונן אמונה.

שונאה זו רוח רעה שפירכים לסלק על ידי דבארי אמונה.

רק לפעמים קלה באמונה הוא יכול להנצל קשונאת הרביות.

האורע שונאה יקצר תרטה.

החסלה על עצמנו, וזה הוא גילוי פנימיות התורה המושכת אותנו אל היום בו מלאה הארץ דעה ואהבה, ולא ישא גוי אל גוי חרב, ולא ילמדו עוד מלחמה.

שו"ת של חסד

ע"י בית הוראה-חוס של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוס של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: *3030

לספירת העומר? והשיב לו רק את המספר ולא אמר תיבת 'היום', האם יכול לחזור ולספור בברכה? ומה הדין אם ענה לו 'היום 20 יום וכי' ונתכוון שאינו רוצה לצאת ידי חובה כלל?

יכול לחזור ולספור בברכה. כן כתב ה"ט"ז (סימן תפ"ט סעיף קטן ז) וחזון עובדיה (שם עמ' רמו). וכן אם בשעה שאמר היום כך וכך, נתכוון בפירוש שלא לצאת ידי חובה, חוזר וסופר בברכה. כן כתב הרשב"א בתשובה שהובאה בבית יוסף (סימן תפ"ט) וחזון עובדיה (שם).

אדם שספר את העומר היום יום א', יום ב' לעומר, האם יצא ידי חובתו?

אם ספר בראשי תיבות כגון שאמר היום ב' לעומר או ג' לעומר, יחזור לכתחילה וימנה בלא ברכה, ואם לא מנה עד למחרת בערב, יכול להמשיך בשאר הלילות למנות בברכה. עולת שבת (אות א), ומשנה בחורה (סעיף קטן ל"ח).

אם לא ידע כמה היום לספירה, והתחיל לברך על דעת שישמע מחבירו, ושתק עד ששמע מחבירו וסיים ככוהו, האם יצא ידי חובה?

בדיעבד יצא ידי חובתו. שלחן ערוך (סעיף ה) ומשנה בחורה (סעיף קטן כ"ט). והוא הדין אם ספר מספק על פי השערה, ואח"כ התברר לו שספר כהוגן, אף שאין לעשות כן לכתחילה, מכל מקום בדיעבד יצא. (מנחת יצחק חלק ח' סימן מ"ח).

להיפך שהזכיר מניין השבועות ולא את הימים, האם הפסיד את הספירה?

אם נזכר במשך הלילה או היום למחרת, ימנה מיד בלא ברכה, ואם נזכר רק בלילה שאחריו, יכול למנות בשאר הימים בברכה. חזון עובדיה (יום טוב עמוד רנא).

מי שהרהר ספירת העומר בליבו האם יצא ידי חובה?

ספירת העומר צריכה להיות בדיבור בפיו ובשפתיו, אבל בהרהור לא יצא, שהרהור לאו כדיבור דמי. כן כתב המשנה ברורה (בביאור הלכה סי' תפ"ט) ולכן אם הרהר בלבד, יכול לברך אח"כ ולספור ספירת העומר בביטוי שפתיים. (יביע אומר חלק ד' תאו"ח סי' ג' אות יז). ולכתחילה צריך גם להשמיע לאוזנו, ואם לא השמיע לאזנו יצא. יבי"א (שם סי' יח) וחזון עובדיה (שם עמ' רמג).

מי ששאל אותו חבירו אחר השקיעה, כמה הלילה לספירת העומר? ואמר לו היום 20 יום, ולא אמר "שהם שני שבועות וששה ימים", האם הפסיד את הברכה?

לכתחילה לא עושים כך, אלא ישיבו 'אתמול היה כך וכך לספירה', ובשבוע הראשון אם אמר כך יצא ידי חובה ואינו מברך, אמנם אם היה משבוע אחד ואילך, והשיב רק מספר הימים בלא שבועות, חוזר וסופר בברכה באותו ערב. חזון עובדיה (יום טוב עמוד רס"ז).

מי שחבירו שאל אותו כמה הלילה

מהלכות ספירת העומר
מי שיש לו מניין קבוע לתפילת ערבית בשעה מאוחרת, האם יקדים לספור העומר לפני כן או שימתין לברך יחד עם הציבור?

אפי"א אם יש לו מניין קבוע לתפילת ערבית עדיף שיקדים לספור ספירת העומר בזמנה ויתפלל תפילת ערבית אח"כ, ולא ימתין לספירת העומר אחר תפילת ערבית שכל מה שמתאחר יותר גורם אחיזה אל החיצוניים. כן מובאר במגן אברהם (סימן תפ"ט סעיף קטן ז) ומשנה ברורה (שם סעיף קטן י"ח) ואור לציון.

היה עומד בבין השמשות ונזכר שלא ספר אמש ספירת העומר, וגם במשך כל היום לא נזכר מזה, מה יעשה כעת?

יספור מיד הספירה של אמש בלי ברכה, ואחר צאת הכוכבים יספור העומר בברכה. (חזון עובדיה י"ט עמ' רלח) ומכל מקום במקרה כזה יזרח שלא יספור העומר בכל יתר הלילות אלא לאחר צאת הכוכבים, שלא יהיה כתרתי דסתר. וזמן בין השמשות לענין זה הוא שלש עשרה וחצי דקות אחרי השקיעה ולא לאחר מכן. חזון עובדיה שם. ועין אור לציון (חלק ג' פרק ט"ז הלכה ו').

מצוות ספירת העומר למנות ימים ושבועות, אמנם אם הזכיר את מניין הימים, ולא הזכיר את מניין השבועות, או

ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרו מתנות

מה פירוש בפרשנו

התואר "עם הארץ" (2 תשובות)

פתרון "מצורע": א. המים שמוששמים לטהרת המצורע חייבים להיות "מים חיים" הנובעים מסעון טבעי (ויקרא יד ה). ב. המצורע חייב להביא קרבן "שתי ציפורים חיות" (ד ד). הוזהר: נכ. צפת

פתרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-
ניסן | אמונה וגאולה

אצל ה' יתברך הכל אפשרי, גם לעשות ממשולש מרובע.

אשליה אופטית

לקבלת מסרים מחזקים: 052-6672221

יש לך סיפור תודה?

המערכת תשמח לפרסם אותך

al5308000@gmail.com

סיפורי תודה

אמרת' תודה ונושעת'

התודה כְּשֶׁנָּה אֶת הַפְּצִיאֹת!

ישנו יהודי יקר מבית חרדי שהתקרב לספרים ולדיסקים, וברוך ה', בכל יום עושה שעשה התבודדות, והוא התחיל להיות בגן עדן בעולם הזה. הוא ספר לי שאמר לאשתו: "למעשה, לא השתנו לנו החיים בפעל. אותן הבגיות והחובות וכו' שהיו לפני שהתקרבנו קימות גם היום; אבל ישנו שוני מהותי ביותר: לפני שהתקרבנו, כל דבר היה מפיל אותי לקבלים, לכעס ולעצבות. והייתי עצבני, מקורקור וקדפא; ועכשיו, שקבלתי אמונה, אני כל הַסֵּן בְּשִׂמְחָה, ואני כל הַסֵּן אומר תודה...". הרבה פעמים אדם נחלש מהתודה כי הוא לא רואה תוצאות. אבל אמה צרוך לזעזע, שהתודה עצמה היא התוצאה והיא הישועה. התודה היא האמת, וכל שתיגע לנקדת התודה באמת, כך מקשרך עלך את הנסים והישועות. שמעתי מעשה שהיה עם איזה צדיק שהיה לו חזיון שעלה לעולם העליון, ונכנס בהיכל אחד שבו ראה המלה רבה, רבבות מלאכים עסוקים ונחפזים מכאן לכאן בקהירות. שאל: 'מה זה ההיכל הזה?' אמרו לו: 'זה ההיכל של התפילות של עם ישראל שפוקשים ישועות, והפולאים מעבירים את הבקשות הללו; עבר להיכל שני, וגם שם ראה את אותה המלה ורבבות מלאכים שחפזים מכאן לכאן וכו' לשם... שאל: 'היכל זה, מה?' אמרו לו: 'זה ההיכל של התפילות שנוענו, ועמה אנו מריצים את הישועות לכל אלו

אמרת' תודה ונושעת' 052-2240696

חצה לזכות בהגרה? גם אתה יכול!

שלח לנו סיפור תודה

ותיכנס להגרה

al5308000@gmail.com

מתנה ושמה תודה 052-2240696

ילדים אומרים תודה

סיפור בהמשכים לילדים

לשחק עם חברים אחרים.

"נכון. אתה ילד חכם", החמיא לי אבא. "אך ישנה דרך טובה יותר להתמודד עם המצב, דרך שמלמדת אותנו לכעס פחות בלי לצאת מהבית."

"מה?! יש כזה דבר?"

"כן", השיב אבא. "דרך האמונה. זו אמנם דרגה גבוהה מאד של אמונה, אבל האמונה שקל מה שקורה לנו זה משמים ולטובה, עוזרת לנו מאד להתמודד עם מצבים או עם אנשים שלא בדיוק מתנהגים כראוננו." "אז מה לעשות עכשיו?"

שאלתי את אבא שלי.

בשבוע הבא
אספר לכם מה
אבי הציע לי
לעשות.

מסיבת אמנים (חלק ב')

משתפים אותי.

באתי לאבא שלי ואמרתי לו ברגז: "הם באים אלינו הביתה ולא רוצים לשתף אותי במשחק שלהם", ממש כעסתי.

הלכתי אליהם ולקחתי להם את המגש שהם החזיקו. התחיל מרדרף בכל הבית, והכל הפך לתהו ובהו.

אבא קרא לי ואמר: "דני, בני היקר, בחיים הדברים לא תמיד מסתדרים כראוננו, והנשיון מוכיח שבני אדם כעסנים מפסידים הרבה בחיים."

"אבל הם מרגיזים", אמרתי בטון זועף.

"אני מבין ללבך באמת ההתמודדות היא קשה מאד, אבל בוא נחשב ביחד איך אפשר להתמודד בדרכים אחרות. מה אתה מציע? איך אפשר שלא לכעס?"

הרגשתי עכשו חסר סבלנות. "אני לא יודע. אין לי פתרון. אולי אצא החוצה

אבל כל מה שנסיתי לעשות לא עזר לי. כשהייתי מתרגז ממהשהו, הדף והפסוקים לא עזרו.

באותו בקה, בשבת, קמתי על צד שמאל והייתי ממש מרגז. התארחו אצלנו בני דודים שלי, והם שחקו עם אחי הגדול, אבל בלי לשתף אותי. הם החליטו לעשות "מסבת אמנים".

למי שלא יודע, במסבת אמנים מביאים עוגות ועוגיות מזונות, פרות העץ, פרי אדמה, ועוד חטיפים: במבה, ביסלי, שתיה מתוקה וטעימה, סכריות וחמצוצים וכדומה. כלם מברכים, עונים אמן האחד לשני, חוגגים ואוכלים.

בקשתי מהם להצטרף, אך הם סרבו.

הם אמרו לי: "אנחנו משחקים עכשו לבד, ולא רוצים לשתף אותך."

אני הייתי רעב, וגם כעסתי מזה שלא

פרשת קדושים

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 | פקס: 02-5812252 | טל: 02-5812210
לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

הסיפורים ואת כך החוויות, וכשאכלנו את המצה
כביכול אכלנו את כל אותם הסיפורים והם הפכו
להיות חלק מאיתנו.

ובאמת כל יהודי הוא סיפור יציאת מצרים קהלך
- כי "אילו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו
ממצרים עדיין אנחנו ובנינו משועבדים היינו לפרעה
במצרים". כל יהודי הוא נס קהלך. כל יהודי הוא
קידוש ה' קהלך.

ממשימים את המתנות

ועכשיו יוצאים לעבודה, שהיא עבודת ימי הספירה,
שבהם אנחנו עובדים וקונקשים בפועל את כל
ההשפעות והגאולות שקיבלנו בימי הפסח והן
הגנוזות בקרבנו.

ועיקר הגאולה והישועה של דורנו היא השמחה.
כי אין בית-כלא שסוגר על האדם מבחינה רוחנית
וגשמית, פיזית ומחשבתית, כמו מחשבות והרגשות
של עצבות ודיכאון. יציאה לחירות, לפעולה ולעבודה
- אפשרית רק מתוך שמחה; כמו שאומר רבי נחמן
על הפסוק: "כי בשמחה תצאו" - שרק על ידי
שמחה יוצאים לחירות.

לכן עכשיו, לאחר שימי הפסח נכנסו לתוכנו והם
פועלים בתוכנו מבפנים וגואלים ומשחררים אותנו
מכבלי העצבות - קל יותר לעבוד ולקנות ולגלות גם
מבחינה חיצונית את מידת השמחה. בכל השבועות
שקדמו לחג הפסח ובחג הפסח עצמו כתבנו על
מידת השמחה ועל דרכים לקניית השמחה, ואת
המנגינה הזאת חייבים להמשיך.

ממשיכים להיאגל

חשוב לדעת שהגאולה של השמחה היא לא רק
גאולה רוחנית אלא היא גם גאולה גשמית ורפואה
גם לגוף וגם לנפש. רבי נחמן כתב שהמקור של
כל המחלות הוא קלקול השמחה, וכל הרפואה
נובעת אך ורק מהשמחה. ומכיוון שהמצוה גאלה
ועדיין גואלת אותנו מהעבודות של העצבות - לכן

מאמר ראש הישיבה

חיים אחרים לגמרי

שינוי פנימי ועמוק מאוד בכל תפיסת העולם שלנו
ובמבנה הנפש שלנו. וככל שמוודעים לכך ומאמינים
בה - כך ניתן לקצור את הפירות של אותו שינוי
מבורך.

הצ'ק כבר אצלך

חג הפסח הוא חג שבו כל אחד יכול להיאגל
ולהשתחרר, אם זה ממחשבות מגבילות, מתסכולים
ומדכאוניות, מפחדים ומחרדות, מתשוקות לדברים
רעים ומתכונות אופי רעות. וכולנו ללא יוצא כן
הכלל נגאלנו בחג הפסח בשנה זו. כולנו קיבלנו
צ'ק גדול ושמן ועכשיו צריכים ללכת ל"בנק" הרוחני

מה ההבדל בין חתונה לבין יום הולדת? זה הרבה
מעבר לסדרי הגודל של האירועים. בואו ונניח
שאנחנו מדברים על מסיבת יום הולדת שהיא בקנה
מידה של חתונה. בכל זאת בין שני האירועים ישנו
הבדל מהותי:

מסיבת יום ההולדת תעבור ותחלוף, יישארו רק
זיכרונות, רק תמונות, ואתה תישאר אותו הדבר
בדיק, רק גְדֵלָתְךָ בשנה. אבל החתונה היא אירוע
שמשנה לך את כל החיים. נכנסת אליו רווק ויצאת
ממנו בעל משפחה. עברת ממצאיות חיים אחת,
למצאיות חיים אחרת **לגמרי**. החתונה היא מאורע
שמטביע חותם עמוק על כל יום יום בימי חיך
מכאן ואילך, וההשפעות שלה רק ילכו ויעמיקו, ילכו
ויתחדדו.

יש לי יום יום חתונה

אצלנו, עם ישראל, כל חג וכל אירוע הוא לא יום
הולדת. אצלנו כל חג הוא חתונה שלימה. זה אירוע
מכונן שמטביע על כל יום יום מימי חיינו מכאן
ואילך.

לכן אומרים החסידים שלא נכון לומר: "פסח עבר",
"נגמרו החגים", "איך עברה השבת". חס וחלילה.
החגים הקדושים הם אירועים שבהם משתנה
כל המציאות שלנו. כמו שבעבר בזמן התרחשות
האירועים השתנתה כל המציאות שלנו כעם
וכיחידים - כך גם בהווה, הזמנים האלה והמצוות
שבהם ממשיכים להשפיע ולשנות אותנו לגמרי. לכן
צריכים לומר "פסח נכנס", "החגים חדרו לתוך לבנו
ומוחנו", "עוד שבת נספגה ונבלעה בדמנו ובבשרנו".

אמנם לא כולם רואים ומרגישים את זה, כי מדובר
בהשפעה רוחנית דקה כפי שהסברנו במאמר
לשבת הגדול. אבל בספרי החסידות והקבלה
מבואר שאכן בכל חג וחדר השפעות רוחניות
כבירות, ובלשון הקבלה: "יורדים מוחין", כלומר שחל

רבי נחמן כתב שהמקור של כל המחלות הוא קלקול השמחה

ולפדות את הצ'ק מתוך אמונה שלימה שההארת
הגדולות כבר נמצאות אצלנו.

חג הפסח שנכנס אלינו לחיים ולשלום ממחיש
את זה יותר מכל. אמנם המצווה העיקרית היא
לספר ביציאת מצרים, אבל לא רק ישבנו וסיפרנו,
אלא כמחש חווינו והרגשנו - **ראינו את עצמנו** כאילו
אנחנו יוצאים מצרים.

זהו גם הרבה יותר מן: המצה נקראת לחם עוני
כי זה "לחם שעונים עליו דברים הרבה" כדברי חז"ל.
את כל סיפורי יציאת מצרים שבהגדה סיפרנו וענינו
'על המצה', והמצוה הקדושה כביכול "ספגה" את כל

גיליון 619

כ"ט ניסן תשע"ט | יד לעומר

ר"ת	כניסה	יציאה	ר"ת
ירושלים	18:45	20:00	20:37
תל אביב	19:01	20:02	20:35
חיפה	18:55	20:03	20:38
באר שבע	19:01	20:00	20:36

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

חולון
יום ה',
ד' אייר (09/05/19)
בית כנסת ע"ש חללי צה"ל
המעפילים פינת המצודה
בשעה 21:30

ירושלים
יום ד',
ג' אייר (08/05/19)
ישיבת "חוט של חסד"
שמואל הנביא 13,
בשעה 20:30

ירושלים
יום א',
ל' ניסן (05/05/19)
מתנ"ס קנרגר
בר יוחאי 5 (שכ' קטמונים)
בשעה 20:30

כ-ה): "זכור את יום השבת לקדשו, רבי אומר זו מצות שבת שהיא שקולה כנגד כל מצוותיה של תורה, דכתיב (נחמיה ט-ד) ואת שבת קדשך הודעת להם ומצוות וחוקים ותורות צוית להם ביד משה עבדך, להודיעך שהיא שקולה כנגד כל מצוותיה של תורה".

לכן מאחר שמצוות שבת שקולה כנגד כל המצוות, רצה הקב"ה שיקיימו ישראל מצות שמירת שבת בב' בחינות, כי את השבת עצמה צריך לשמור בגדר מצווה ועושה, אולם מאחר שתכלית הנרצה היא לקיים כל המצוות בגדר אינו מצווה ועשה, כמו שהיה בשעת מתן תורה וכמו שיהיה לעתיד לבוא. לכן צוה הקב"ה לקיים מצות תוספת שבת, שכל אחד יכול להוסיף כרצונו בבחינת אינו מצווה ועושה, כמו ששינוי בגמרא (ברכות כז:): "רב צלי של שבת בערב שבת". פירוש, שהתפלל בעוד היום גדול, וכתב רבינו יונה:

"והיה אומר ה' יעקב מאורליני"ש ז"ל, שאף על פי שתוספת שבת די בכל שהוא, אפילו הכי אם הוא מוסיף הרבה יותר, בכלל תוספת היו וחייב עליו... כמו תוספת כל שהוא, וכיצא בזה אמרו לענין תרומה, שאף על פי שחיטה אחת פוטרת כל הכרי, אפילו הכי אם תרם הרבה הכל דיינין ליה תרומה".

מעתה יאירו עינינו להבין הבריה התיכון המקשר את החוט המשולש של המצוות שהסמיך הקב"ה: "קדושים תהיו", שתתקדשו גם בדברים המותרים לעבוד את ה' בבחינת אינו מצווה ועושה, "כי קדוש אני ה' אלקיכם", כי גם אני מקיים כל המצוות בגדר אינו מצווה. וצירף הקב"ה ראייה לכך: "איש אמו ואביו תיראו", שצריך להתיירא שלא לעבור על תורת האם, המשרישה בצאצאיה את העבודה של אינו מצווה ועושה, ותורת האב שמשריש בצאצאיו התורה של מצווה ועושה.

ועל כך הוסיף הקב"ה הצלע השלישית: "ואת שבתותי תשמורו", לרבות תוספת שבת שצריך לקיים שמירת שבת מה שנצטוונו מפי הקב"ה, וגם לקיים תוספת שבת שאין לה שיעור בבחינת אינו מצווה ועושה. ובזכות זה נזכה לגאולה שלימה שאז יתבטל היצר הרע מן העולם, ונזכה לקיים שוב את מצוות התורה כאינו מצווה ועושה בבחינת: "מצוות בטלות לעתיד לבוא", כמו שקיבלנו את התורה בהר סיני כשהקדמנו נעשה לנשמע.

ואביו תיראו", שצריך להתיירא מהאם כמו מהאב, לקיים המצוות גם כאינו מצווה ועושה בבחינת: "ואל תטוש תורת אמן".

ויש להוסיף פרפרת נאה לבאר בזה מה שפירש רש"י בפרשתנו: "איש אמו ואביו תיראו. כאן הקדים אם לאב, לפי שגלוי לפניו שהבן ירא את אביו יותר מאמו, ובכבוד הקדים אב לאם, לפי שגלוי לפניו שהבן מכבד את אמו יותר מאביו מפני שמשדלתו בדברים". לפי האמור יש לבאר הענין גם בדרך עבודה לגבי קיום המצוות שאדם מקבל מאביו ואמו.

מדריך הטבע אוהב אדם הפשוט יותר לקיים מצוות, שהוא מקיימן רק מרצונו הטוב בגדר אינו מצווה ועושה, שהרי אין יצרו תוקפו כי יש לו פת בסלו שלא לקיימן. לעומת זה הוא מתיירא יותר ממצוות שהוא צריך לקיימן בגדר מצווה ועושה, מאחר שייצרו תוקפו ואם יעבור עליהן הרי ענוש ייענש.

לכן לגבי כיבוד מקדים הכתוב את האב: "כבד את אביך ואת אמך", שתקיים באהבה גם את המצוות שאתה מקבל מאביך בגדר מצווה ועושה, כמו שאתה מכבד את המצוות שאין אתה מצווה עליהם שאתה מקבל מאמך. ואילו לגבי יראה מקדים הכתוב את האם: "איש אמו ואביו תיראו", שתתיירא מלעבור אפילו על המצוות שלא נצטווית עליהן שקיבלת מאמך, שהרי גם הן נכללו בציווי של "קדושים תהיו", כמו שאתה מתיירא מהמצוות שאתה מצווה בהן שקיבלת מאביך.

"ואת שבתותי תשמורו" לרבות תוספות שבת

והנה הגענו בשעה טובה לבאר מה שהוסיף הקב"ה הצלע השלישית: "ואת שבתותי תשמורו". ונראה לבאר הענין בזה על פי מה שכתוב בפרשת כי תשא (שמות לא-ג): "אך את שבתותי תשמורו". וכתב הגה"ק החיד"א ב"חומת אנך" בשם רבי אלעזר מגרמיזא בעל ה"רוקח": "אך את שבתותי תשמורו, לרבות קודם השבת שצריך להוסיף מחול על הקודש. ושמרתם את השבת, לאחריו, שצריך להוסיף מחול על הקודש בכניסה וביציאה. רבינו מהר"א מגרמיזא ז"ל בכת"ב יד".

ויש לבאר ענין מצוות תוספת שבת על פי מה שדרשו בתלמוד ירושלמי (ברכות ט) מה שכתוב (שמות

והקשה הר"ן (שם) כיון שאשה אינה מצווה במצוות פרו ורבו, איך שייך לומר גם לגבי אשה: "מצוה בה יותר מבשלוחה". ותיירץ ב"שיטה לא נודע למי" לאחד מהראשונים, כי הן אמת שהאשה אינה מצווה בפרו ורבו, אבל עם כל זאת יש לה שכר כמי שאינו מצווה ועושה, ועל זה אמר רב יוסף: "מצוה בה יותר מבשלוחה". נמצינו למדים מזה יסוד גדול, שהאיש מקיים מצות פרו ורבו בגדר מצווה ועושה, אבל האשה מקיימת פרו ורבו רק בגדר אינו מצווה ועושה.

האיש והאשה שני כוחות נפלאים

מעתה יש לומר שמאוד עמקו מחשבותיו יתברך שמו, במה שסיבב כי האיש מקיים מצות פרו ורבו בבחינת מצווה ועושה, ואילו האשה מקיימת מצוה זו בבחינת אינה מצווה ועושה, כדי שהצאצאים שיוולדו להם על ידי מצות פרו ורבו ישיגו שתי תכונות אלו, כי מהאב יירשו את התכונה לקיים כל מצוות ה' בבחינת מצווה ועושה, ואילו מהאם יירשו את התכונה לקיים מצוות ה' בבחינת אינו מצווה ועושה.

יומתק לפרש בזה מאמר החכם מכל אדם (משלי א-ה): "שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמן". על פי המבואר בגמרא (קידושין לא) שהבן חייב בכבוד אביו יותר מכבוד אמו. ויש לומר הטעם לכך, משום שגדול כח האב שהוא בבחינת מצווה ועושה מכח האם שהיא בבחינת אינו מצווה ועושה, שהרי ההלכה היא: "גדול מצווה ועושה מאינו מצווה ועושה".

הנה כי על כן על כך הזהיר שלמה המלך: "שמע בני מוסר אביך", אמנם מקודם צריך אתה ללכת בדרכי אביך לקיים מצוות ה' בגדר מצווה ועושה, שהוא גדול ממי שאינו מצווה ועושה, אבל עם כל זאת "ואל תטוש תורת אמן", בחשבך שהיא איננה מצווה ועושה, כי אדרבה ממנה ראוי שתלמד לעבוד את ה' גם בבחינת אינו מצווה ועושה.

וזהו ביאור סמיכות המצוות: "קדושים תהיו" שתתקדשו בדברים המותרים לעבוד את ה' גם באינו מצווה ועושה, "כי קדוש אני ה' אלקיכם", כמו שאני מקיים המצוות בגדר אינו מצווה ועושה, ועל כך מחזק הקב"ה ציווי זה: "איש אמו

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ז לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

שאצלכם גדול מצווה ועושה, עם כל זאת ראוי לכם להיבדק בקדושתו על ידי שתתקדשו גם בדברים המותרים, ובזכות זה תזכו לקרב את הגאולה, שאז גם אצלכם יהיה אינו מצווה ועושה גדול ממצווה ועושה, ותוכלו להתקדש בקדושת הקב"ה שמקיים המצוות בגדר אינו מצווה ועושה.

כיון שבאנו לידי כך ירווח לנו להבין מאמר המדרש הנ"ל: "קדושים תהיו, יכול כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני, קדושותי למעלה מקדושתכם". הביאור בזה, כי מאחר שהקב"ה מקיים כל המצוות בגדר אינו מצווה ועושה, הרי אפשר לטעות שגם אצלנו גדול אינו מצווה ועושה ממצווה ועושה.

לכן כדי שלא נטעה בזה אמר הקב"ה: "קדושים תהיו", להתקדש בדברים המותרים בגדר אינו מצווה ועושה, אולם אל תטעו לומר כי כמו שאצלי גדול אינו מצווה ועושה כך אצלכם כן, אלא תדעו "כי קדוש אני, קדושותי למעלה מקדושתכם", כי אצלי שלא שייך ח"ו יצר הרע אמנם גדול אינו מצווה ועושה, אבל אצלכם שיש לכם יצר הרע גדול מצווה ועושה, ועם כל זאת תתקדשו בקדושותי לעבוד את ה' גם באינו מצווה.

הקשר הנפלא בין "קדושים תהיו" ל"איש אמו ואביו תיראו"

בדרך זו במסילה נעלה לבאר מה שהסמיך הקב"ה לציווי "קדושים תהיו" את המצוה: "איש אמו ואביו תיראו", על פי מה ששינוי במשנה (יבמות סה): "האיש מצווה על פריה ורביה אבל לא האשה". ומפרש בגמרא הטעם: "אמר קרא (בראשית א-כח) ומלאו את הארץ וכבשוה, איש דרכו לכבש ואין אשה דרכה לכבש". וכן נפסק להלכה בשלחן ערוך (אבן העזר סימן א סעיף יג) כי האיש מצווה על מצות פריה ורביה אבל לא האשה.

ותמהו המפרשים על כך וינעו אמות הסיפים, הלא מצות פרו ורבו היא מצוה חשובה, שבה תלוי קיום הבנין של כלל ישראל בכל הדורות, ולא בחינם קבע הקב"ה בתורה מצות פרו ורבו למצוה הראשונה מכל תרי"ג המצוות, אם כן איך יתכן שרק האנשים נצטוו על מצוה זו ולא הנשים, ומה גם שהרי אי אפשר לקיים מצוה זו בלי האשה.

ויש לומר בזה רעיון נכבד על פי מה ששינוי במשנה (קידושין מא): "האיש מקדש בו ובשלוחו, האשה מתקדשת בה ובשלוחה". ובגמרא שם מקשה: "השתא בשלוחו, בו מיבעיא. אמר רב יוסף, מצוה בו יותר מבשלוחו. איתמר האשה מתקדשת בה ובשלוחה, השתא בשלוחה מיקדשא, בה מיבעיא. אמר רב יוסף, מצוה בה יותר מבשלוחה". מבואר מזה שגם לגבי האשה יש מצוה שתקבל את הקידושין בעצמה יותר מבשלוחה.

ישמח משה: במתן תורה הקדימו ישראל נעשה לנשמע, כי לא היה להם יצר הרע ואינו מצווה גדול

ריטב"א: "מצוות בטלות לעתיד לבוא", שיקיימו ישראל כל המצוות מעצמם בגדר אינו מצווה ועושה

"הן גאלתי אתכם אחרית כראשית". לעתיד לבוא נקיים כל המצוות כאינו מצווה כמו שהיה במתן תורה

"קדושים תהיו", להתקדש גם בדברים המותרים, כמו שהקב"ה מקיים כל המצוות בגדר אינו מצווה ועושה

"קדושותי למעלה מקדושתכם"

בדרך המלך נלך לבאר בזה מה שאומר הקב"ה לישראל בפרשתנו: "קדושים תהיו", שיתקדשו אפילו בדברים המותרים בבחינת "קדש עצמך במותר לך", כי הן אמת שאחרי חטא העגל כשחזר היצר הרע, גדול מצווה ועושה מאינו מצווה ועושה משום שיצרו תוקפו, אולם ודאי שיש ענין גדול לעבוד את ה' גם בבחינת אינו מצווה ועושה, כי אז הרי יש לו שתי המעלות ביחד, שעובד את ה' במצוות שיצרו תוקפו, ועובד את ה' גם בדברים שלא נצטווה עליהם.

וזהו ההבדל בין מדרגת צדיק למדרגת חסיד, כמבואר בחידושי הר"ן (מועד קטן יח). כי צדיק הוא זה שמקיים כל מצוות ה' שנצטווה עליהן בבחינת מצווה ועושה, ואילו חסיד הוא זה שעושה לפניו משורת הדין לקיים גם מצוות שלא נצטווה עליהן. ולפי המבואר צריך איש ישראל להיות קודם בבחינת צדיק לקיים כל המצוות בבחינת מצווה ועושה, ואחר כך מעלין בקודש לעלות ממדרגת צדיק למדרגת חסיד שעושה לפניו משורת הדין בבחינת אינו מצווה ועושה.

ויש לומר שענין זה למדים אנו מהקב"ה, כמבואר בגמרא (ר"ה יז): "רב הונא רמי, כתיב צדיק ה' בכל דרכיו, וכתוב וחסיד בכל מעשיו". ופירש רש"י כי מן התואר צדיק משמע שהקב"ה עושה משפט אמת בדין, ואילו מן התואר חסיד משמע שעושה לפניו משורת הדין. ומתרג' "בתחילה צדיק ולבסוף חסיד". והנה כתיב (דברים כח-ט): "והלכת בדרכיו", נמצא שאדם צריך ללכת בדרכי ה', להיות קודם צדיק לקיים כל המצוות שהוא מצווה ועושה, ואחר כך להיות חסיד לעבוד את ה' לפניו משורת הדין בבחינת אינו מצווה ועושה.

הנה כי כן זהו שאמר הקב"ה: "קדושים תהיו", להתקדש גם בדברים המותרים בבחינת אינו מצווה ועושה, ומפרש הטעם לכך: "כי קדושתאני אלקיכם", שהרי אני מקיים כל המצוות בגדר אינו מצווה ועושה, כי אצלי הוא גדול ממצווה ועושה, לכן אף

שיצרו תוקפו, לכן יפה אמרו חכמינו ז"ל: "מצוות בטלות לעתיד לבוא", כי אז יקיימו כל המצוות בתורת נדבה בגדר אינו מצווה ועושה, שבלי היצר הרע הרי הוא גדול ממצווה ועושה.

ולפי המבואר הרי זאת היא באמת התכלית הנרצה, שיקיימו ישראל את התורה כמו שהקב"ה מקיימה בגדר אינו מצווה ועושה, וכמו שקיימו האבות הקדושים לפני שניתנה משום שלא היה להם יצר הרע, וכמו שקיבלו ישראל את התורה במעמד הנבחר כשהקדימו נעשה לנשמע כשלא היה להם יצר הרע, וכך יחזרו לקיים כל מצוות התורה מרצונם הטוב בבחינת: "מצוות בטלות לעתיד לבוא".

ימתק לפרש בזה מה שאנו אומרים בקדושת "כתר" (לשבתות וימים טובים): "הן גאלתי אתכם אחרית כראשית". פירוש, "הן גאלתי אתכם", כשתזכו לגאולה העתידה תקיימו את התורה, "אחרית כראשית", כי כמו בראשית קבלת התורה לפני חטא העגל, זכינו להקדים נעשה לנשמע, כי אז שלא שלט בנו היצר הרע היה אינו מצווה ועושה גדול ממצווה ועושה, כן באחרית הימים בגאולה העתידה: "מצוות בטלות לעתיד לבוא", יתבטל היצר הרע מן העולם ונקיים כל המצוות כאינו מצווה ועושה.

מעתה יאירו עינינו וישמח לבנו מה שמתחנן הקב"ה לישראל: "ושמרו את משמרותי אני ה', אני הוא ששימרתי מצוותיה של תורה תחילה". אני מבקש מכם שתשמרו את מצוות התורה כמו שאני שומר אותן בגדר אינו מצווה ועושה, כמו שהיה בשעת מתן תורה כשהקדמתם נעשה לנשמע כי לא היה לכם יצר הרע, ודבר זה אפשר על ידי שתקברו במעשיכם את הגאולה העתידה, שאז יתבטל היצר הרע מן העולם, ותוכלו שוב לקיים כל מצוות התורה כמו שהקב"ה מקיים אותן בגדר אינו מצווה ועושה.

”מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו”

רחש לבי דבר טוב לפתור חידה זו על פי מה ששנינו בגמרא (שבת פח.): **”בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת קול ואמרה להן, מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו”**. וביאר ה”ישמח משה” (פרשת יתרו ד”ה ויתיצבו) הכוונה בזה, כי כשהקדימו ישראל נעשה לנשמע התכוונו בזה, מתחילה **”נעשה”** את כל המצוות בגדר אינו מצווה ועושה, ורק אחר כך **”ונשמע”** את הציווי מהקב”ה בגדר מצווה ועושה. ולכאורה קשה הלא קיימא לן: **”גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה”**, אם כן מה ראו להקדים **”נעשה”** בגדר אינו מצווה לפני **”ונשמע”** בגדר מצווה ועושה.

ומיישב ה”ישמח משה” על פי מה שכתבו התוספות (קידושין שם ד”ה גדול): **”גדול המצווה ועושה, נראה דהיינו טעמא, דמי שמצווה ועושה עדיף, לפי שדואג ומצטער יותר פן יעבור, ממי שאין מצווה שיש לו פת בסלו שאם ירצה יניח”**. נמצינו למדים מזה, כי מצד הסברה החיצונית היה ראוי לומר שאינו מצווה ועושה גדול ממצווה ועושה, מאחר שהוא מקיים את המצוות בתורת נדבה מרצונו הטוב, אלא שעם כל זאת גדול מצווה ועושה משום שהיצר הרע מתגרה בו.

והנה ידוע כי בשעת מתן תורה נעקר יצר הרע מישראל, והמקור לכך הוא ממה ששנינו בגמרא (עבודה זרה ה.): **”לא קיבלו ישראל את התורה, אלא כדי שלא יהא מלאך המות שולט בהן, שנאמר (תהלים פב-ו) אני אמרתי אלהים אתם ובני עליין כולכם, חבלתם מעשיכם [בחטא העגל], אכן כאדם תמותון”**. מבואר מזה כי בשעת מתן תורה לא שלט בהם מלאך המות.

וכן מבואר במדרש (שמו”ר לב-א): **”אילו המתינו ישראל למשה ולא היו עושים אותו מעשה [חטא העגל], לא היתה גלויות ולא מלאך המות שולט בהן, וכן הוא אומר (שמות לב-טז) והמכתב מכתב אלקים הוא חרות על הלוחות, מהו חרות, רבי יהודה אומר, חירות מן גלויות, ורבי נחמיה אומר, חירות ממלאך המות”**.

זאת ועוד שנינו בגמרא (ב”ב טז): **”הוא השטן, הוא היצר הרע, הוא מלאך המות”**. נמצא לפי זה כי בשעת מתן תורה לפני שחטאו בעגל, לא שלט מלאך המות שהוא היצר הרע בישראל, לכן במצב שלהם היה גדול אינו מצווה ועושה ממצווה ועושה, כי לא שייך לומר שבמצווה ועושה יצרם תוקפם, שהרי לא היה להם יצר הרע, ושפיר הקדימו נעשה לנשמע.

הנה כי כן הרווחנו להבין הטעם שהמלאכים מקדימים נעשה לנשמע, כי מאחר שאין להם יצר

ירושלמי: **”ושמרו את משמרתני אני ה”**.
הקב”ה אומר: ”אני הוא ששימרתני מצוותיה של תורה תחילה”

ישוב הפליאה: איך יתכן שהקב”ה מקיים את המצוות כאינו מצווה ועושה שהוא קטן ממצווה ועושה

אצל הקב”ה אינו מצווה ועושה גדול ממצווה ועושה, כי לא שייך אצלו הסכרא של התוספות שיצרו תוקפו

”בגלל אבות שעשו רצונך” - האבות נתדבקו בקדושת הקב”ה לקיים כל המצוות בגדר אינו מצווה ועושה

נמצא לפי זה כי אצל האבות הקדושים שלא היה להם יצר הרע, גדול אינו מצווה ועושה ממצווה ועושה, לכן זכו להתדבק עם הקב”ה לקיים כל המצוות במדרגה הגדולה של אינו מצווה ועושה כפי שהקב”ה מקיימן. וזהו שאנו אומרים (מוסף לשלש רגלים): **”בגלל אבות שעשו רצונך”**. כי זכו לקיים את מצוות התורה כפי שרצה הקב”ה בלי יצר הרע כאינו מצווה ועושה.

לפי זה נשכיל להבין מה שדיברו במדרש בשבחו של אברהם אבינו (ב”ר סד-ד): **”אין לך כל יום ויום שאין הקב”ה מחדש הלכה בבית דין של מעלה, מאי טעמא, דכתיב (איוב לו-ב) והגא מפיו יצא, ואין הגא אלא תורה שנאמר (יהושע א-ח) והגית בו יומם ולילה, ואפילו אותן ההלכות היה אברהם יודע”**. הרי שאברהם אבינו קיים כל התורה כפי שלמד אצל הקב”ה שמקיים את מצוות התורה כאינו מצווה.

”מצוות בטלות לעתיד לבוא”

הנה מה טוב ומה נעים להמשיך במסענו לחזק מהלך זה, על פי מה שמצינו שגם לעתיד לבוא יקיימו ישראל את התורה בגדר אינו מצווה ועושה, כמו ששנינו בגמרא (נד סא): **”מצוות בטלות לעתיד לבוא”**. ופירש הריטב”א הכוונה בזה שלעתיד לבוא יקיימו ישראל המצוות מרצונם הטוב בגדר אינם מצווים ועושים. וזהו שאמרו: **”מצוות”** דהיינו הציווי של המצוות, **”בטלות לעתיד לבוא”**, כי יקיימו הכל מרצונם הטוב. ולכאורה קשה הלא לפי מה דקיימא לן: **”גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה”**, למה יקיימו המצוות כאינו מצווה ועושה.

אמנם יפה ביאר ב”יערות דבש” (ח”ב דרשה ט ד”ה ואמרו) על פי מה ששנינו בגמרא (סוכה נב): **”לעתיד לבוא מביאו הקב”ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים”**. נמצא לפי זה כי לעתיד לבוא שלא יהיה לנו יצר הרע, שוב לא שייך ההסבר של התוספות שמצווה ועושה גדול משום

הרע ואין יצרם תוקפם אפילו בדבר שהם מצווים לעשות, נמצא כי אצלם גדול אינו מצווה ועושה ממצווה ועושה, לכן הם מקדימים נעשה לפני נשמע, כי הם משתוקקים לקיים רצון ה’ עוד לפני שנצטוו על כך. לכן במתן תורה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע משום שלא היה להם יצר הרע: **”יצתה בת קול ואמרה מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו”**. אלו דבריו המתוקים.

תכלית הנרצה לקבל התורה כאינו מצווה ועושה בלי יצר הרע

נמצינו למדים מזה כי במעמד הנבחר בשעת מתן תורה על הר סיני לכל הדורות, הקדימו ישראל נעשה לנשמע כדי לקבל את התורה תחילה בדרגת אינו מצווה ועושה, כי לפי מצבם שלא היה להם יצר הרע היה באמת גדול אינו מצווה ועושה ממצווה ועושה. ומזה נשכיל להבין כי זאת היא באמת התכלית הנרצה, שהיהו ישראל במדרגה גדולה שלא יהיה להם יצר הרע, אלא שאחרי חטא העגל חזר היצר הרע למקומו, ומאז נשתנה המצב שגדול מצווה ועושה מאחר שיצרו תוקפו וצריך להתגבר עליו.

מעתה יאירו עינינו להבין הטעם שהקב”ה מקיים את כל מצוות התורה כאינו מצווה ועושה, כי לגבי הקב”ה שלא שייך אצלו יצר הרע, גדול אינו מצווה ועושה ממצווה ועושה, וכך היא התכלית הנרצה שאין למעלה ממנה, שיקיימו ישראל את התורה בבחינה זו בלי יצר הרע כמו שהיה בשעת מתן תורה כשהקדימו נעשה לנשמע.

יומתק להבין בזה מה שקיימו האבות הקדושים את כל התורה לפני שניתנה בגדר אינו מצווה ועושה, כמו ששנינו בגמרא (יומא כח): **”קיים אברהם אבינו כל התורה כולה עד שלא ניתנה, שנאמר (בראשית כו-ה) עקב אשר שמע אברהם בקולי”**. לפי האמור הביאור בזה על פי מה ששנינו בגמרא (ב”ב יז): **”שלשה לא שלט בהן יצר הרע, אלו הן אברהם יצחק ויעקב”**.

"קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם" קדש עצמך במותר לך ללכת בדרכו של הקב"ה שמקיים כל המצוות בבחינת אינו מצווה ועושה

את כל מצוות התורה בדרך רוחנית, כי כל המצוות שאנו מקיימים יש להן פירוש בדרך הפשט וגם בדרך הסוד בעולמות העליונים, כמבואר בגמרא (שם) שהקב"ה כביכול מניח תפילין של יד ותפילין של ראש, ומבואר שם מה הן הפרשיות הכתובות בתוך התפילין שלו, וברור שאין הדברים כפשוטם כי אם באופן רוחני למעלה מהשגתנו.

והנני להעלות על שלחן מלכים מה שיש להעיר בענין זה ממה ששינו בגמרא (קידושין לא.):

"אמר רב יוסף מריש הוה אמינא, מאן דהוה אמר לי הלכה כרבי יהודה דאמר סומא פטור מן המצוות, עבידנא יומא טבא לרבנן דהא לא מיפקידנא והא עבידנא, השתא דשמעיתא להא דאמר רבי חנינא גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה, אדרבה מאן דאמר לי דאין הלכה כרבי יהודה עבידנא יומא טבא לרבנן".

פירוש, רב יוסף שהיה סומא חשב מתחילה שגדול אינו מצווה ועושה ממצווה ועושה, לכן אמר שכל מי שיאמר לו שהלכה כרבי יהודה שסומא פטור מכל המצוות יעשה יום טוב דהיינו סעודה לחכמים, שהרי הוא פטור מכל המצוות ועם כל זאת הוא מקיימן כאינו מצווה ועושה. אולם אחרי שאמר רבי חנינא כי המצווה ועושה גדול ממי שאינו מצווה ועושה, אמר אדרבה מי שיאמר לו שאין הלכה כרבי יהודה, אלא שהסומא חייב בכל המצוות, יעשה יום טוב לחכמים.

והנה ברור שהקב"ה מקיים המצוות כאינו מצווה ועושה, כי מי יאמר לו מה תעשה, ויש לתמוה איך יתכן שהקב"ה מקיים המצוות כאינו מצווה ועושה שהיא פחותה ממצווה ועושה. זאת ועוד צריך ביאור מה שאומר הקב"ה לישראל: "ושמרו את משמרתני אני ה', אני הוא ששימרתני מצוותיה של תורה תחילה". ולפי המבואר שהקב"ה שומר את המצוות רק כאינו מצווה ועושה, איך הוא מבקש מישראל לקיימן בגדר מצווה ועושה.

איך יתכן שהקב"ה מקיים מצוות התורה כאינו מצווה ועושה

פתח דברינו יאיר במה שדנו הראשונים בפירוש המצוה: "קדושים תהיו". רש"י מפרש: "קדושים תהיו, הוו פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה". אולם הרמב"ן מפרש משמעות המצוה "קדושים תהיו", שהיא ציווי כללי להתקדש בכל עניני העולם הזה אפילו המותרים על פי תורה, שאם ירדוף אדם למלא נפשו בכל תאוות העולם הזה, הרי הוא עלול להיות כפי שמתבטא הרמב"ן: "בסובאי יין בזוללי בשר למו, וידבר כרצונו בכל הנבלות, שלא הוזכר איסור זה בתורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה".

אמנם כדי לבאר מה שאמר הקב"ה לישראל: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם", נקדים מה ששינו בתלמוד ירושלמי (ר"ה ז:) [וכן הוא במדרש ויק"ר לה-ג] שהקב"ה כביכול בעצמו מקיים את מצוות התורה:

"בנוהג שבעולם מלך בשר ודם גוזר גזירה, רצה מקיימה, רצה אחרים מקיימים אותה, אבל הקב"ה אינו כן אלא גוזר גזירה ומקיימה תחילה, מאי טעמא (ויקרא כב-ט) ושמרו את משמרתני אני ה', אני הוא ששימרתני מצוותיה של תורה תחילה".

על פי הירושלמי מפרש ה"בני יששכר" (סיון מאמר ב אות ז) נוסח הברכה בקיום המצוות: "אשר קדשנו במצוותיו וצונו", פירוש, הקב"ה קדשנו "במצוותיו" שהוא עצמו מקיימן, ובלשון קדשו: "והנה כביכול השי"ת בעצמו שומר תורתו ומקיים מצוותיו, כמו שאנו מברכין על המצוות אשר קדשנו במצוותיו - מצוותיו דייקא, כביכול אשר הוא בעצמו מקיימם, וכענין שמצינו בדברי חז"ל (ברכות ו.) מנין שהקב"ה מניח תפילין, מנין שהקב"ה מתפלל".

והנה מה שאמר הקב"ה: "אני הוא ששימרתני מצוותיה של תורה תחילה", הכוונה בזה שקיים

אנו נמצאים בימי ספירת העומר, שהם ימים של טהרה והתקדשות לקראת קבלת התורה בחג השבועות, כמו שאנו אומרים בכל לילה אחרי קיום מצוות ספירת העומר: "וּבְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַל תִּשְׁכַּח שְׁבֻעֹת סְפִירַת הָעוֹמֵר שֶׁסִּפְרָתִי הַיּוֹם יִתְקַן מֵהַ שְׁפָגְמָתִי בְּסִפְיָהּ, וְאַטְּהֵר וְאַתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁהּ שֶׁל מַעְלָה".

הנה כי כן דבר בעתו מה טוב להתבונן בפרשתנו פרשת קדושים במקור המצוה להתקדש "בקדושה של מעלה" - בקדושתו של הקב"ה, כמו שכתוב (ויקרא יט-א): "וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם. איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו אני ה' אלקיכם".

וצריך ביאור מה שצונו הקב"ה להתקדש "קדושים תהיו", בנימוק של "כי קדוש אני ה' אלקיכם", איך יעלה על הדעת שבשר ודם קרוץ מחומר, שהיום הוא כאן ומחר בקבר, יוכל להשוות את קדושתו לקדושתו של הקב"ה שהיא למעלה מכל השגה, כמו שאמר הקב"ה עצמו על ידי הנביא (ישעיה מ-כה): "וְאֵל מִי תִדְמִינִי וְאִשְׁוֶה יֹאמַר קְדוֹשׁ".

כפי הנראה מפאת קושיא זו מפרש המדרש (ויק"ר כד-ט): "קדושים תהיו, יכול כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני, קדושתו למעלה מקדושתכם". אולם גם על זה תמהו המפרשים איך יעלה על הדעת להשוות קדושת עצמו אל קדושת ה', עד שהקב"ה צריך להבהיר: "כי קדוש אני, קדושתו למעלה מקדושתכם".

עוד ראוי לבאר מה שהסמיך הקב"ה שלש מצוות זו אצל זו: א. מצות קדושה: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם". ב. מצות יראת אמו ואביו: "איש אמו ואביו תיראו". ג. מצות שמירת שבת: "ואת שבתותי תשמורו". וצריך ביאור למצוא הבריאח התיכון המקשר את החוט המשולש של מצוות אלו.

ברם, כאשר שמעה בת המלך המדוברת את הוויכוחים הקשים הניטשים בין השלשה, פתחה פיה בחכמה ואמרה:

הן נכון הדבר שזכותו של כל אחד מכם שווה בתצלתו, ואילו לא האחד מכם לא היו השניים האחרים יכולים לעשות כלום! אך את הוויכוח הזה אי אפשר להכריע רק מהסתכלות על העבר, שכן כשנדון על העבר בוודאי זכות ההצלה שווה לכל השלשה. אולם נוכל ללבו ולברר וויכוח זה, כשנתבונן מעט גם אל העתיד העומד לפנינו לכל החיים. - הנה לאחר הנישואין מה צריכה אני את 'מראת הפלא' או את 'עגלת הפלא', הלא הם לאחר שעשוי את תפקידם נאמנה והצילו את חיי, סיימו כבר את תפקידם. אכן זהו האיש החכם השלישי, המכין לי תמיד 'תרופות פלא' לו זקוקה אני גם בעתיד, בהיותי רכה ועוגנה וחלושת מוג,

ומחלות שונות פוקדות אותי מעת לעת, ובתרופותי אוכל לשוב תמיד לאינתי, לכן זכותו של הרופא הדגול גדולה משלכם, ולו ראיה אני להינשא, כדי שימשיך לשמור עלי ולדאוג לבריאותי התקינה.

~*~*~

כיוצא בדבר הוא בנמשל, סיים הדובנער מגיד, הלא אמרו רבותינו ז"ל (קידושין ל') 'שלשה שותפין באדם הקב"ה ואביו ואמו, כל אחד מהם תורם את חלקו בך הנוול, כפי שמפורט בסוגיא שם. - ומעתה ישאל הבן את עצמו, לקול מי משלושת השותפים ראוי לו להיחרד ביתו? הלא בהעדר כל חלק של כל אחד מהם אין לו חיים!

אכן כל זאת נכון בחשבון העבר בלבד, כי האב והאם אחר שכבר הביאו והולידו את בנם לעולם, הרי כבר תרמו את חלקם, והרי עומד הבן על עמדו בכוח עצמו, ואינו נצרך עוד כל כך לשני שותפיהם הללו. אמנם השותף השלישי יתברך שמו הוא הנכבד מכולם, כי אליו יצטרך הבן גם בעתיד בכל רגע ורגע להמשיך לקיים את חלקו בו בהשפעת שפע חיות נשמתו ומזונו וסיפוקו תמיד.

היינו שדרשו חכמינו ז"ל, יכול יהא כיבוד ומורא אב ואם זוהא את השבת, תלמוד לומר את שבתותי תשמורו "אני ה" - מהוהו את עצם המציאות שלכם, וגם "אלקיים" - המשפיע לכם את כל צרכיכם בתמידות, לפיכך שפיר כולכם חייבם בכבודי.

~*~*~

אחד מחוכרי האחוזות שבפנך העיר 'סטורעליסק' היה יהודי עשיר ונכבד, אשר חקר חבל ארץ ענק מאחוזתו של הפריץ המקומי, הנקרא בשם "פריץ דאמינסקי", וניהל את אותה אחוזה בידי רמה בהשכרת בתים ושדות רבים שבתוכה למאות אנשים, ובכך התעשר עושר רב. בהיותו קרוב אל בית מדרשו וחצירו של השרף הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זצוק"ל, היה מבאי ביתו בתדירות, ואף הצדיק מצידו היה מקרבו ומחבבו מאוד.

חביבותו הגדולה של הרבי ליהודי עשיר זה היתה קצת לפלא בעיני חסידיו ותלמידיו, שהתפלאו תמיד מה מצא בו הרבי שכל כך היה מקרבו. פעם בעת שישבו החסידים יחדיו בסעודת מרעים בלג'מת כוס משקה כדרכם, כטוב לבם ביי"ש שאלו את ידיים העשיר עצמו, מדוע זכה לקרבה וחביבות גדולה כזו אצל הרבי הקדוש? ענה להם היהודי:

גם אני אינני יודע לומר, מדוע זכיתי כאן לקרבה וחביבות יתרה, אך אוכל לספר לכם את סיפור חיי, שמא מתוכם תלמדו לעמוד על טיבו של דבר.

בעבר לפני שחכרתי כאן את אחוזת הענק מן הפריץ, הייתי 'בעל עגלה' פשוט, המיטלטל בדרכים אנה ואנה, מעלה נוסעים כאן ומורידם שם, כדרכם של בעלי עגלות.

והנה ביום חורפי גשום וסוער אחד, פוגש אני בדרך נסיעתי יהודי של צורה המהלך בקושי בדרכים המשובשות, רגליו מתבוססות בבוץ הטובעני, והוא כולו רטוב עד לשד עצמותיו מגשמי הזלעפות שצלפו בו ללא הפסק, והיה נראה בסכנת חיים של ממש. קפצתי מיד מן העגלה להצילו מן הרפש ומן הטיט, והתברר לי שהיה זה הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זצוק"ל, שכידוע היה מיטלטל רבות בדרכים קשות שהלך לצורך מצוה ממקום למקום לסיבות הידועות לו.

תיכף הנכסתי אותו אל בטן העגלה המוסקת, שם חיממתי את גופו הטהור, וסייעתי לו להתאושש ולהתחזק. לאחר מכן שאלתי אותו בחרדת קודש, מדוע מוכרח היה לצאת במזג אוויר קשה שכזה, כשאין לו אפילו כמה זלאטות לשלם עבור עגלה שתיקתנו למחוז חפצו, ומבוסס רגלי קדשו בטיט במסירות נפש כזו?

אמר לי הצדיק ר' משה לייב ז"ע, שהוא עומד עתה בדרכו לאחת מן המצוות הגדולות ביותר בתורה, שהיא מצות 'כיבוד אב ואם', רי גיליים הם אביו ואמו שהוא בא לבקר אצלם מפעם לפעם, וכבר מחכים וממתניים

עליו. ובהיות שאין הפרוטה מצויה בכיסו הוכרח לצאת לדרך כך ברגל, ועל אף שקדורו השמים בעבים לא חשב שיהיו גשמים קשים וסוערים כאלו בדיק בהיותו על אם דרך. אך עתה משראה שבלתי אפשרי להמשיך כך ברגל, ביקשני להסיעו בעגלתי עד לבית הוריו, ושם כבר יהיו לו מעות לשלם לי בשכר טרחתי.

כמוכן שנענית לי בשמחה, וכשהגענו לבית הוריו ורצה להסדיר אצלי את ענין התשלום, אמרתי שבשום אופן אינני לוקח ממנו תשלום עבור אותה נסיעה, שכן עצם הזכות שנפלה בחלקי לעזור ולסייע לצדיק היא התשלום הטוב ביותר עבורי! לשמע הדברים הרהר קמעא הצדיק, ולאחר שאל:

אמור נא, מה הוא כל הרכוש שלך? ענית בכוח, שכל רכושי מסתכם בשני סוסים הללו הרתומים למרכבה זו שלפניי!...

ברכני הצדיק, שהיות ומתקרבים אנו בשלהי ימי החורף אל חג הפורים ואל חג הפסח, יהא הסוס האחד בשביל חג הפורים ואילו רעהו השני יהא בשביל חג הפסח!

והנה בהגיע חג הפורים מת לפתע הסוס האחד, מכרתי את עורו ובתמורתו היה לי די מעות בשביל הוצאת הפורים. לקראת חג הפסח מת לו בפתאום גם הסוס השני, ובתמורת מכירת העורות כבר היה בידי די והותר גם להוצאת הפסח, כדבר הצדיק. - אך לאחר עבור חג הפסח, כבר לא היה בידי לא מעות, וגם לא סוסים למלאכת פרנסתי. נועצתי אפוא שוב עם הרבי, כדת מה לעשות בענין הפרנסה, והרבי הקדוש מסאסוב צחק ואמר בלשון קדשו: עגנו גיועוין איבעל עגלה! [מספיק היית בעל עגלה], עתה רוצים אותך בשמים בתור יהודי עשיר ולא כעני דכא! לך נא למחוז סטרעליסק, שם תחכור את אחוזתו הענקית של הפריץ דאמינסקי באותו מחוז לארבעים שנה מראש, ועשה חיל בעסקיך!

למרבה הפלא הסכים הפריץ לתנאי החכירה ארוכת הטווח, על אף שלא היה בידי באותה עת אף לא פרוטה אחת לסלק את החוב, ואמר שמצאתי חן בעיניו ביושרי, ולכשירוחו לי אחזיר החוב.

נכנסתי אפוא לעסקים הללו שבאחוזה הגדולה כאן, והברכה ברכת הצדיק נכנסה בכל העסקים, ועד מהרה עלה בידי גם לשלם את חובו של הפריץ, וגם להתעשר בעושר רב.

והנה מאז שסיפרתי לפני הרבי הק' דון כאן בסטרעליסק את כל העלילה שהתרחשה עמי אצל הסאסובער, מאוד מצא חן בעיניו טיב אותו המעשה, ומאז קורא אותי 'הברכה של הסאסובער'... אינני יודע מאיזה חלק בטיב זה הסיפור התפעל הרבי, אך מאז שסיפרתי זאת לפניו מחבבני מאוד!

ואף אנו בתראי דבתראי, קטנים אוזוני קיר, למדנו כאן עד היכן מגעת מצוות כיבוד ומורא אב ואם! שיש לצאת עבורה במסירות נפש ובשם ובמים, למען כבוד בית אבא!

[פרסית, קובץ 131019-002]

על הברכה יעמדו

התורמים להפצת העלון

לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצו"ב

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

shivti11@gmail.com

ר"ה ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך פוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענויניים יקבלו את העלון בעייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hachila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173

טיב המעשיות

איש אמו ואביו תיראו!

"איש אמו ואביו תיראו, ואת עֲבֹתַי תִּשְׁמְרוּ, אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם"

(יט, ב-ג)

גרימין בפרק קמא דיבמות (ה:): "תניא, יכול יהא כבוד אב ואם דוחה שבת, תלמוד לומר 'איש אמו ואביו תיראו' ואת שבתותי תשמורו" [-אני ד], כולכם חייבין בכבודי" ע"כ.

פתח המגיד מדובנא זצ"ל, במשל נאה מאוצרות משליו הנפלאים, להמתיק שורש קרן הלכתא, שדין מצות כיבוד ושמור אב ואם נדחה מפני כבוד שמים.

בעיר אחת גרו יחדיו שלשה חברים נאמנים, שיצאו למסע למרחקים

בכדי ללמוד חכמות חדשות. סיכמו השלשה ביניהם ללכת כל אחד אל מקום אחר, אולי יזדמן בפניהם לימוד של חכמה מסוימת במדינה אחרת שאיננו מזדמן במדינתנו האחרת, וקבעו תאריך להיפגש כעבור שלוש שנים יחדיו, בעיר אחת שבין שלוש המדינות.

שלושת שנות הלימודים חלפו להם ביעף, ושוב חזרו שלוש החברים האהובים כל אחד ממקום לימודיו, ושמחו להיפגש יחדיו בריאים ושלמים, והחלו לספר כל אחד על חוויותיו ועל קורותיו, ובעיקר את מקצוע החכמה שלמד ורכש במשך שלוש השנים.

קם הראשון וסיפר, הנה עסקתי אני בחכמת מלאכת זגוגות הזכוכית, ולמדתי לעשות 'מראה קסם' [א' וואונדערלכע שפיגעל], שמתוכה ניתן לראות ולהביט למרחק של כמה פרסאות, המשתקפים בתוך זכוכית המראה! - התפלאו החברים מאוד על חכמת פלא יקרה שכזו, הם מעולם לא שמעו על 'מראה' הרוצה למרחק כה רב.

קם השני וסיפר, אני עסקתי בחכמת הרכבת המרכבות, ולמדתי חכמה יקרה שעל פיה בניתי 'מרכבת פלא' משוכללת ומהירה, שביכולתה לגמוע כמה פרסאות במהירות שיא של כמה שניות! קם השלישי וסיפר, הבחירה שלי הייתה בחכמת הרפואה, ולמדתי לרקוח 'תרופת פלא', יקרה ואיכותית מאוד, הפועלת בחזקה פי כמה וכמה מכל שאר התרופות, ומסוגלת היא לרפאות כמעט את כל סוגי החולאים!

לאחר שסיימו השלושה לשוח ולספר כל אחד על קורותיו, נכנסו לבית מלון מקומי, כדי לנוח ולהיפגש מעמל הדרכים הקשות.

והיה בהיותם במלון, פתח האחד את תרמילו והוציא את 'מראת הפלא' המיוחדת שבנה ברוב חכמה, והראה לחביריו את פלאי אותה מראה, וכיצד משתקף מתוכה כל הנעשה במרחק רב.

והנה בעודם מתבוננים ומעיניים במראה הגדולה אנה ואנה, נתפסו בה לפתע מראות מעיר הבירה הגדולה שהייתה רחוקה כמה פרסאות משם. והנה רואים הם צווחה גדולה בחוצות העיר, והתקוללות המונים מלאי דאגה ויגון סביבות ארמון המלוכה. הם ידעו שבתו היחידה והאהובה של המלך חולה זה עיין במחלה אנושה רח"ל, ועתה כנראה התגברה מאוד מחלתה וחייה נתונים בסכנה, רופאים רבים נראו נכנסים אל הארמון ועד מהרה יוצאים מיואשים כשהם פוֹכְרִים את ידיהם באין בידיהם שום תרופה ומרפא.

תיקף קפץ החבר השלישי ואמר, הלא יש לי כאן בתרמילי את 'תרופת הפלא' שהכתיני חודשים ארוכים, שביכולתה מאוד להועיל לבת המלך האהוב! מוכרחים אנו אפוא להגיע עכשיו מיידית היישר אל מיטת החולה, כדי להציל את חייה של הנסיכה הנאבקת על חייה, בטרים נאחר חלילה את המועד!

שמעו החבר השני ונענה בהתלהבות, הלא בדיוק בשביל 'מקרי חירום' שכאלה נבנתה ה'מרכבת מרוץ' שעמלתי עליה בה רבות, ובדחירה מהירה ניתן להגיע בזמן קצר מאוד אל היעד.

ואכן, קמו מיד שלוש החברים יחדיו, אומר ועושה, טיפסו במהירות

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו למערכת ע"י הקוראים

'טוב לי תורת פיך

מאלפי זהב וכסף'

לקראת חג הפסח נכנס לכולל שלנו יהודי עמיד כאשר בידו האחת תיק ג'יימס בונד ובידו השנייה קלסר.

הסקרנות התעוררה בי ועקבתי אחר צעדיו, הוא התיישב בספסל המזרח של בית המדרש פתח את התיק שהיה מלא וגדוש בזמומנים אגודים בשטרות חדשות ובוהקות... אברכים החלו לגשת אליו לבקשתו, בזה אחר זה ולאחר שרשם את שם האברך מסר לידו שטר של מאתיים שקלים חדשים לכבוד החג...

אף אני ניגשתי וקבלתי את מתת ידו, כאברך שמחתי מאוד על העזרה והודייתי לו בחום.

המשכתי לעקוב אחרי החלוקה וראיתי אברך אחד שישב בפניה האחרת ולא הרים את עיניו מהספר. בכדי שלא יפסיד את החלוקה מפאת שקדנותו, ניגשתי אל האברך והסבתי את תשומת ליבו לחלוקה המתרחשת ותיקף מסתיימת. האברך השיב לי קצרות: "בזמן הלימוד לא מפסיקים עבור שום הון שבעולם!!!" ותיקף רכן על ספריו ולא התייחס לכלום.

התפעלתי ממידת ההתמדה ועוד יותר התפעלתי מכוחות הנפש שלו שהרי ברור לי שאין הפרוטה מצויה בכיסו ובכל זאת ממשיך בתלמודו כאילו לא קרה דבר סביבו...

המשכתי לעקוב אחר החלוקה כאשר כל אברך לוקח את מתת החג וממשיך בלימודיו, כאשר סיים הגביר את החלוקה, העיף מבט לקצה בית המדרש ושאל מי זה האברך שיושב שם בפניה? ומדוע לא ניגש לקבל מילגה? מדובר בכ 180 אברכים, והוא קלט שהאברך הזה לא ניגש... השבתי לו שהאברך אינו מוכן להפסיק מלימודו בשביל שום דבר שבעולם... סיים הגביר את מלאכתו, קיפל את התיק והלך היישר לכיוונו של אותו אברך, בעודי מתבונן בדרכיות נעשה, ראיתי תוחב לידיו של האברך אלף שקלים מברכו בהג שמה ויוצא את בית המדרש.

האברך הודה לי בחמימות ומיד המשיך בתלמודו כאילו לא אירע דבר...

ואילו אני יצאתי נפעם עם שיעור מאלף לחיים אמונה והשגחה פרטית מהי...

הסיפור קרה לפני שנים מספר בהיותי אברך, הרושם העז שעשה עלי הסיפור השאיר את חותמו בנימי נפשי והיום שאני עוסק במסחר אך גם קובע עיתים לתורה במידה שווה ואף יותר, אין מצב בעולם שאקבל שיהיה או אבטל את הזמן הקבוע לתורה ויהי מה, גם אם לוחצים לסגור עסקה עם רווח נאה בצידה, לעולם זה לא יסגר בשעות המוקדשות ללימוד... כי הלאו ראיתי בחוש את מאמר חז"ל: "אין אדם שומע לי ומפסיד!!!" בעל המעשה:ה.ק.

הפענוח לדכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזנן לשלח אל ר' שפחה סטואלס
בפקס: 15326517922
או: o.y.wines@gmail.com

על מרכבת הפלא, ותוך דקות ספורות הגיעו אל פתח הארמון, שם הציגו את עצמם שיש בידיהם 'תרופת פלא' שביכולתה להושיע ולהציל את חיי החולנית המוטלת על ערש דוי על סף גסיסה.

מיד נפתחו בפניהם כל השערים, הריצו אותם מהרה חדר לפנים מחדר להצלת חיי הנסיכה, שכבר כמעט נפחה את נשמתה. ותיקף החל הרופא הצעיר להגיש מתרופת הפלא שלו, שאכן הוכיחה את עצמה וחוללה פלאות, חייה של הנסיכה ניצלו,

ובתוך זמן קצר הבריאה לחלוטין, ותהום כל העיר לנוכח הפלא הגדול!

השמחה בבית המלכות הייתה גדולה מאוד, לאחר תקופה ארוכה של צער ויגון וחיפושים ונאשים לריפוי מחלתה הקשה חזרה הנסיכה לחיים בריאים ושמחים.

המלך הגדול שהיה מלא שמחה ואושר על החלמת בתו היחידה, החליט לערוך 'מסיבת פאר' לכבוד המאורע, ולכבודם של שלוש החברות היקרות שהביאו את ההצלה ברגע האחרון. - כל השרים הנכבדים והמשרתים, וכל הקרובים והידידים כולם באו להשתתף בהשמחה הגדולה שבבית המלוכה.

המסיבה הגדולה התנהלה כדי המלך הטובה, בתופים ובמחוללות ובכל מעדני מלכים, שלוש החברות מסובים היו בחברת המלך ושירי ויועציו, והמלך נהנה מאוד מחכמתם הגדולה וטוב לבם ונאמנותם. הוא התפלא מאוד לשמוע מהם על ההשתלשלות הפלאית של הנעתם ברגעים אחרונים להצלת בתו, כשכל אחד מהם תרם את חכמתו המיוחדת למסע ההצלה, הראשון עם 'מראת הפלא', והשני עם 'מרכבת הפלא', והשלישי עם 'תרופת הפלא'!

באמצע הסעודה ביקש המלך לשאת את נאום השמחה, הס הושלך באולם והמלך דיבר בתחילה בהתרגשות גדולה על גודל השמחה שבבית המלכות על חזרתה לחיים של הנסיכה האהובה. ולאחר מכן עבר לשלב הברכות והתודות, מתחילה הודה לכל אנשי הסגל, צוות הפרופסורים והרופאים המסורים, למשרתים הנאמנים שלא עזבו לרגע את מיטת החולה, ודאגו כל העת במסירות לכל מחסורה והחלמתה. ולבסוף פנה נרגשות אל חתני האירוע, הלא הם שלוש החברות הטובות והחכמים, שהביאו את שמחת ההצלה הגדולה. וכה אמר להם:

שמעו נא חברים יקרים, אינני יודע כמה אוכל להשיב לכם כנמולכם הטוב, הלא גם אם אפתח לכם את כל אוצרותי אין די בהם כדי להשיב על הצלת חיים של בת יחידה נצר למשפחת המלוכה! - אך דומני שעתה כשראינו כולנו את גודל חכמתכם טוב לבכם, ואת מסירותכם הנאמנה להצלת בתי, אתן נא את הנסיכה הניצולה עצמה לאשה לאחד מכם! שפטו נא אתם בנייכם, ובחרו אחד מכם שיסא את בתי לאשה!

כשמעו שלוש החברות את דבר המלך, החל וויכוח נוקב ביניהם מי ביניהם ראוי להיות חתן המלך, זה אומר אני קודם לכולכם, כאשר אני ראיתי תחילה במראה את הסכנה הגדולה, ובלעדי 'מראת הקסם' שלי לא היינו יודעים כלל מן הצרה. ואילו השני טען לעומתו, שלו יאתה האשה, כי בלעדי 'מרכבת הפלא' הרי לא היו יכולים להגיע כלל אל הארמון. והשלישי טען גם הוא שבלעדי 'תרופת הפלא' שלו לא היו מעילים כלום לא המראה ולא המרכבה, ולו יאה להתחתן בבית המלכות!

| הפשך בעמוד ד' |

טיב הלכה

נכתב ע"י הר"ר מאיר רבינוביץ שליט"א

הלכות ספירת העומר - ב'

א. הברכה והספירה צריך להיות במעומד, ובידיעבד אם ספר בישיבה יצא (ש"ע ומ"ב ס"ט).

ב. מותר לספור בכל לשון, ובלבד שיבין אותו הלשון, ואם אינו מבין, אפילו ספר בלשון הקודש לא יצא, דכיון שאינו יודע מה הוא אומר אינו נקרא ספירה (פ"ב סק"ה), וי"א דאם ספר בלשון הקודש אף שאינו מבין יצא (שאלת יעקב סי' קל"ט, ומצינו שיעת סק"ה), וע"כ י"א דאם ספר בלשון הקודש ולא הבין, יחזור ויספור בלשון שמכין בלא ברכה (פ"ח סק"ה).

ג. אמר ספירת העומר, אך חלם ולא כיון למה שאמר, יצא בדיעבד (ס"א אי אחד ש"ח ה"ח ח"ב סי' ס"ט).

ד. לכתחילה צריך שידע בשעת הברכה איזה יום הוא הולך לספור, ואפילו אם יש בדיעבד לומר עם חברו מילה במילה כך שלא יהיה שום הפסק בין הברכה להספירה אע"פ אין לעשות כן, ובידיעבד אפילו לא ידע ויברך על דעת לסיים כמו שישמע מחברו וסיים כמוהו יצא (ש"ע סי' ה' ומ"ב ס"ט).

ה. צריך למנות הימים וגם השבועות, שנאמר תספרו חמשים יום, וכתוב שבעה שבועות תספור לך (ש"ע סי' ומ"ב ס"ט).

ו. אם מנה שבועות ולא ימים, כגון שאמר ביום השביעי היום שבוע אחד ולא הזכיר ימים כלל לא יצא, אך זה דוקא בהשלמת שבוע שזו הוא חיוב מדינא להזכיר הימים והשבועות, אבל לאחר השלמת השבועות כגון ביום השמיני אם אמר היום שבוע אחד ויום אחד יצא, אע"פ שלא אמר מקודם היום שמונה ימים, וכן אם אמר אז היום שמונה ימים ולא סיים שהם שבוע אחד ויום אחד נמי יצא, כי באמצע השבועות אינו אלא מנהג להזכיר הימים והשבועות (פ"ב סק"ה ט, בה"ל ד"ה י"א, ש"ע סק"ה).

ז. אם מנה ימים בלבד ולא הזכיר שבועות, כגון שאמר היום שבעה ימים ולא אמר שהם שבוע אחד, י"א שיצא בדיעבד, וי"א שצריך לחזור ולספור ימים ושבועות דיון, ולכן חזרו וסופר בלי ברכה, ואם שכח לחזור ולספור מונה שאר הימים בברכה (פ"ב סק"ה).

ח. אומרים שבוע אחד ולא אחת. וכן אומרים שני שבועות ולא שתי; דשבוע לשון זכר. עד עשרה אומר ימים ומי"א ואילך אומר יום. וכן לומר מנין המועט מתחלה כגון אחד ועשרים יום, וכל אלו הדברים אינן לעיכובא אלא לצחות הלשון (פ"ב סק"ה).

ט. י"א הנוסח בעומר, וברוב פוסקים הנוסח לעומר, מיהו עיקר ד"ז אינו אלא לכתחלה כדי לבאר שהוא מונה מיום שהקריבו את העומר והלאה, ואם לא אמר אלא היום כן

טיב התחזקות

■ יגיע אליו היראה ■

תכלית המצוות להשיג יראת שמים

תכלית שמירת כל המצוות היא להביא את האדם לידי יראת ה', וכמו שכתבה התורה (דברים ה, ו), "ושמרת את מצוות ה' ללכת בדרכיו וליראת אותו", כלומר, שכל שמירת המצוות היא למען ללכת בדרכיו וליראת את ה', ויותר נפתרה התכלית הזו בהמשך הדברים שם, דכתיב (י, יב) "מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה".

אף בדברי חז"ל מצאנו, שכאשר חפצים היו להעלות על נס את גודל יקרת ומעלת היראה, היה שהיו מוכיחים זאת גם מן המקרא האמור, דהנה איתא במדרש (פסיקתא זוטרתא, ריש שמות) בזה הלשון: "ותיראן המיילדות את האלקים" (שמות א, יז), בא וראה כמה גדולה יראת שמים, שהרי הכתוב מעיד על המיילדות 'ותיראן', וכן משה אמר, 'מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה', וכן ישעיה' (לג, ו), אומר, 'יראת ה' היא אוצרו', וכאלה רבות". מדברים אלה חזינו אנו לראות את גודל מעלת היראה שהיא התכלית והעיקר. ענין זה מבואר בספר העיקרים (מאמר שלישי, לא) בשפה ברורה ונעימה, וזה לשונו: ביאר דוד ע"ה ואמר (תהלים קיא, ט) 'ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם', רצה לומר וכו', כי מעשה המצוות מביא אל התכלית המושג מצד ההשכלה, שהכל מודים עליו שהוא עיקר תכלית האדם, וכן נמצא איוב אומר (כח, כח), 'כן יראת ה' היא חכמה', כלומר תכלית החכמה להשיג יראת ה'".

ראשית חכמה יראת ה'

זהו אם כן הסדר הנכון לעלות במעלות העבודה, ראשית כל לעבוד את השי"ת במדת היראה ולקיים את כל הכתוב בשולחן ערוך כפשוטו, ואחר זה יכול הוא להמשיך ולעלות גם במדה של אהבת השי"ת, ודבר זה יגבר היטב מלשון הכתוב (ת"י), "ועֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ שָׂאֵל מֵעַמְּךָ יִי אִם לְיִרְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ לְלַמֵּךְ כָּל דְּרָכֶיךָ וְלִאֲהַבְתָּ אֹתוֹ וְלִעֲבֹד אֹתוֹ וְלִשְׁמֹר אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְנָקַל וְנָקַל בְּפִשְׁךָ", חזינו מזה את הסדר הראוי: א. ליראה את ה', ב. ללכת בכל דרכיו, ג. ולהאבה אותו".

למה הדבר דומה, לסולם מלא דרגות, שאי אפשר להגיע למעלה העליונה מקודם שידרוך על הדרגה הראשונה והתחתונה, ובעבודת השי"ת הדרגה הראשונה והקודמת לכל הוא הדרגה של יראת השי"ת, שרק אחר שקונה בנפשו את הדבר היסודי הזה יכול להמשיך לעלות הלאה.

כאשר ישים האדם אל לבו

מסופר על מרן בעל הבית הלוי מבריסק זצוק"ל, שחתן היה אצל חסיד נודע, מחסידי הרה"ק רבי משה מקוברין ז"ע (שהשבת הזה - כ"ט ניסן - הוא יומא דהילוליה), ה"ה הגאון רבי יצחק עפרון מאיזניץ, הנקרא 'רבי איטשה פייביש' זצ"ל. ופעם אחת נודמן שהרבי התאכנס בביתו של רבי יצחק חסידו למספר ימים, בזמן שהבית הלוי היה סמוך באותה עת על שולחן חותנו. באותה תקופה היה הבית הלוי ספון כל כולו בתורתו, בפניה שבחצר הטירה בנה עבודו חותנו 'חדר' מיוחד צדדי ושקט, שם ישב בהתבודדות ולמד יומם ולילה, כמעט שלא יצא משם.

החתן בעל האכסניה שמח מאוד באורחו הדגול, וכמוכן שרצה מאד שחתנו הצעיר יכיר גם כן את הרבי הקדוש, דא עקא, שהבית הלוי התנה בפירוש שלא ידבר עמו כלום בעניני עבודה וחסידות, ויניח לו בעבודתו כדרכו. ברם, החסיד שפיקח היה, המציא עצה בדבר, הוא הניח את אמתותיו של הרבי בתוך אותו חדר בו למד הבית הלוי, ובאמתלא שלא יפריעו לחסידים הרבים הגודשים את הבית...

הנה, כשנצרך הרבי לחפץ אחד המונח בכליו, הצביע בעל הבית על מקום התיקים שבאותו חדר, והרבי נכנס שמה להוציא את מבוקשו. והנה בהיכנסו ראה לפניו אור גדול זורח מאותו אברך צעיר שישב ולמד בשקידה עצומה בשולחן ערוך אורח חיים, ולא שם לב כלל לאורח שנכנס עתה לחדרו!

התקרב הרבי אל שולחנו, ותיכף כשראה האברך קם מיד מלוא קומתו ונתן ברכת שלום לדיכד. הרבי נכנס עמו בשיחה פורטא בעניני לימודיו, וכשראה שלומד בספר 'שולחן ערוך אורח חיים' שאלו בבת שחוק: "נו, ראה אני שהגן אווזו כבר עמוק בפנים הספר, ומה עם הסניף הראשון כאן (סי' א ס"א) שבענין 'שיותי ה' לגנדי תמיד' (תהלים טז, ח), האם אתה מקיים זאת כראוי?"

הבית הלוי שנודע בחריפות שכלו ופקחותו ענה לרבי: האמת אומר, שיש כאן בסניף זה קושיה שמציקה לי רבות, והיא בדברי הרמ"א שם בזה הלשון (או"ח סי' א ס"א): "שיותי ה' לגנדי תמיד הוא כלל גדול בתורה וכו', שכאשר ישים האדם אל ליבו, שהמלך הגדול הקב"ה אשר מלא כל הארץ כבודו עומד עליו וראה במעשיו, מיד יגיע אליו היראה וההכנעה בפחד השי"ת ובושתו ממנו תמיד" עכ"ל.

הנה אני חשבת והתבוננתי הרבה בדברי הרמ"א הללו, שמלא כל הארץ כבודו ותפארתו וכו', ומדוע לא נתקיימה בי בחטותו המפורשת של הרמ"א שמיד יגיע אליו היראה וההכנעה בפחד ה', כי לא הגיעני לא היראה הראויה מפחד ה' ולא ההכנעה והבושה מהדר גאונו?

הרבי הקדוש נהנה מאוד משאלתו, שהיה בה טעם טוב של מבקש האמת. ועל אתר הראה לפניו לדיכד היטב בלשונו של הרמ"א זצוק"ל, שמדגיש: "כאשר ישים האדם אל לבו", ולא כתב כשיחשבו בראשו בשכלו ובמוחו, כי אם כשישים 'אל לבו'! - זו היא עבודה אחרת לגמרי, הסביר הרבי, עבודת הלב! לחוש במוחש כעומד לפני יתברך ממש, לא רק עבודת המוח!

התשובה הזאת קלעה היטב העשרה, והניחה את דעתו של בית הלוי, שנים רבות אחר כך היה חוזר על דבריו הקדושים של הצדיק, ולחסידי של הרבי מקוברין היה אומר שרבים האיר את עיניו באותה שעה, והורה לו את הדרך הנכונה והישרה.

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילה שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורכנו הרה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

איסור 'מותרות' מן התורה

ומחמת כן נדמה לו לפעמים על דברים שנפשו מחמתן שאינם מוגדרים כמותרות, אך לאמיתו של דבר הינם באמת מותרות, ועל כן אי אפשר לו לבוא לידי הכרה אמיתית מתוך שיקול ראשון, ועליו לשקול את הדברים שוב ושוב, ומספור על הרה"ק רבי ישראל מרוזין ז"ע, שפעם בילדותו ראוהו בוכה ומתייפח מאוד. וכשנשאל לסיבת בכייתו, השיב: מתאוה אנכי לאכול, אך מה אעשה ששמעתי מאבי שכאשר האדם תאב לאכול אסור לו לאכול! כך היתה עבודתו בקודש, כבר משחר טל לילדותו! ועל אף שהאכילה היא מהדברים הכרחיים לאדם, בכל זאת חשב הרה"ק שמא אינו זקוק באמת לאותה אכילה. יתר על כך מוטל על האדם לדעת, כי בעניני גשם ישנם פעמים שגם אם באמת יש בהם צורך הכרחי ראוי לו לאדם להתבונן אם גם בעקיפין לא יבוא על ידם לידי מכשול בתחום הרוחני, ואם רואה שיש פתח למכשולות ראוי לו להתגורר מהם ולחיות חיי צער ובלבד שלא יבוא לידי אלו המכשולות. ויעיד על כך המעשה זהלוק: הכותי יהודי מהדור הקודם בשם רבי אליעזר אקשיטין ז"ל, הוא היה גר 'במרתף' שמתחת בית הכנסת החסידי של שכונת 'בתי אונגרין', הנקרא בפי כל 'אונגרשע שוהל', בימים אלו שמשו הרבה מרתפים שבאותה שכונה עתיקה כמקומות מחסה ליהודים שלא זכו לדירה ראויה לשמה, ומוכן מאליהם שתנאי הדיוור באלו המקומות לא היו נוחים כלל, ולכן נכנסו הדירים שם על מנת להשתקע שם לכל אורך ימיהם, ומלכתחילה לא שמשו אלו המרתפים כי אם למחסה זמני עד אשר ימצאו הדירים בתוכם 'בית מגורים' הראויה לשמה, ואכן ברוב המקרים תרו אלו שהוכרחו לשהות במרתפים אחר בית מגורים נוהה יותר.

בין אלו התרים היו אנשים אשר מיד כשמצאו להם מקום העונה על תנאים של מגורים העתיקו ותיקף את מקום מושבם, מבלי לעמוד על מהותם של המאכלסים בסביבת המקום, ואילו רבי אליעזר הנ"ל היה מתון בדבר, ולא איזה למושב לו שום מקום שאין המקומיים יראים ושלמים כמותו, ובימים אלו לא היה בקל למצוא בית דירה כמשאלתו ועל כן שימש עבורו המרתף כבית דירה קבוע.

פעם דיבר עימי אחדות בית מגוריו, וסיפר לי על צדקת דרכו, באמרו שהיה לו איזה שכן שלא רצה לסבול 'צער מרתף' ומצא לו בית דירה בשכונת 'הכרם' הסמוכה לשכונת 'זכרון משה', בימים אלו היתה גם שכונת 'זכרון משה' מנומרת' והרבה מכת 'המזרח' גרו בה, ואילו שכונת 'הכרם' היתה רובה ככולה מיושבת מאנשי אותה הכת, אך הלה שמאין בחיי מרתף העדיף בכל זאת להעתיק מקום מושבו, וגם הוציא את מחשבתו אלו הפעל. לימים - המשיך ר' אליעזר מתוך כאב - פגשתי בו באותו שכן, ושאלתיו אודות יישובו החדש, ותיקף נצצו מארשת פניו רגשי חרטה וכאב, ולאחר מכן הוציא הנחה מנהמת לבו ותוך כדי כך אמר לי שלא היה זה צעד הגון, ובין היתר אמר אז שהמרחק בין שכונת 'בתי אונגרין' לבין שכונת 'הכרם' אינה כי אם כעשרה מינוטין, אך המרחק בין הדורות הוא עצום, ההבדל בין תושבי שכונת 'בתי אונגרין' לבין תושבי שכונת 'הכרם' הינו פער של כחמש מאות שנה, והוה ההבדל בין הצאצאים שלך לבין הצאצאים שלי... השי"ת יהיה בעורני שנוכל לעמוד כדבעי על מידת ההסתפקות, ולא תהיה צרכי החומר לנו למכשול, ונזכה תמיד להתענג על השם.

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם
קדשים יהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם: (וי"ג)

הנה בכל הציוויים שנצטוו משה מפי הגבורה פתח הדיבור תחילה בהוראה למשה להורות את דבר הציווי לישראל, לפעמים נאמר 'דבר אל בני ישראל' ולפעמים נאמר 'צו את בני ישראל', וגם בזה הציווי של מצות 'קדושה' פתח הדיבור בהוראה למשה להורות, אך בשונה משאר הציוויים הוסיף הכתוב בזה הציווי עוד ב' תיבות באמרו 'דבר אל כל עדת בני ישראל' וצריך להבין מה המכוון בהוספת אלו ה' תיבות, כי בהשקפה ראשונה נראים תיבות אלו כמיותרים, שהרי גם מבלעדם היינו יודעים כי המכוון הוא לכל אשר בשם ישראל יכונה, ושאר הציוויים יוכיחו על כך, שלא עלה על הדעת לומר שהמכוון הוא רק על מקצת העם, כי מי הוא זה שאינו בכלל 'בני ישראל'?

יעיין במפרשי התורה שממשמעות לשונם נראה שבקשו ליישב את הדברים, ושבעים פנים לתורה ואענה גם אני ואסביר כונת הדברים על פי דברי הרמב"ן שמפרש שכיוון הכתוב בזה הציווי להזהיר על הפרישות מכל עניני הרשות, שלא יהיה האדם בגדר 'נבל ברשות התורה' יעייין באריכות דבריו בפירושו בריש פרשתו. ולפי דבריו נמצא ששונה מצוה זו משאר המצוות שהמה מוגדרים כדוניהם, וחיונם שווה לכל נפש, מה שאין כן מצוה זו שאין לה הלכות מוגדרות, ותלויה היא לפי טבעו ומזגו של כל אחד ואחד, כי מה שהיא בגדר מותרות לזה אינו בגדר מותרות לזה, וזולתו יכול להסתפק מבלעדם, ונמצא שאת המותר לזה אסור על פי התורה לזולתו, וידע הש"ת שזה הדבר יגרום לבני אדם שילולו בקיומה כראוי, כי אף זה שביכולתו להסתפק במעט לא יראה את עצמו מחויב בדבר, מאחר שיראה סביבו כמה וכמה אנשים שחיים מלוים באלו המותרות, וכתוצאה מכך ידמה לעצמו שאין שורת הדין מחייבתו במידת ההסתפקות, ואין זה כי אם מידת חסידות בלבד, ועל כן פתח הדיבור והדגיש שזה החיוב הוא לכל עדת בני ישראל, הן לבעלי הנפש החפצים בהליכות החסידים, והן לאלו שרק שורת הדין מחייבתם, כולם מחייבים בזה, ועל כל אחד לבחון את מזגו ולשקול בדעתו עד כמה חובתו במצוה זו, וכשיבוא לידי הכרה שישנם דברים שיכול להתגורר מהם יידע שאלו הדברים אסורים עליו מן התורה.

וניתמקם של מצוה זו מפורשת בהמשך הציווי 'כי קדוש אני ה' אלקיכם' וכיון שכן אי אפשר לו להאדם הקרוין מחומר לזכות לאורו העליון אם לא שגם הוא עצמו יקדש עצמו ויגבין הצורה על החומר, מאחר שתענוגיו ונחיתיו החומר מהווים מניחה בין הנשמה שהיא חלק אלוקי ממעל לבין שורשה היא הקדושה העליונה, והנטיה אחריהם היא הגורמת לבני אדם לשהות במחשכים, וישנם כאלו שמעולם לא זכו להרגיש רגשי קדושה אמיתיים בסביבת הילוכם אחר נטיית הלב לעניני החומר.

גם בדברים שידוע האדם שאין הוא בגדר 'מותרות' עבורו, אל לו למהר את הנאותו בהם, ועליו להיות מתון בהחלטה זו, ובכך מובטח לו שלא יכשל ויזקק ממכשולות החומר, כי האדם קרוב אצל עצמו

פר' קדושים
ו' אייר תשע"ט
גליון 459

זמני הדיקת תורות ומוצ"ש

הדר"ג	6:45
מוצ"ש	8:00
ר"ת	8:38
סוף זמן קריאת שמע ותפילה	
סוזק"ש א'	8:23
סוזק"ש ב'	9:11
סוד"ת א'	9:47
סוד"ת ב'	10:19

טיב המערכת

לא תגנובו ולא תכחשו

ידוע הסיפור על 'משפט שלמה', המובא בספר מלכים, באו שתי נשים אל שלמה המלך, שתיהן ילדו בבית אחד, אחת ילדה קודם, ולאחר מכן ילדה השנייה, והם לבדם בבית - אין אנשים מלבדם, 'ימת בן האשה הזאת לילה אשר שכבה עליו, ותקם בתוך הלילה ותקח את בני מאצלי, ואמתך ישנה, ותשכיבהו בחיקה ואת בנה המת השכיבה אצלי, ושתי האמהות רבות ביניהן, זאת אומרת בני החי ובנך המת, וזאת אומרת לא כי בנך המת ובני החי', ההמשך ידוע, מה היה הפסק של החכם באדם? 'ויאמר המלך גיזרו את הילד החי לשנים ותנו את החצי לאחת ואת החצי לאחת, ותאמר האשה אשר בנה החי אל המלך כי נכמרו רחמיה על בנה, ותאמר בי אדוני, תנו לה את הילוד החי והמת אל תמיתוהו, וזאת אומרת גם לי גם לך לא רייה', בהחלט משפט מדהים.

שואל רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל: כיצד היה שלמה המלך כל כך בטוח שהמשפט יצליח, אולי היתה האשה השניה גם מרחמת על התינוק ואומרת אל תחתכו, ומה היה שלמה המלך עושה אז? אלא עונה רבי חיים שמואלביץ שלמה המלך ידע את הכלל שטבע הקב"ה בעולמו: 'מצוה גוררת מצוה, ועביירה גוררת עביירה', אם גנבת ילד אתה גם תרצח אותו!

התורה אומרת 'לא תגנובו, ולא תכחשו, ולא תשקרו איש בעמיתו', ומסביר רש"י: 'אם גנבת, סופך לחכש, סופך לשקר, סופך להישבע לשקר', רואים אנו כאן את הכלל של עביירה גוררת עביירה, שהעביירה גוררת את האדם לעביירה חמורה יותר מהקודמת, שהרי אם אדם הורה לעצמו היתר לגנוב פרוטה אחת, לבסוף הוא יגיע לשבועת שקר ח"ו! ועליו לזכור כי מידה טובה מרובה, מצוה גוררת מצוה, וכשיעשה האדם אפילו מצוה קלה, זה יגרוור אותו לעוד ועוד מצוות גדולות וחשובות ביותר, ובכל פעם שאדם 'רק' מתאפק מלחטוא, בכך הוא מתעלה, ויבוא ע"י כך למדרגות גדולות בעבודת השי"ת.

(עפי"י טיב תורה-קדושים)

זמני קבלת קהל בבית פורנו ורכנו שליט"א
אך ורק בתא קולי שפספרו
052-7168366

ניתן לשפוע את שיתוחיו של פורנו ורכנו שליט"א בפספר מיוחד וישיר לשירות כלשון הקודש: 073-2951320 לשירות באדיש: 073-2951321

טיב הודעות

יו"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בסייד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Ram HaTorah

Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

Ramapost.com/ram-hatorah
SEE BELOW

Meoros Hatzadikkim

Dvar Torah &
Weekly Yahrzeits
(English)

Ramapost.com/meoros-hatzadikkim

Hitkashrut

(Hebrew)

Sichat Hashavua

(Hebrew)

Ohr Chaim

(Hebrew)

Torah Wellsprings

R' Elimelech Biderman
(English \ Yiddish)

רם התורה

SEE BELOW FOR THE DIVREI TORAH
THAT ARE CURRENTLY INCLUDED
IN RAM HATORAH:

ENGLISH
DIVREI TORAH

ענפי ארץ
ALL NEW ORIGINAL CONTENT

TIV HAKEHILA · SHVILEI PINCHAS · AREIVIM · MIZMOR L'DOVID · PENINIM · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

דברי תורה
עברית

MONTHLY

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה · שבילי פנחס · דברי חיזוק והתעוררות · חוט של חסד · המברך · דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

בסייד · ו' אייר תשע"ט · 11 מאי 2019 · מאנסי: הדלקת נרות - 7:44 · מוציש"ק - 8:51 · ISSUE #030

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים על ידי ראמפוסט

פרשת קדושים

PLEASE JOIN US
THIS SUNDAY MORNING
 9:15 AM

FOR A BENEFIT

Breakfast

Benefiting the Kamenitzer Kollel

SEE INSIDE COVER FOR DETAILS >>>

בקרוב! ענפי ארז
 מקורי תוכן חדש

טיב הקהילה · שבילי פנחס · חוט של חסד · המברך · דברי שי"ח

דברי תורה
 עברית